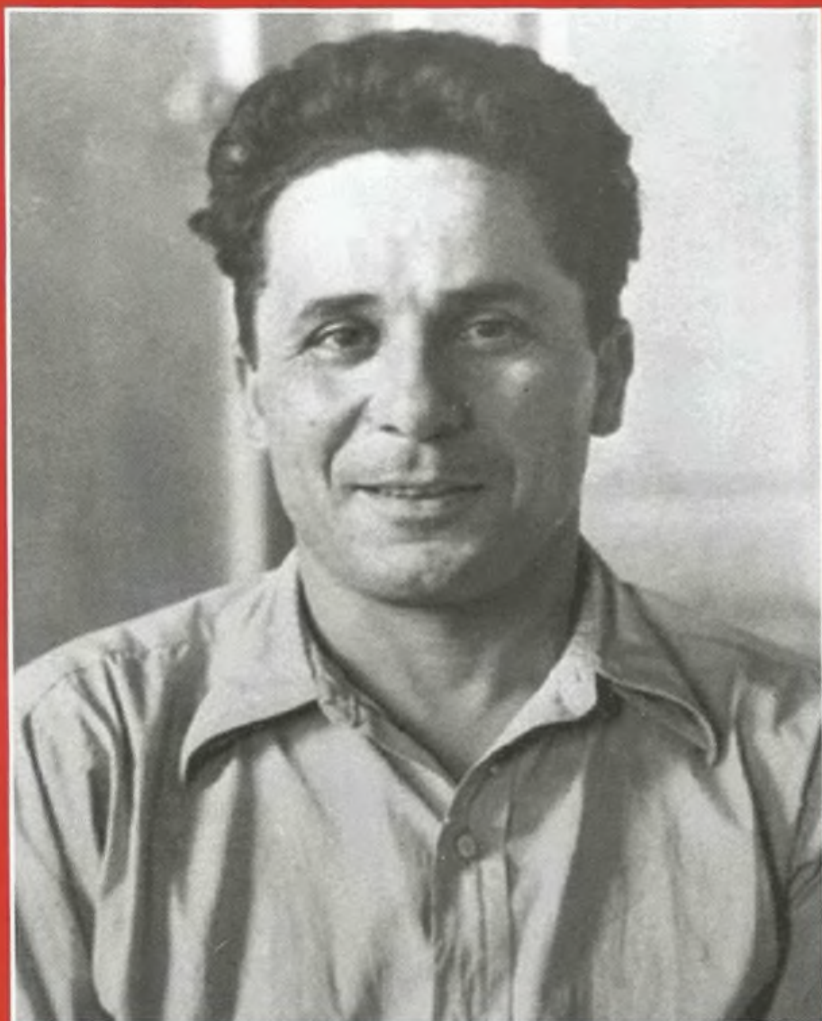
ΧΡΗΣΤΟΣ Π. ΚΟΣΣΙΩΡΗΣ

ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ

το σκληρό πρόσωπο της αριστεράς

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝ
με επιμέλεια και σεβασμό στην ελληνική συγγραφή
ΑΘΗΝΑ 2017

1η Έκδοση

από τη σειρά

ΙΣΤΟΡΙΚΑ

Τα ιστορικά πρόσωπα, που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της ιστορικής πορείας του τόπου, πρέπει να κρίνονται με μοναδικό κριτήριο το εάν ωφέλησαν ή έβλαψαν την Ελλάδα και τους Έλληνες.

Και ο Νίκος Ζαχαριάδης με τα πεπραγμένα του δεν μπορεί να διεκδικήσει δάφνες προσφοράς προς την Πατρίδα και τους Έλληνες.

Θα μείνει στην ιστορία σαν αποτυχημένος αγωνιστής μιας ουτοπίας.

ISBN: 978-618-5254-25-4

Έκδόσεις «ΗΛΕΚΤΡΟΝ»
Σκουφᾶ 81 • 106 80 Ἀθῆναι
Τηλ.: 210 36.05.305
www.hilektron.gr

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Χρῆστος Παναγιώτου Κοσσιώρης γεννήθηκε στήν Καλαμάτα τό ἔτος 1935. Ὁ πατέρας του μέχρι τό 1941 ἐργαζόταν σέ ὑπεύθυνη θέση στό ἐργοστάσιο «Πυριτιδοποιεῖον - Καλυκοποιεῖον» τοῦ Μποδοσάκη, ἀλλά ἀρνήθηκε νά συνεχίσῃ τήν ἐργασία του, γιατί τό ἐργοστάσιο θά ἐργαζόταν πρός ὄφελος τῶν Γερμανικῶν δυνάμεων κατοχῆς καί ἔφυγε. Πῆρε τήν οἰκογένειά του ἀπό τήν Ἀθήνα καί τήν ἐγκατέστησε στό χωριό του στίς Μάνδρες τῆς Μεσσηνίας.

Ὁ Χρῆστος Κοσσιώρης ἀπεφοίτησε τό 1953 ἀπό τό Γυμνάσιο Διαβολιτσίου καί τό 1957 ἀπεφοίτησε ἀπό τήν Στρατιωτική Σχολή τῶν Εὐελπίδων, ὡς Ἀνθυπολοχαγός Πεζικοῦ.

Ὑπηρέτησε σέ διάφορες Μονάδες ὡς Διοικητής Ὑπομονάδος καί Μονάδος, ἀλλά καί ὡς Ἐπιτελής σέ Στρατηγεῖα μεγάλων Μονάδων. Τό 1969 ἐνυμφεύθη τήν Ἀναστασίαν Γ. Βρακᾶ καί ἀπέκτησεν ἕνα υἱόν τόν Παναγιώτη.

Ἐφοίτησεν σ' ὅλα τά Σχολεῖα τοῦ Ὅπλου του, καθώς καί στή Σχολή Ἀεροπορίας Στρατοῦ τεθείς εἰς πτητικήν ἐνέργειαν μέχρι τό 1981. Ἐπί πλέον ἐφοίτησεν στή Σχολή Πληροφοριῶν τοῦ ΓΕΣ, στή Σχολή Ραδιοβιολογικοῦ Πολέμου, στή Σχολή Ξένων Γλωσσῶν (Ἀγγλικά), τήν Ἀνωτέραν Σχολήν Πολέμου καί τήν Σχολήν Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Τό 1986 «ἐπελέγη» εἰς ἀποστρατείαν μέ τόν βαθμόν τοῦ Ταξιάρχου. Μετά τήν ἀποστρατεία του δραστηριοποιήθηκε πολιτικά εἰς τήν Ἐθνικήν Πολιτικήν Ἕνωσιν (ΕΠΕΝ) καί κατόπιν στήν «ΠΡΩΤΗ ΓΡΑΜΜΗ» τοῦ Κωνσταντίνου Πλεύρη.

Ἔγραψε ἄρθρα καί σχόλια σέ ἐφημερίδες, κυρίως στήν ἐφημερίδα «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ», τῆς ὁποίας ὑπῆρξε γιά ἕνα διάστημα καί ἐκδότης. Ἐξέδιδε τό μηνιαῖον δελτίο τῆς ΕΠΕΝ «ΕΘΝΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ» καί ἀπό τοῦ ἔτους 2001 μέχρι τόν Ἰούνιον τοῦ 2011 τό μηνιαῖον δελτίον τῆς «ΠΡΩΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ», «ΕΛΛΗΝΙΟΝ ΣΑΛΠΙΣΜΑ» μέ 10.000 ἀποδέκτας.

Ἔγραψε τά βιβλία: «Τό 9ον Σύνταγμα Πεζικού Καλαμάτας», «Οἱ Ἑπτακόσιοι Θεσπιεῖς στίς Θερμοπύλες», «Καί τί Ἔκανες Παππούλη;», «Ἑλληνίδες», «Ἀπομυθοποιήσεις», «Ἡ Μεγάλη Καταχνιά», «Ἑλληνικά Ὁλοκαυτώματα», «Ἡ Ποίησις Δοξολογεῖ τό '21», «Οἱ Μεταλλαγμένοι (Παναριστερισμός)», «Διηγήματα», «Ὀδύσσεια (Τό ταξίδι τῆς ζωῆς)», «Ὅταν Μεγάλωνε ἡ Ἑλλάς (Δόξα και Ταπείνωσις)», «Πολιτικοστρατιωτικά Γεγονότα 1946 - 1966», «Ψήγματα Ἱστορίας», «Ερανίσματα» [illegible] καί «[illegible] Μαραθέα».

ΧΡΗΣΤΟΣ Π. ΚΟΣΣΙΩΡΗΣ

ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ

το σκληρό πρόσωπο της αριστεράς

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝ

ΑΘΗΝΑ 2017

Ειδική έκδοση
Δημοκρατικός Τύπος Α.Ε.

Εκδόσεις ΗΛΕΚΤΡΟΝ Αθήναι 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Νίκος Ζαχαριάδης, υπήρξε αδιαμφισβήτητα ο εμβληματικός αρχηγός του Κ.Κ.Ε. για πάρα πολλά χρόνια. Η κομματική του ηλικία υπολογίζεται από το 1921, με βάση την ταυτότητα που εκδόθηκε από το Κ.Κ.Ε. το 1946, μέχρι το 1957, όταν η 7η "Πλατειά" Ολομέλεια της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. (18-24 Φεβρουαρίου 1957), τον διέγραψε από το Κόμμα, φορτώνοντάς του όλες τις ήττες που υπέστη το Κ.Κ.Ε. κατά την πολύχρονη μέχρι τότε δράση του.

Είναι συνήθης πρακτική στην ιστορία του Κ.Κ.Ε., να καταλογίζει τις όποιες αποτυχίες του ως κόμμα, στα πρόσωπα των ηγετών του, που όσο εύκολα τους ανεβάζει, ακόμα πιο εύκολα τους γκρεμίζει από το βάθρο τους, στολίζοντάς τους με τα ευτελέστερα επίθετα για την ανικανότητά τους να διαχειρισθούν την ηγεσία.

Ο Κωνσταντίνος Πλεύρης στο βιβλίο του «Ο ΛΑΟΣ ΞΕΧΝΑ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΑΡΙΣΤΕΡΑ» (εκδ. ΗΛΕΚΤΡΟΝ, 2013 σελ. 267-268) γράφει:

«... Από τους πρώτους 15 Γενικούς Γραμματείς του Κ.Κ.Ε. διεγράφησαν οι 14!

Αυτοί ήσαν οι:

*α. **Α. Αρβανίτης**, διεγράφη κατηγορηθείς ως "οππορτουνιστής".*
*β. **Ν. Δημητράτος**, διεγράφη κατηγορηθείς ως "ύποπτος".*
*γ. **Ν. Κορδάτος**, διεγράφη κατηγορηθείς ως "διαστρεβλωτής του Μαρξισμού".*
*δ. **Ν. Σαργολόγος**, διεγράφη κατηγορηθείς ως "πράχτορας".*

ε. **Θ. Αποστολίδης**, *διεγράφη κατηγορηθείς ως "καιροσκόπος".*
στ. **Π. Πουλιόπουλος**, *διεγράφη κατηγορηθείς ως "προβοκάτορας".*
ζ. **Ε. Σταυρίδης**, *απεχώρησεν αηδιάσας από τας ρωσικάς επεμβάσεις.*
η. **Π. Γιατσόπουλος**, *διεγράφη κατηγορηθείς ως "λικβινταριστής".*
θ. **Α. Χάιτας**, *διεγράφη και εξηφανίσθη εις Ρωσίαν το 1935.*
ι. **Γ. Σιάντος**, *εδολοφονήθη υπό του Κ.Κ.Ε. κατηγορηθείς ως "προδότης".*
ια. **Β. Νεφελούδης**, *διεγράφη κατηγορηθείς ως "πράχτορας".*
ιβ. **Α. Τσίπας**, *διεγράφη κατηγορηθείς ως "τυχοδιωκτικό και ανήθικο στοιχείο".*
ιγ. ***Ν. Ζαχαριάδης, διεγράφη κατηγορηθείς ως "βρωμόνερο, φωνή του εχθρού, κουτσομπόλης, κ.λπ.".***

Ακόμα και ανώτατα στελέχη του κόμματος είχαν την ίδια και χειρότερη μοίρα, όπως οι:

Μάρκος Βαφειάδης, Κ. Καραγιώργης, Ν. Πλουμπίδης, Μ. Παρτσαλίδης, Μ. Πορφυρογένης, Β. Μπαρτζώτας, Μ. Τυρίμος, Δ. Βλαντάς, Ι. Ιωαννίδης, Δ. Γληνός, Άρης Βελουχιώτης και πολλοί άλλοι...».

Πάντα έφταιγαν τα πρόσωπα. Ποτέ το κόμμα, ως ιδεολογία, ως ουτοπιστική πρακτική, ως επαναστατική ιδέα (εναντίον τίνος;). Το κόμμα, "η ιερή αγελάδα". Τα πρόσωπα, αναλώσιμο είδος.

Έτσι και ο Νίκος Ζαχαριάδης, δεν θα μπορούσε να ξεφύγει από τον κανόνα αυτό. Του έλειπε ηγετική ικανότητα; Όχι. Του έλειπε αγωνιστική πρακτική; Όχι. Του έλειπε η πίστη στο κόμμα; Όχι.

Απλά είναι ο κανόνας να φορτώνεται η όποια αποτυχία στα πρόσωπα και όχι στην κομμουνιστική θεωρία και πρακτική, παρά το ότι, όπου επεκράτησε ο κομμουνισμός, το μόνο που εδημιούργησε στα κράτη αυτά, ήταν σκλαβιά αντί ελευθερίας, φτώ-

χεια αντί πλούτου, δυστυχία αντί ευημερίας, οπισθοδρόμηση αντί προόδου.

Ο Νίκος Ζαχαριάδης, τραγική φιγούρα της ιστορίας του Κ.Κ.Ε., λατρεύτηκε και λοιδωρήθηκε όσο κανένας άλλος από το κόμμα του.

Σ' αυτό το βιβλίο θα προσπαθήσουμε αντικειμενικά, να φωτίσουμε την προσωπικότητα και τη δράση του Νίκου Ζαχαριάδη, όχι στο τί προσέφερε στην Ελλάδα, γιατί εκεί το έργο του είναι μόνον αρνητικό και καταστροφικό, αλλά στο τί ήταν και πώς διαχειρίστηκε την εξουσία του στο κόμμα. Αποστασιοποιημένοι από το χρόνο που συνέβησαν τα γεγονότα, θα καταγράψουμε τα συμβάντα, με όση αντικειμενικότητα διαθέτουν οι πηγές μας και από τις δύο πλευρές, αφήνοντας τον αναγνώστη να σχηματίσει τη δική του γνώμη για τη ζωή και το έργο του Νίκου Ζαχαριάδη, που το τέλος του θυμίζει αρχαία τραγωδία.

Χρήστος Π. Κοσσιώρης
Αθήνα 2017

2. ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ του ΝΙΚΟΥ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ

Ο Νίκος Ζαχαριάδης, γεννήθηκε στην Αδριανούπολη της Ανατολικής Θράκης και ήταν το τρίτο παιδί από τα τέσσερα της οικογένειας του Παναγιώτη Ζαχαριάδη, με καταγωγή από τη Ρούμελη και της Ερατούς Πρωτόπαπα από τα Άδανα. Ο πατέρας του ήταν υπάλληλος του γαλλικού μονοπωλείου καπνού "Ρεζί" κι επειδή μετεκινείτο συνεχώς, ο Νίκος πήγε στο Δημοτικό Σχολείο στα Σκόπια και στη Νικομήδεια και στο Γυμνάσιο στην Αδριανούπολη.

Από τα 15 του χρόνια αναγκάστηκε να δουλέψει στη "Ρεζί" και στη συνέχεια, το 1919, στα καράβια της Μαύρης Θάλασσας (Εύξεινος Πόντος).

Στην Κωνσταντινούπολη ήρθε τότε σ' επαφή με την "**Πανεργατική**", που ήταν αναρχοσυνδικαλιστική οργάνωση και στην οποία λειτουργούσε πυρήνας της Κομμουνιστικής Διεθνούς.

Την περίοδο 1919-1921 έκανε ταξίδια στη μετεπαναστατική Ρωσία και εντάχθηκε στη Σοσιαλιστική Διεθνή Πανεργατική Ένωση, που την αποτελούσαν κυρίως Έλληνες.

Το 1921, έγινε μέλος της Ομοσπονδίας Κομμουνιστικών Νεολαιών (ΟΚΝΕ) και ένα χρόνο μετά, το 1922, έγινε μέλος του κόμματος των Μπολσεβίκων. Το 1923, στη Ρωσία, σπούδασε στο νεοϊδρυθέν τότε "KUTV", το Κομμουνιστικό Πανεπιστήμιο Εργαζομένων της Ανατολής και ταυτόχρονα έγινε μέλος και του Κομμουνιστικού Κόμματος Τουρκίας!

Το 1924, με τους διωγμούς των Ελλήνων από την Τουρκία, η οικογένεια Ζαχαριάδη ήλθε στην Ελλάδα και ο Νίκος ήλθε στην

Ελλάδα κρυφά, το καλοκαίρι του 1924, από τη Ρωσία. Αμέσως ανέλαβε καθοδηγητική δουλειά στην Ο.Κ.Ν.Ε. στην Αθήνα, όπου έγινε πολύ σύντομα Γραμματέας της.

Τον Σεπτέμβριο του 1924, μετέβη στη Θεσσαλονίκη ως καθοδηγητικό στέλεχος στην Ο.Κ.Ν.Ε. Θεσσαλονίκης και στην κομματική οργάνωση, ενώ για ένα διάστημα ήταν γραμματέας και της Περιφερειακής Οργάνωσης Θεσσαλίας στο Βόλο.

Το Μάιο του 1926, με εντολή της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε., (Κ.Ε./Κ.Κ.Ε), ανέλαβε γραμματέας της κομματικής οργάνωσης του Πειραιά και τον επόμενο χρόνο στην κομματική οργάνωση Βόλου.

Κατά το διάστημα 1924-1929, ο Νίκος Ζαχαριάδης, συνελήφθη πέντε φορές και απέδρασε ισάριθμες.

Την τελευταία μάλιστα, το 1929, δραπέτευσε με τη βοήθεια του Θανάση Κλάρα (Άρη Βελουχιώτη).

Ο Νίκος Ζαχαριάδης ήταν φυλακισμένος στο διπλανό κελί από το Θανάση Κλάρα (Άρη Βελουχιώτη), στις φυλακές της Κέρκυρας, ως ύποπτος για τη δολοφονία του αρχειομαρξιστή Ηλία Γεωργοπαπαδάκου.

Ο Γεωργοπαπαδάκος σκοτώθηκε σε συμπλοκή έξω από τα γραφεία του "Ριζοσπάστη" τον Δεκέμβριο του 1927, που τελεικώς καταδικάστηκαν τα μέλη του Κ.Κ.Ε. **Δημήτρης Σακαρέλος**, **Δ. Φαρδής** και ο **Τζ. Φλαράκος**.

Όταν ο Ελευθέριος Βενιζέλος έθεσε σε ισχύ τον "Ιδώνυμο" Νόμο (Ν. 4229) το 1929, ο οποίος καθιερώθηκε για τη δίωξη των κομμουνιστών, ο Νίκος Ζαχαριάδης κατέστη ο πλέον καταζητούμενος Έλληνας κομμουνιστής. Η ηγεσία του Κ.Κ.Ε. τότε, για να προφυλάξει το Ζαχαριάδη και να χαθούν τα ίχνη του, αποφάσισε να τον φυγαδεύσει στη Σοβιετική Ένωση και ταυτόχρονα να σπουδάσει στην Ανωτάτη Κομματική Σχολή της Μόσχας.

Η διετία 1929-1931 υπήρξε μια περίοδος "φραξιονιστικής πάλης χωρίς αρχές", που ταλαιπώρησε πάρα πολύ το Κ.Κ.Ε. Τότε η Εκτελεστική Επιτροπή της "Κομμουνιστικής Διεθνούς"

(Κ.Δ.), έκανε "Έκκληση" που δημοσιεύτηκε στο "Ριζοσπάστη" 2 και 3 Νοεμβρίου του 1931 ζητώντας να τερματιστεί η διαμάχη και διόρισε ταυτόχρονα νέα ηγεσία του Κ.Κ.Ε. με τον Ζαχαριάδη επικεφαλής τριμελούς "καθοδήγησης", (διάβαζε ηγεσίας). Την "καθοδήγηση" αυτή, αποτελούσαν οι Νίκος Ζαχαριάδης επικεφαλής, **Γιάννης Μιχαηλίδης** και **Γεώργιος Κωνσταντινίδης** ή Ασημίδης.

Γρήγορα, όμως, ο Ζαχαριάδης θα παραμερίσει τα άλλα δύο μέλη της Τριμελούς Καθοδήγησης και θα γίνει ο αδιαμφισβήτητος ηγέτης του Κ.Κ.Ε. Ο μεν Γιάννης Μιχαηλίδης θα υποταχθεί στον Ζαχαριάδη, ο δε Γεώργιος Κωνσταντινίδης, ή Ασημίδης, θα αντιπαρατεθεί μαζί του και θα διαγραφεί από το κόμμα το 1934 για την "οπορτουνιστική του θέση". (Συνηθισμένα πράγματα).

Από τη στιγμή αυτή, αρχίζει η Ζαχαριαδική "ανάβαση". Τον Ιανουάριο του 1934, συνεκλήθη η 6η Ολομέλεια του Κομμουνιστικού Κόμματος και εξελέγη Γενικός Γραμματέας του Κ.Κ.Ε. (ουσιαστικός αρχηγός του), ενώ η θέση του Γραμματέα της Κεντρικής Επιτροπής υποβαθμίστηκε και την ανέλαβε ο **Βασίλης Νεφελούδης**. Η Νέα ηγεσία υπό τον Ζαχαριάδη, κατάφερε να επιβληθεί σε όλους, χωρίς ιδιαίτερες αμφισβητήσεις χάρη στη στήριξη της Κομμουνιστικής Διεθνούς.

Τότε ξεκίνησε και μια προσπάθεια προσωπολατρείας του Ζαχαριάδη με αιτία ένα άρθρο που έγραψε στο "Ριζοσπάστη" τον Ιανουάριο του 1933 το μέλος του Πολιτικού Γραφείου του Κ.Κ.Ε. **Στέλιου Σκλάβαινα**, με τίτλο **"Αυτός μας οδηγεί"**.

Κατά το διάστημα από το 1931 μέχρι το 1936, επιτεύχθηκε πολύ μεγάλη ανάπτυξη του Κ.Κ.Ε. στην αναδιοργάνωση και τη μαζικοποίησή του, τότε που το πολιτικό σκηνικό στην Ελλάδα κάθε άλλο παρά σταθερό ήταν. Κόμματα, Κομματίδια, Πρόσωπα, Προσωπικότητες, μια κινούμενη άμμος και το Κ.Κ.Ε., με ικανό αρχηγό και πιστούς οπαδούς, λόγω ορθής εκμετάλλευσης της καταστάσεως, είχε κατορθώσει να ξεφύγει από τις εσωτερικές του προστριβές και αντινομίες και πορευόταν ακάθεκτο

προς το σκοπό του, που ήταν η διείσδυση σ' όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής.

Στις Εκλογές του 1932, το Κ.Κ.Ε., ως Ε.Μ.Ε.Α. (Ενιαίο Μέτωπο Εργατών Αγροτών), εξέλεξε 10 βουλευτές, ενώ στις εκλογές του 1936, ως Παλλαϊκό Μέτωπο (ΠΑ.ΜΕ.) (Κ.Κ.Ε. και Αγροτικό Κόμμα του Αποστόλου Βογιατζή), εξέλεξε 15 βουλευτές. Προκάλεσε αίσθηση η μη εκλογή του Νίκου Ζαχαριάδη στις εκλογές αυτές, που ήταν υποψήφιος του ΠΑ.ΜΕ. στον Πειραιά, αλλά δικαιολογήθηκε η αποτυχία του διότι ζούσε σε καθεστώς ημιπαρανομίας, με πολλές εκκρεμείς καταδικαστικές αποφάσεις σε βάρος του, όπως η δολοφονία του Γεωργοπαπαδάκου και για το λόγο ότι δεν ήταν ευρέως γνωστός στα απλά μέλη και στους ψηφοφόρους του κόμματος.

Ο Ζαχαριάδης διαμόρφωσε πρωτότυπα στοιχεία σε ζητήματα όπως η Νεολαία, η Γυναίκα και οι Αγρότες. Έτσι, παρόλο που κατά κάποιο τρόπο ήταν "δοτός" στην ηγεσία του Κ.Κ.Ε., στηριζόμενος στην Κομμουνιστική Διεθνή, η ηγεσία του είχε μια μεγάλη δυναμική και ανεξαρτησία. Εισχώρησε δυναμικά στον αγροτικό πληθυσμό και ουσιαστικά ταυτίστηκε το Κ.Κ.Ε. με το Αγροτικό Κόμμα. Έτσι το Κ.Κ.Ε. ακύρωσε τη θέση του για ανεξάρτητη Μακεδονία και Θράκη γιατί στόχευσε στον πληθυσμό και όχι στον τόπο. Από τότε άρχισε να βλέπει τη σοσιαλιστική επανάσταση σαν εξέλιξη της αστικής επανάστασης. Αυτό, αργότερα, καταλογίστηκε από το Κ.Κ.Ε. ως μέγα λάθος του Ζαχαριάδη.

Τον Φεβρουάριο του 1936, ο Ζαχαριάδης ήρθε σε μυστική συμφωνία με τον αρχηγό των Φιλελευθέρων **Θεμιστοκλή Σοφούλη**, με το ονομασθέν **"Σύμφωνο Σοφούλη - Σκλάβαινα"**. Όμως αυτή η συμφωνία δεν μακροημέρευσε γιατί αθετήθηκαν οι όροι της από την πλευρά των Φιλελευθέρων του Σοφούλη. Αλλ' η χώρα όδευε ολοταχώς προς τη δικτατορία Μεταξά, που πίστεψαν όλοι οι Πολιτικοί ηγέτες, ότι δίδοντας ψήφο εμπιστοσύνης στον Αντιπρόεδρο της κυβερνήσεως Ιωάννη Μεταξά, μετά τον θάνατο του Πρωθυπουργού Δεμερτζή τον Απρίλιο του

1936, θα απέφευγαν την κήρυξη της δικτατορίας, ή τουλάχιστον θα την απομάκρυναν.

Τον Σεπτέμβριο του 1936, ένα μήνα μετά την εγκαθίδρυση της δικτατορίας του Μεταξά, συνελήφθη στην Αθήνα, στο τέρμα της οδού Ιπποκράτους, από τη Γενική Ασφάλεια Πειραιά (από προδοσία όπως λέγεται) και προσαχθείς σε δίκη με βάση τον "ιδιώνυμο νόμο" "Περί προστασίας του κοινωνικού καθεστώτος" (Βενιζέλος), καταδικάστηκε σε φυλάκιση 4,5 ετών και εκτόπιση 2 ετών.

Παραθέτουμε κατωτέρω την σχετική ανακοίνωση της Γενικής Ασφαλείας, την 17η Σπτεμβρίου 1936.

«Υπό Οργάνων της Γενικής Ασφαλείας Πειραιώς συνελήφθη χθες την 08.30 μ.μ. παρά το τέρμα της οδού Ιπποκράτους, ο αρχηγός του Κ.Κ.Ε. Νικόλαος Ζαχαριάδης, ή Ζάρδης, ή Κούτβης, ή Κοντός, ή Κόλλιας Νικόλαος του Παναγιώτου ή Κατρής Κυριάκος.

Ούτος κατά το 1925 εδραπέτευσε εκ των φυλακών "Γεντί Κουλέ" Θεσσαλονίκης, συλληφθείς δε κατά το ίδιον έτος απέδρασε και πάλιν, τραυματίσας εις τον πόδα τον συνοδόν Χωροφύλακα. Κατά το ίδιον έτος εφόνευσε εις τας Αθήνας τον αρχειομαρξιστήν Γεωργοπαπαδάκον. Διά τον φόνον αυτόν, κατεδικάσθη εις 18 ετών πρόσκαιρα δεσμά. Το έτος 1928 μεταφερόμενος εκ του κακουργιοδικείου Πειραιώς εις φυλακάς, εδραπέτευσε διά τρίτην φοράν και μετέβη εις Ρωσίαν. Εκεί εσπούδασε τον Μαρξισμόν εις την Σχολή "Κουτβ" της Μόσχας, χρησιμοποιηθείς αργότερα υπό της Κομμουνιστικής Διεθνούς ως αντιπρόσωπος αυτής, εις τας Βαλκανικάς χώρας».

Ο Νίκος Ζαχαριάδης έμεινε κρατούμενος στις Ελληνικές φυλακές μέχρι το 1941. Όταν οι Γερμανοί κατέλαβαν την Ελλάδα, πήραν τον Ζαχαριάδη και τον μετέφεραν στην Γκεστάπο της Βιέννης και από εκεί στο στρατόπεδο συγκεντρώσεως στο Νταχάου, μέχρι τον Μάιο του 1945. Εκεί στο στρατόπεδο Νταχάου, ο Ζαχαριάδης εκτελούσε χρέη διερμηνέα-μεταφραστή, γιατί γνώριζε γερμανικά και μάλιστα κατηγορήθηκε

από πολιτικούς του αντιπάλους, (συντρόφους του), ως συνεργάτης των Γερμανών (κάπο).

Τον Μάιο του 1945, που οι Αμερικανοί απελευθέρωσαν τους κρατουμένους στο Νταχάου, μεταξύ των οποίων ήταν και ο Ζαχαριάδης, μετά από ιατρικές εξετάσεις που πέρασαν όλοι οι κρατούμενοι, επέστρεψε στην Ελλάδα, γεγονός το οποίο είχε αναγράψει ο "Ριζοσπάστης" την Πρωτομαγιά του 1945 σε έκτακτο παράρτημα, που πληροφορούσε τους αναγνώστες του, ότι ο Ζαχαριάδης ήταν ζωντανός και ότι επέστρεφε στην Ελλάδα.

Αμέσως με την επιστροφή του, ανέλαβε και πάλι τη θέση του Γενικού Γραμματέα και την ηγεσία του Κ.Κ.Ε. από τον Γεώργιο Σιάντο. Και 13 ημέρες από την ανάληψη και πάλι της ηγεσίας του Κ.Κ.Ε., ήτοι την 12η Ιουνίου 1945, ο "Ριζοσπάστης" με μια λιτή ανακοίνωση, ανακοίνωνε την καταδίκη και απομόνωση του Άρη Βελουχιώτη ως εξής:

«Ο σύντροφος Ζαχαριάδης, μας ανακοίνωσε ότι η Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. αφού συζήτησε πάνω σε εκθέσεις που ήλθαν από διάφορες κομματικές οργανώσεις, αποφάσισε να καταγγείλει ανοιχτά την ύποπτη και τυχοδιωκτική δράση του Άρη Βελουχιώτη, ή Θανάση Κλάρα, ή Μιζέρια». (Πάντα η ίδια συνταγή).

Η τραγωδία των Δεκεμβριανών του 1944, αποτελεί ένα ξεχωριστό κεφάλαιο της νεωτέρας Ελληνικής Ιστορίας και η "Λαοκρατία των 33 ημερών" (3 Δεκεμβρίου 1944 - 4 Ιανουαρίου 1945), θα αποτελέσει αυτόνομη ενότητα. Τα εγκλήματα του Κ.Κ.Ε. κατά το διάστημα αυτό των 33 ημερών, η ηγεσία του τα εδικαιολόγησε με υπόμνημα που υπέβαλε στον Αντιβασιλέα Αρχιεπίσκοπο Δαμασκηνό.

Όπως ανεγράφη στο "Ριζοσπάστη" της 5ης Απριλίου 1945, μεταξύ άλλων, ομολογούσε, (ασυνήθιστο για το Κ.Κ.Ε.), ότι: *«... Έγινε ένα κίνημα, που όλοι αναγνωρίζουν ότι δεν έπρεπε να γίνη, ότι έπρεπε να είχε αποφευχθή. Και δυστυχώς κατά το κίνημα αυτό έγιναν, όσα έγιναν, εναντίον αμάχων και αθώων...».*

Ο Νίκος Ζαχαριάδης, στην 12η Ολομέλεια της Κεντρικής

Επιτροπής του Κ.Κ.Ε. την 25-27 Ιουνίου 1945, δεν δίστασε να διακηρύξει ότι:

«... Έρχονται τώρα οι "αγριότητες". Τέτοιες γένηκαν με τούτη τη διαφορά:

α) Πολύ πιο πολλές γένηκαν και γίνονται από την αντίδραση».

Όμως αποφεύγει να προσδιορίσει κάτι συγκεκριμένο και ν' αναφέρει έστω και μία περίπτωση. Αλλά αντίδραση σε τί; Σε ποιά δράση του Κ.Κ.Ε.; Διότι αντίδραση υπάρχει όταν ενεργείται κάποια δράση. Και ποιά ήταν αυτή η δράση του Κ.Κ.Ε. που προκάλεσε αντίδραση; Μήπως η αρπαγή περιουσιών και παραγωγής; Μήπως η βιαία στρατολόγηση; Μήπως οι ομαδικές σφαγές αιχμαλώτων αθώων πολιτών; Μήπως το παιδομάζωμα; Μήπως; Μήπως;

Παραθέτομε, σε επόμενη σελίδα, μια φωτοτυπία φαεινής ιδέας "παραλλήλου νομίσματος" (που θυμίζουν Βαρουφάκειο, δήθεν πρωτοπόρο ιδέα).

«β) Απ' τις άλλες οι περισσότερες σκηνοθετήθηκαν απ' την αντίδραση που και τίποτα αν δεν κάναμε πάλι θα σκηνοθετούσε σε βάρος μας "αγριότητες".»

Και η προτροπή του Κώστα Καραγιώργη, που ήταν από τα πιο σημαντικά στελέχη του Κ.Κ.Ε., προς τους "Λαϊκούς Αγωνιστές" όσον αφορά στον τρόπο που πρέπει να ενεργούν, "Γενειάδα", "Χατζάρι", "σαδισμό", "αυθαιρεσία", "διαφθορά", "απολίτιστη τρομοκρατική αδιαφορία", πού εφαρμοζόταν; Γιατί στους "λαϊκούς αγωνιστές", όπως ονόμαζε το Κ.Κ.Ε. τους δημίους του, αναγνωρίζουμε όλα αυτά τα "προσόντα" που καθόρισε ο Καραγιώργης.

«Και γ) φρόντισα και έψαξα να βρω, μα ούτε μία περίπτωση υπάρχει, που νάχει δοθεί σαν γραμμή του Κ.Κ.Ε. να γίνουν αγριότητες».

Δεν χρειαζόταν και πολύ να ψάξει, γιατί και ο Αρχικαπετάνιος του Κ.Κ.Ε., Άρης Βελουχιώτης στην Πελοπόννησο και ιδιαίτερα στο Μελιγαλά, αλλά και ο καπετάν Ορέστης του ΕΑΜ Πατησίων,

Κάθε ἕνα ἀπό αὐτά τά «χαρτάκια» πού ἔφερον διαφόρους κακοτέχνους παραστάσεις, ἀντεστοίχει πρός ὡρισμένην ποσότητα προϊόντων τῆς ἑλληνικῆς γῆς. Τό ΚΚΕ ἔδιδε ἕνα χαρτάκι καί ἥρπαζε ἀναλόγους ὀκάδας σίτου, ἐλαίου, βάμβακος κ.λπ. Οὕτω, κατά τήν ἐπίσημον ὁμολογίαν τῆς κομμουνιστικῆς ἡγεσίας ἡρπάγησαν δεκάδες χιλιάδων τόννων τροφίμων, ἐκ τῶν ὁποίων 50.000 μόνον διά τόν ΕΛΑΣ

που είχε εγκαταστήσει τους δημίους του Λιόλιο, Μακαρώνα κ.ά. στα Διυλιστήρια της ΟΥΛΕΝ, θα του έλεγαν "ωραίες" ιστορίες πώς τα "τίναζαν" τα θύματά τους. Θα είχαν πάρα πολλά να του διηγηθούν για να μάθει.

«... Αγριότητες έγιναν και τέτοιες έκαμαν και μέλη του κόμματος. Τέτοια μέλη που, είτε προβοκάτορες ήσαν, είτε δεν ήσαν άξιοι νάναι μέλη του κόμματος. Φυσικά οι πράξεις που έκαμαν τα μέλη του κόμματος δημιουργούν ευθύνες για το ίδιο. Μα μια που το Κ.Κ.Ε. δεν έδωσε τέτοια γραμμή και αυτούς που έκαναν υπερβασίες τις ίδιες αποκήρυξε και τις αποκηρύσσει, δεν δημιουργείται ζήτημα ηθικής τάξης για το Κ.Κ.Ε. Γιατί το κόμμα μας έχει το θάρρος να διακηρύξει ότι περιπτώσεις, όπως του ***Κορώνη*** (Καθηγητής του Πολυτεχνείου Σπυρίδων Κορώνης, ο οποίος εθεωρείτο ως ένας από τους πλέον προοδευτικούς και δημιουργικούς Έλληνες Επιστήμονες και Ακαδημαϊκούς δασκάλους, που απήχθει όμηρος κατά τη Δεκεμβριανή κομμουνιστική επανάσταση και εκτελέστηκε άγρια κατά τη διάρκεια της ομηρίας του), *είτε της Ελληνίδος ηθοποιού* ***Ελένης Παπαδάκη****, δεν μπορούν να βρουν δικαίωση και πρέπει να καταδικαστούν ανοιχτά...».*

Αυτά βεβαίως, ήταν λόγια για να δικαιολογηθούν ως "αναπόφευκτα" τα μεγάλα εγκλήματα του Κ.Κ.Ε. στο δρόμο για τη λαοκρατία.

Σήμερα, όλ' αυτά έχουν αποκατασταθεί από το Κ.Κ.Ε. και υπερηφάνως διακηρύσσουν οι οπαδοί του, "ΕΑΜ - ΕΛΑΣ - ΜΕΓΑΛΑΣ" και η φωτογραφία του Αρχικαπετάνιου του ΕΛΑΣ Άρη Βελουχιώτη κοσμεί ακόμη και γραφεία σημερινών υπουργών.

Στις παραμονές των εκλογών της 31ης Μαρτίου 1946, ο Ζαχαριάδης έφυγε στις ανατολικές χώρες και περνώντας από τη Θεσσαλονίκη, έδωσε εντολή για την έναρξη του ενόπλου αγώνα με το χτύπημα στο Λιτόχωρο. Σημειωτέον ότι το Κ.Κ.Ε. είχε διακηρύξει ότι δεν θα ελάμβανε μέρος στις εκλογές της 31ης Μαρτίου του 1946, οριοθετώντας έτσι την αρχή της ενόπλου δράσεώς του, με την εξόντωση της φρουράς των εκλογικών τμημάτων

Ο Νίκος Ζαχαριάδης, παρέα με τον Κώστα Καραγιώργη, ανώτατο στέλεχος του Κ.Κ.Ε. παραδέχτηκαν τα "Δεκεμβριανά" εγκλήματα.
Στο μέσον ο Βασίλης Μπαρτζώτας, (Φάνης).

του Λιτοχώρου και της δυνάμεως, του εκεί Σταθμού, Χωροφυλακής.

Από τις 15 Νοεμβρίου του 1948, που καθαιρέθηκε από την ηγεσία του "Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας" (Δ.Σ.Ε.) ο Μάρκος Βαφειάδης, στολισμένος με πολύ απαξιωτικούς χαρακτηρισμούς από αυτούς τους συντρόφους του που λίγο πριν τον λιβάνιζαν, όπως "ο Μάρκος είναι ένα ρεμάλι", "ο Βαφειάδης είναι στρατιωτικά τενεκές", "ο Βαφειάδης σερνόταν σαν το σκουλήκι" κ.ά., ανέλαβε την ηγεσία του Δ.Σ.Ε. ο ίδιος ο Ζαχαριάδης.

Έτσι ο Ζαχαριάδης εκτός από αρχηγός του Κ.Κ.Ε., έγινε και αρχιστράτηγος του Δ.Σ.Ε.!

Μετά την ήττα του Δ.Σ.Ε. τον Αύγουστο του 1949 στο Βίτσι και στο Γράμμο, ο Ζαχαριάδης, μαζί με τα υπολείμματα του Δ.Σ.Ε. και τα άλλα στελέχη του Κ.Κ.Ε., διέφυγε στις κομμουνιστικές - σοσιαλιστικές χώρες με πρώτο σταθμό την Αλβανία.

Όμως δεν έπαψε να επιμένει στη λεκτική άρνηση της ήττας του Δ.Σ.Ε., παραγγέλοντας στους μαχητές του, "το όπλο παραπόδα" και "στρατιωτική επαγρύπνηση".

Εκεί εις την Αλβανίαν, που προσέφυγαν τα υπολείμματα του Δ.Σ.Ε. μετά την ήτταν του στο Γράμμο και το Βίτσι το 1949, χιλιάδες Συμμοριτών με τα στελέχη τους και τον αρχηγό τους Νίκο Ζαχαριάδη, ο Χότζας, ο κομμουνιστής αρχηγός του κράτους της Αλβανίας, απαίτησε από το Ζαχαριάδη να παραμείνουν εκεί και να δουλέψουν στην Αλβανία στην οδοποιΐα! Απαίτησε, δηλαδή, οι "αγωνιστές της ελευθερίας" να δουλέψουν ως σκλάβοι σπάζοντας πέτρες! Τέτοια συμπεριφορά δεν την περίμενε ο Ζαχαριάδης από ηγέτη αδελφού κόμματος, (Κ.Κ.Ε.) και αποφάσισε, όλος ο στρατός του να διασκορπισθεί στις Ανατολικές κομμουνιστικές χώρες, το μεγαλύτερο μέρος στη Σοβιετική Ένωση, στην Τασκένδη, όπου είχε ήδη ετοιμασθεί στρατόπεδο πολιτικών, δήθεν, φυγάδων. Εκεί θα εργαζόντουσαν "για να κατακτήσουν τις κορυφές της τέχνης και της επιστήμης" όπως τους ετόνιζε ο αρχηγός τους Νίκος Ζαχαριάδης.

Ο Ζαχαριάδης μιλάει σε αντάρτες του Δ.Σ.Ε.

Την άρνηση αυτή του Ζαχαριάδη να μείνει ο στρατός του στην Αλβανία και να δουλέψει στην κατασκευή δρόμων και άλλων έργων, ο Χότζα την κράτησε και όταν του δόθηκε η ευκαιρία, το 1956, υποστήριξε ένθερμα την πρωτοβουλία των έξι "αδελφών κομμουνιστικών κομμάτων" να συγκαλέσουν "Πλατειά Ολομέλεια" για να εκπαραθυρώσουν τον Ζαχαριάδη από την ηγεσία του Κ.Κ.Ε., πράγμα που επέτυχε και έτσι πήρε την εκδίκησή του από το Ζαχαριάδη για την άρνησή του το 1949 να παραμείνει ο στρατός του στην Αλβανία!

Πολλά στελέχη του Κ.Κ.Ε. χρέωσαν την ήττα του Δ.Σ.Ε. στο Ζαχαριάδη, που άλλαξε την τακτική του ανταρτοπολέμου, αλλά ο Ζαχαριάδης δικαιολόγησε την ήττα στο "πισώπλατο μαχαίρωμα" του Τίτο, που έκλεισε τα σύνορα με την Ελλάδα και στέρησε από τον Δ.Σ.Ε. τη βάση του ανεφοδιασμού του. Όμως τα περισσότερα στελέχη του Κ.Κ.Ε. δεν έπαψαν να κατηγορούν τον Ζαχαριάδη για την ήττα του Δ.Σ.Ε.

Στη Ρωσία ο Ζαχαριάδης συναντήθηκε με τον Στάλιν και άλλους κομμουνιστές ηγέτες και προσπάθησε να δικαιολογήσει τις επιλογές του.

Η 6η Πλατειά Ολομέλεια της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε., (Κ.Ε./Κ.Κ.Ε.) στις 11-12 Μαρτίου 1956, που την συνεκάλεσε η Επιτροπή των έξι Κομμουνιστικών Κομμάτων (Ε.Σ.Σ.Δ., Βουλγαρίας, Ρουμανίας, Τσεχοσλοβακίας, Ουγγαρίας, Πολωνίας), έλαβε την ακόλουθη απόφαση για το Νίκο Ζαχαριάδη.

«... Η καθοδήγηση του Κόμματος και πρώτα απ' όλα ο Γενικός Γραμματέας της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. σ. Ζαχαριάδης κάνουν σοβαρά πολιτικά λάθη, σεχταριστικού χαρακτήρα... Για τα σοβαρά πολιτικά λάθη που έκανε ο σ. Ζαχαριάδης και για τη συστηματική από μέρους του παραβίαση των αρχών της εσωκομματικής δημοκρατίας, η Ολομέλεια έκρινε απαραίτητο να καθαιρέσει τον Νίκο Ζαχαριάδη από Γενικό Γραμματέα της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. και να τον βγάλει από το Πολιτικό Γραφείο».

Ένα χρόνο περίπου αργότερα, την 18-24 Φεβρουαρίου του

1957, η 7η Ολομέλεια της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. αποφάσισε τα ακόλουθα:

«1. Καθαιρεί τον Νίκο Ζαχαριάδη από την Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε.

2. Τον διαγράφει από το κόμμα σαν αντικομματικό φραξιονιστικό αντιδιεθνιστικό, εχθρικό στοιχείο.

3. Η Ολομέλεια σημειώνει πως επειδή πολλές ενέργειες του Νίκου Ζαχαριάδη, όπως π.χ. η υπόθεση Γουσόπουλου κ.λπ., ξεφεύγουν από το χαρακτήρα και τα πλαίσια των συνηθισμένων λαθών, θεωρεί ότι το κομματικό συμφέρον επιβάλλει να γίνει συστηματική και λεπτομερειακή παραπέρα έρευνα από το Κόμμα πάνω σ' ολόκληρη τη ζωή και τη δράση του Ζαχαριάδη...».

Έτσι ο Νίκος Ζαχαριάδης, μετά από 23 ολόκληρα χρόνια στην ηγεσία του Κ.Κ.Ε., βρίσκεται στη Σοβιετική Ένωση απομονωμένος και εξορίστηκε αρχικά στο **Μπόροβιτς**, της ΕΣΣΔ κοντά στο **Νόβγκοροντ**, όπου μέχρι το 1962 εργάστηκε σε δασική επιχείρηση, συνεχίζοντας ταυτόχρονα την πολιτική του δράση με άλλα στελέχη του Κ.Κ.Ε. που είχαν διαγραφεί.

Τότε ήταν που κατάφερε μυστικά να μεταβεί στη Μόσχα και να ζητήσει από την Ελληνική Πρεσβεία να γυρίσει στην Ελλάδα και να δικασθεί αναλαμβάνοντας την πλήρη ευθύνη της πολιτικής του Κ.Κ.Ε. κατά τη διάρκεια του Συμμοριτοπολέμου (Εμφυλίου).Αυτό ήταν μια πράξη γενναιότητος εκ μέρους του Ζαχαριάδη, αλλά η κίνησή του αυτή, δυσαρέστησε τις Σοβιετικές Αρχές και εκτοπίστηκε στο **Σοργκούτ** της **Σιβηρίας**.

Εκεί, στο Σοργκούτ ο Ζαχαριάδης, με το ψευδώνυμο **Νικολάι Νικολάγιεβιτς Νικολάγιεφ**, έζησε σε πλήρη απομόνωση και υπό 24ωρη επιτήρηση, μέχρι του θανάτου του την 1η Αυγούστου του 1973.

Υπάρχουν ακόμη πολλές διαφωνίες για την αιτία του θανάτου του και τούτο γιατί αρχικά ανακοινώθηκε από τις Σοβιετικές Αρχές ότι απεβίωσε από καρδιολογικά αίτια και πολύ αργότερα το 1989 ανακοινώθηκε νέα εκδοχή του θανάτου του, η αυτοκτονία δι'απαγχονισμού.

Η σορός του Νίκου Ζαχαριάδη μεταφέρθηκε στην Ελλάδα το 1991 και ετάφη στο 1ο Νεκροταφείο Αθηνών με πρωτοβουλία της οικογενείας του και της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε.

Ο Νίκος Ζαχαριάδης ήταν παντρεμένος δύο φορές και είχε τρία παιδιά. Είχε παντρευτεί στη Μόσχα την **Μάνια Νοβάκοβα**, Τσέχα κομμουνίστρια που δούλευε σαν Γραμματέας στην Κομιντέρν, με την οποία απέκτησε δύο παιδιά, τον **Κύρο** το 1930 και την **Όλγα** το 1947. Στη διάρκεια του Συμμοριτοπολέμου (Εμφυλίου), παντρεύτηκε με ιερέα του Δ.Σ.Ε. τη **Ρούλα Κουκούλου**, μέλος του Κ.Κ.Ε., με την οποία απέκτησε ένα γιο τον **Ιωσήφ** (Σήφη), που πήρε το όνομά του, προς τιμήν του Ιωσήφ Στάλιν.

Τον Ιούλιο του 2011 με την Πανελλαδική Συνδιάσκεψη του Κ.Κ.Ε., ο ιστορικός Γραμματέας του Κόμματος, Νίκος Ζαχαριάδης, αποκαταστάθηκε επισήμως, αφού η Συνδιάσκεψη αυτή ακύρωσε όλες τις αποφάσεις της 6ης και της 7ης Ολομελείας των ετών 1956 και 1957.

Έτσι, μετά θάνατον, αποφασίστηκε από το Κ.Κ.Ε. η πλήρης αποκατάσταση του Νίκου Ζαχαριάδη στο Κόμμα.

Ο Νίκος Ζαχαριάδης στην πολυτάραχη ζωή του, γνώρισε από το Κόμμα του το Κ.Κ.Ε. και τους συντρόφους του και την αποθέωση, αλλά και τη διαπόμπευση μέχρι να φθάσει στη μετά θάνατον αποκατάστασή του.

3. ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

Η Μπολσεβικική επανάσταση στη Ρωσία το 1917-1918, βρήκε το Νίκο Ζαχαριάδη στην εφηβική του ηλικία, στο παιδί που κρύβει μέσα του το "Σπάρτακο", τον επαναστάτη και δέχτηκε τα ωραιόλογα διακηρύγματά της του "προλεταριάτου" και της "κοινωνικής απελευθέρωσης", όπως η διψασμένη γη τη βροχή.

Ταξιδεύοντας ναυτόπαιδο στα λιμάνια της Μαύρης Θάλασσας και της Κριμαίας, ποτίστηκε μέχρι το κόκκαλο με τις διακηρύξεις της μπολσεβικικής επανάστασης κι έγινε ο ιδεολόγος κομμουνιστής, ορκισμένος να παίξει το ρόλο του στη διαμόρφωση της κοινωνίας στην πατρίδα του.

Οι συγκυρίες τον έφεραν σε επαφή με ομάδες ανθρώπων της ιδίας ιδεολογικής επιρροής και δεν άργησε να αναδειχθεί η δυναμική της προσωπικότητάς του.

Στα 18 του χρόνια, ήταν ήδη μέλος της Ομοσπονδίας Κομμουνιστικών Νεολαιών (Ο.Κ.Ν.Ε.) και στα 19, μέλος του κόμματος των Μπολσεβίκων και μέλος του κομμουνιστικού κόμματος Τουρκίας!

Στα 21 του χρόνια, το 1924, ήρθε στην Ελλάδα, έτοιμος, σπουδασμένος από το "KUTV", κομμουνιστής και αμέσως ανέλαβε καθοδηγητικό ρόλο στο Κ.Κ.Ε. Επιβλήθηκε γρήγορα στην οργάνωση του κόμματος και άρχισε να παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στη δράση του Κ.Κ.Ε.

Μπροστάρης στον αγώνα, μεταπηδούσε από τη μια περιπέτεια στην άλλη, δίνοντας αφορμές στην Ελληνική έννομη τάξη, να τον συλλαμβάνει και αυτός να δραπετεύει, αποκτώντας έτσι

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ
ΕΛΛΑΔΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ἐπώνυμο Ζαχαριάδης

Ὄνομα Νίκος

Ὄνομα πατέρα Παναγιώτης

Τόπος γέννησης Θεσσαλονίκη

Χρόνος γέννησης 1903

Χρονολογία ἐγγραφῆς 1921

Ὀργάνωση περιοχῆς

Περιφερειακή ὀργάνωση

Αθήνα 1944

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Γιὰ τὴν Κ.Ο. Περιοχῆς
Ὁ γραμματέας

Γιὰ τὴν Π.Ε.
Ὁ γραμματέας

Η κομματική ταυτότητα του Νίκου Ζαχαριάδη.

κύρος και προβολή στο κόμμα του, που του απέδιδαν μυθικές διαστάσεις.

Έτσι κατάφερε να επιβάλει την καθολική αποδοχή του από όλα τα στελέχη και τους οπαδούς του κομμουνιστικού κόμματος. Είχε δημιουργηθεί ήδη ο ηγέτης του Κ.Κ.Ε.

Το 1929, σε ηλικία 26 ετών, φυγαδεύεται στη Ρωσία, για ν' αποφύγει τον "Ιδιώνυμο νόμο" του Ελευθερίου Βενιζέλου και μετά 2 χρόνια, αφού εν τω μεταξύ είχε φοιτήσει σε Ανώτατη κομμουνιστική Σχολή στη Μόσχα και είχε αποκρυσταλλώσει την πίστη και τις πεποιθήσεις του στα "σωτήρια" κηρύγματα του κομμουνισμού, με απόφαση της Κομμουνιστικής Διεθνούς (Κ.Δ.), επέστρεψε μυστικά στην Ελλάδα το 1931 και ανέλαβε Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε. μέχρι το 1935.

Το 1932, εκλέγεται βουλευτής του "Ενιαίου Μετώπου Εργατών Αγροτών" (Ε.Μ.Ε.Α.), (απουσιάζει η αναφορά στον κομμουνισμό, γιατί καραδοκεί το "Ιδιώνυμο" αλλά συνεχίζει τη δράση του ως βασικό κομμουνιστικό στέλεχος.

Στις εκλογές του 1934, ως υποψήφιος του ΠΑ.ΜΕ., (Παλλαϊκό Μέτωπο), δεν εξελέγει βουλευτής. Και οι σημερινές ονομασίες των κομμουνιστικών οργανώσεων, δεν μπορούν να αποστούν από την ιστορία του κόμματος. ΠΑ.ΜΕ., τότε, ΠΑΜΕ σήμερα.

Αυτό βέβαια, ουδόλως εμείωσε την προσωπικότητα του Νίκου Ζαχαριάδη, που ήδη τον επόμενο χρόνο, το 1935, αναλαμβάνει Γενικός Γραμματέας του Κόμματος, ουσιαστικός και κυρίαρχος αρχηγός του Κ.Κ.Ε., σε ηλικία 32 ετών.

Φαίνεται, όμως, ότι εκεί ψηλά στα ηγετικά κλιμάκια οποιουδήποτε οργανισμού, οποιασδήποτε συλλογικής ηγεσίας, δημιουργούνται αξεπέρασες αντιπαλότητες και άγριες καταστάσεις επιβιώσεως. Ισχύει πάντοτε το δόγμα "ο θάνατός σου, η ζωή μου". Αλλά ο Νίκος Ζαχαριάδης άντεξε στον πόλεμο και στα συντροφικά μαχαιρώματα για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Μέχρι το 1957, που η 7η Ολομέλεια του Κ.Κ.Ε. καθήρεσε τον Νίκο Ζαχαριάδη από Γενικό Γραμματέα του κόμματος, αλλά και

τον διέγραψε από το κόμμα, ο Νίκος Ζαχαριάδης υπήρξε ο αδιαμφισβήτητος ιστορικός αρχηγός του Κ.Κ.Ε.

Ο Νίκος Ζαχαριάδης, ως Γραμματέας της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε., το 1931 και ως Γενικός Γραμματέας του Κόμματος από τό 1935, μέχρι το 1936 και την κήρυξη της δικτατορίας του Μεταξά, προσέφερε σημαντικώτατο έργο στην οργανωτική εξάπλωση του κόμματος, στη δημιουργία μαζικοποίησης των εκδηλώσεων και στην καθιέρωση στόχων και προγραμμάτων δράσεως.

Το καθοδηγητικό του έργο, βρήκε απήχηση στις κατώτερες κοινωνικές τάξεις και η "κοινωνική απελευθέρωση" έγινε σύνθημα και καραμέλα στο στόμα κάθε υποψηφίου για μύηση στον κομμουνισμό. Τα συνθήματα της Μπολσεβικικής επαναστάσεως βρήκαν απήχηση σε πλατειές μάζες του Ελληνικού πληθυσμού, που αηδιασμένες από την ανικανότητα των πολιτικών ηγεσιών, εκείνης της περιόδου,να καλυτερεύσουν τη ζωή τους στις καθημερινές τους ανάγκες, αρπάχτηκαν από τα ωραιόλογα της ουτοπίας του κομμουνισμού, έντεχνα δοσμένα από τους κομματικούς ινστρούχτορες, προπαρασκευασμένους από τον καθοδηγητή αρχηγό Νίκο Ζαχαριάδη, κατάφεραν να πείσουν τις μάζες στην επαναστατική λογική, που ήταν έτοιμη να ξεσπάσει.

Η Γενική δοκιμή έγινε τον Μάιο του 1936 στη Θεσσαλονίκη. Από τον Απρίλιο του 1936, είχε αποβιώσει ο Πρωθυπουργός **Δεμερτζής** και τον είχε διαδεχθεί στην Πρωθυπουργία ο Αντιπρόεδρος της Κυβερνήσεως Δεμερτζή, **Ιωάννης Μεταξάς**, ο οποίος έλαβε τον "κοινοβουλευτικόν μανδύαν" υποστηριζόμενος από τα άλλα κόμματα που πίστεψαν έτσι ότι θα απέφευγαν την κήρυξη δικτατορίας.

Είχαν τότε κηρυχθεί ωρισμένες απεργίες, των καπνεργατών κυρίως, στους οποίους προστέθηκαν και άλλοι εργάτες. Σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, οι απεργίες αυτές μεταβλήθηκαν στη Θεσσαλονίκη σε "μαζικές διαδηλώσεις" στους δρόμους των πόλεων.

Την κορύφωση των απεργιών αυτών, την έδωσε η απεργία

των τυπογράφων που έκλεισε όλες τις εφημερίδες της Θεσσαλονίκης, ενώ η απεργία των συγκοινωνιών απέκλεισε την μεταφορά εφημερίδων άλλων πόλεων. Οι διαδηλώσεις αυτές, εξελίχτηκαν σε πραγματικό συναγερμό όλων των λαϊκών στρωμάτων που κατέβηκαν στο πεζοδρόμιο συν γυναιξί και τέκνοις, όπως γράφει στο βιβλίο του ο Ελευθέριος Σταυρίδης, ο χρηματίσας και Γενικός Γραμματέας του Κ.Κ.Ε., στο βιβλίο του "ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ Κ.Κ.Ε." (Εκδ. Ελεύθερη Σκέψις, ανατύπωσις Ιουνίου 2008, σελ. 491).

Από όλες τις συνοικίες της Θεσσαλονίκης, ανθρώπινες μάζες κάθε ηλικίας και φύλου, συνέρρεαν στην Εγνατία οδό, που έγινε ανθρωποθάλασσα. Όλα τα αυτοκίνητα είχαν εξαφανισθεί και το πλήθος, με συνθήματα οικονομικά και πολιτικά, που ασυνείδητα εφώναζε ο ανθρώπινος χείμαρρος κατευθυνόμενος από το Κ.Κ.Ε., έλαβε τη μορφή λαϊκής εξεργέρσεως.

Και το περίεργο ήταν, η πλήρης απουσία του κράτους. Ούτε μία κίνησις επιβολής της τάξεως από τα εντεταλμένα όργανα του κράτους. Επί τρεις ημέρες η Θεσσαλονίκη ζούσε σε καθεστώς οχλοκρατίας, που κατευθυνόταν από το Κ.Κ.Ε. Το Κράτος είχε τελείως εξαφανισθεί. Και ήταν πολύ περίεργο, αν όχι ανεξήγητο, το γεγονός ότι ο Ιωάννης Μεταξάς, Πρωθυπουργός προερχόμενος από το Στρατό, υπέρμαχος της εννόμου τάξεως και της πειθαρχίας ανέχτηκε μια τέτοια κατάσταση παραλυσίας του κράτους στη Θεσσαλονίκη.

Την εξήγηση μας την δίνει ο Ελευθέριος Σταυρίδης, στο βιβλίο του "ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ Κ.Κ.Ε." (ένθετον ανωτέρω, σελ. 493, με επικεφαλίδα, το χέρι του Μεταξά), που γράφει:

«... Η κρατική μηχανή εσταμάτησε, διότι κάποιο χέρι την εσταμάτησε. Και το χέρι αυτό δεν μπορούσε να είναι άλλο από του Ιωάννου Μεταξά! Και επειδή εσταμάτησε η κρατική μηχανή, εκινήθη η μάζα. Ελλείψει φραγμάτων, εξεχύθη το ρεύμα και εγιγαντώθη τάχιστα, αντιστάσεως μη ούσης. Και το Κ.Κ.Ε. ετέθη επικεφαλής των μαζών απαράσκευον και αυτό, χωρίς εκ των προτέρων

προητοιμασμένον άμεσον στρατηγικόν σκοπόν! Έγινεν απεργία, ουδεμία αντίδρασις, ουδαμόθεν, προσετέθησαν αι άλλαι, έγινεν η πρώτη διαδήλωσις, το έδαφος ελεύθερον, προσετέθησαν άλλαι, αντίδρασις μηδέν και ούτω την 9ην Μαΐου ο γήταυρος - λαός, εμυκάτο εις την Θεσσαλονίκην, διατρέχων τας οδούς, χωρίς να συναντά εμπόδια! Έτρεξεν, ίδρωσε, κατηνάλωσε τας δυνάμεις του και σαν ψοφήμι, έπεσε!

Τότε βγήκε, όχι ο ταυρομάχος, αλλ' απλώς ο επιμελητής του βοσκός και τον έδεσε καλά με τας αλύσους της δικτατορίας της 4ης Αυγούστου!...

Πολύ αργά εξύπνησε το Κ.Κ.Ε. δια να αντιληφθεί ότι δια των κινήσεων του Μεταξά εν Θεσσαλονίκη, εξυπηρέτησε την δικτατορίαν του εις την κήρυξίν της! Και όμως το Κ.Κ.Ε. είχεν ακόμη τους 10 βουλευτές του εις την Βουλήν! Αλλ' ***η Πολιτική είναι επιστήμη και τέχνη συγχρόνως*** *και δεν είναι δουλειά του οιουδήποτε αποτυχόντος δικηγόρου Πορφυρογένη, ούτε του κουρέως του Βόλου Ιωαννίδη, ούτε και ακόμη ενός αποφοίτου του Κουτβ, διδαχθέντος συνομωτισμόν, προπαγάνδαν και παράνομον οργάνωσιν με σελίδας τινάς Μαρξισμού και Λενινισμού, ως ο Ζαχαριάδης..».*

Είναι αληθές ότι ούτε και ο Γενικός Γραμματέας του Κ.Κ.Ε. Ζαχαριάδης, αντελήφθη το στρατηγικό ελιγμό του Μεταξά, "μεθυσμένος" κι αυτός από την παλλαϊκή συμμετοχή του λαού στις διαδηλώσεις της Θεσσαλονίκης, θεωρώντας ότι επέστη ο καιρός για τη μεγάλη αλλαγή, την μπολσεβικική αλλαγή και στην Ελλάδα. Γι' αυτό και άρχισε η πυρετώδης προσπάθεια επεκτάσεως αυτής της μεγαλειώδους επιτυχίας της Θεσσαλονίκης, όπως πίστεψε το Κ.Κ.Ε. Και οριοθετήθηκε η μεγάλη αναμέτρηση για την 5ην Αυγούστου του 1936.

Αλλά η 4η Αυγούστου αιφνιδίασε τους πάντες και τα πάντα και εντός ελαχίστων ωρών το κοινοβουλευτικόν καθεστώς μετετράπει σε δικτατορικό, με έναν Μεταξά αποφασισμένο να επιβάλει τον νόμο και την τάξη.

Η τελευταία σειρά του διαγγέλματός του, μαρτυρεί την απο-

φασιστικότητά του. "**Πάσαν παράβασιν θα πατάξω διά του τραχυτέρου τρόπου**". Ουδείς αντέδρασε στην κήρυξη της δικτατορίας της 4ης Αυγούστου, ούτε το επαναστατικό Κ.Κ.Ε. εξεδήλωσε κάποια, στοιχειώδη έστω, αντίδραση. Όλοι υπετάγησαν στο νέο καθεστώς και η ανοδική πορεία του Κ.Κ.Ε. ετελείωσε άδοξα.

Εφ' όσον το Κ.Κ.Ε. δεν κατόρθωσε να εκδηλώσει την παραμικρή έστω αντίδρασή του στην κήρυξη της δικτατορίας, τότε που ο Μεταξάς, στις πρώτες τουλάχιστον ώρες, δεν στηριζόταν πουθενά, παρά μονάχα στο κύρος του Βασιλέως, ώστε να παρασύρει και τα άλλα κόμματα, που δεν είχαν επαναστατικά στοιχεία στη σύνθεσή τους, ν' αντιδράσουν, το παιχνίδι είχε χαθεί.

Το είχε χάσει το Κ.Κ.Ε. και το είχε κερδίσει με τη στρατηγική και τον αιφνιδιασμό του ο Μεταξάς. Και όσο ο χρόνος περνούσε, ο Μεταξάς αποκτούσε ερείσματα, όχι μόνο στην Αστυνομία και το Στρατό, αλλά στις πλατειές μάζες του Λαού και από δικτάτορας γινόταν **Αισυμνήτης**. Γινόταν ο άνθρωπος που αναζητούσε η κοινωνία και ο Ελληνικός λαός και κανείς πλέον δεν μπορούσε να τον αμφισβητήσει.

Όμως ο ηγέτης του Κ.Κ.Ε., ο Νίκος Ζαχαριάδης δεν μπόρεσε να διαβλέψει, να εκτιμήσει, να αντιληφθεί έγκαιρα ότι ο Μεταξάς, την ώρα που έκλεινε τη Βουλή στις 4 Αυγούστου του 1936 και εκήρυσσε τη δικτατορία, (το διάταγμα του κλεισίματος της Βουλής, εθυροκόλλησε στην είσοδο της Βουλής ο Φρούραρχος της Φρουράς της Βουλής, που ήταν ο Υπομοίραρχος Ανδρέας Γκότσης, αδελφός της Μητέρας μου), δεν είχε το παραμικρό στήριγμα από πουθενά, ενώ το Κ.Κ.Ε. είχε φθάσει σε πολύ ζηλευτό σημείο με δυνατότητες κινητοποιήσεως των μαζών. Αυτό φανερώνει μια έλλειψη ηγετικών ικανοτήτων του αρχηγού του Κ.Κ.Ε., αλλά και όλων των αρχηγών των πολιτικών κομμάτων της εποχής εκείνης, τις δυνατότητες των οποίων φαίνεται ότι εγνώριζε άριστα ο Μεταξάς για να προβεί σ' αυτό του το εγχείρημα, που τη δικαιολογία του την είχε προετοιμάσει με το στρατήγημα της απουσίας του κράτους τον Μάιο στη Θεσσαλονίκη.

Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα κάθε ηγέτου και της επιτελικής του ομάδος εμπεριέχονται σε πέντε "ρήματα", τα οποία είναι: **"προβλέπειν"**, **"προνοείν"**, **"προλαμβάνειν"**, **"διατάσσειν"** και **"επιβλέπειν"** διά την εκτέλεσιν των διατασσομένων. Αυτά φαίνεται ότι έλειπαν από τους ηγέτες των πολιτικών κομμάτων της περιόδου αυτής, μη εξαιρουμένου του αρχηγού του Κ.Κ.Ε., Νίκου Ζαχαριάδη, πράγμα που το εγνώριζε καλά ο Μεταξάς, γι' αυτό και προέβη στην παράτολμη ενέργειά του της 4ης Αυγούστου, χωρίς καμμία άλλη στήριξη, πέρα από τη γνώση του, την αποφασιστικότητά του, την τόλμη του και την πίστη του να σώσει την Ελλάδα από το Μπολσεβικισμό και τη διαφύλαξη της εθνικής της ακεραιότητος, που τόσον αίμα είχε χυθεί για την απόκτησή της.

4. ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ ΜΕΤΑΞΑ

Όπως ήδη έχουμε αναφέρει, ο Νίκος Ζαχαριάδης συνελήφθη υπό οργάνων της Γενικής Ασφαλείας Πειραιώς εις το τέρμα της οδού Ιπποκράτους, στην Λεωφόρο Αλεξάνδρας, στις 16 Σεπτεμβρίου 1936, ενάμισυ μήνα μετά την κήρυξη της δικτατορίας.

Στο Δικαστήριο που παραπέμφθηκε με τον "Ιδιώνυμο Νόμο" του Βενιζέλου, "Περί προστασίας του κοινωνικού καθεστώτος" καταδικάστηκε σε φυλάκιση 4,5 ετών και εκτόπιση 2 ετών.

Ο αρχηγός του Κ.Κ.Ε., κατόπιν αυτού κλείστηκε στις φυλακές της Κερκύρας, μαζί με άλλα στελέχη του Κ.Κ.Ε. Έτσι το κόμμα έμεινε σχεδόν ακέφαλο και ακυβέρνητο καράβι στη φουρτούνα της δικτατορικής αλλαγής. Όλα σχεδόν τα στελέχη πρώτης γραμμής του Κ.Κ.Ε., συνελήφθησαν από το δικτατορικό καθεστώς και είτε εφυλακίσθησαν, είτε εξορίσθησαν εις απομεμακρυσμένας περιοχάς. Έτσι το Κ.Κ.Ε. έγινε κόμμα φυλακισμένων και εκτοπισμένων.

Στίς 22 Δεκεμβρίου 1936, ο Νίκος Ζαχαριάδης δικάστηκε και πάλι από το Κακουργοδικείο Πειραιά για τη δολοφονία του αρχειομαρξιστή Γεωργοπαπαδάκου τον Δεκέμβριο του 1926 (υπόθεση η οποία ήταν σε εκκρεμότητα από τότε), σε 9 χρόνια ειρκτή.

Ο Ζαχαριάδης μέσα από τη φυλακή, μέσω του παρανόμου μηχανισμού του Κ.Κ.Ε., που υποτυπωδώς συνέχισε να λειτουργεί, προσπάθησε να καθοδηγεί το Κ.Κ.Ε., σε συνθήκες εξαιρετικά δύσκολες. Κατάφερε να δώσει σε όλους τους φυλακισμένους στην Κέρκυρα κομμουνιστές το σύνθημα: **"Αγάπα το κελί σου, τρώγε το φαΐ σου, διάβαζε πολύ"**.

Ουσιαστικώς την καθοδήγηση του Κ.Κ.Ε. ανέλαβε μια τριμελής γραμματεία αποτελουμένη από τα ασύλληπτα ακόμη μέλη του Πολιτικού Γραφείου του Κ.Κ.Ε., **Σκλάβαινα, Νεφελούδη, Παρτσαλίδη**. Και αυτή όμως η Επιτροπή συνελήφθη από την Ασφάλεια του Μανιαδάκη τον Απρίλιο του 1938.

Από τα μέσα του ιδίου έτους, μετά τη σύλληψη της Επιτροπής αυτής, την καθοδήγηση του Κόμματος ανέλαβαν τα ασύλληπτα ακόμη στελέχη **Σιάντος, Πλουμπίδης, Θέος, Σκαφίδας, Μιχελίδης, Δαμασκόπουλος, Μάθεσης** και **Παπαγιάννης**. Από αυτά τα στελέχη, στην Κ.Ε. ήσαν οι Παπαγιάννης και Μάθεσης.

Για τον Μάθεση κυκλοφόρησαν φήμες ότι ήταν "χαφιές της Ασφάλειας", οπότε ο Παπαγιάννης με την προσθήκη των στελεχών του Κ.Κ.Ε. **Κανάκη, Κτιστάκη** και **Βιτσαρά**, συνεκρότησαν τη λεγόμενη Παλαιά Κεντρική Επιτροπή (ΠΚΕ) υπό την καθοδήγηση του Πλουμπίδη που ήταν έγκλειστος στο Σανατόριο Σωτηρία.

Ο Μανιαδάκης, με εντέχνους χειρισμούς είχε καταφέρει να διασπείρει τη διχόνοια μεταξύ των στελεχών του Κ.Κ.Ε. και ο ένας κατηγορούσε τον άλλο για "χαφιεδισμό", πράγμα σύνηθες στους κόλπους του Κ.Κ.Ε. Γράφει ο Ελευθέριος Σταυρίδης στο βιβλίο του "ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ Κ.Κ.Ε" σελ. 511-512:

«... Τα γεγονότα ταύτα εξελίχθησαν ως εξής και εσημειώθησαν κατά το 1939 κυρίως. Αι διώξεις είχον αποψιλώσει το Κ.Κ.Ε. από τα κυριώτερα των στελεχών του πρώτης σειράς. Κατά τους κανόνας του συνωμοτισμού, εκάστη Κεντρική Επιτροπή του Κ.Κ.Ε., (Κ.Ε./Κ.Κ.Ε), όπως και αι τοπικαί αυτού διοικήσεις, έχουν υποχρέωσιν να έχουν ετοίμους πάντοτε άλλας διοικήσεις, εξ άλλων στελεχών, αλληλοδιαδόχους, αίτινες θα αναλάβουν αυτομάτως την διοίκησιν ή την ηγεσίαν γενικώς ή τοπικώς, ευθύς ως συλληφθούν τα πρόσωπα, τα οποία αποτελούν την ασκούσαν διοίκησιν Κ.Ε., ή τοπικήν τοιαύτην. Τί συνέβη όμως;

Αι πολλαί συλλήψεις απεψίλωσαν το Κ.Κ.Ε. από τα στελέχη τόσον τα ασκούντα την διοίκησιν και ιδίως της Κ.Ε. αυτού, όσον

και από εκείνα, τα οποία επρόκειτο να τα διαδεχθούν. Και έτσι υπήρξε η στιγμή κατά την οποίαν συνελήφθησαν τα μέλη της Κ.Ε. χωρίς να υπάρχουν έτοιμα, προειδοποιημένα άλλα, ν' αναλάβουν αμέσως την διοίκησιν του Κόμματος. Ούτω προς στιγμήν το Κ.Κ.Ε. έμεινεν ακέφαλον.

Συγχρόνως τινές εκ των συλληφθέντων κομμουνιστών εδήλωσαν αμέσως, άμα τη συλλήψει των, μετάνοιαν και ακόμη εδήλωσαν την πρόθεσίν των να εξυπηρετήσουν τον Μανιαδάκην εις την δίωξιν του κομμουνισμού.

Τότε ο Μανιαδάκης, τη συνεργασία αυτών, τους απηλευθέρωσεν αμέσως και αυτοί παρουσιάσθησαν ως μη συλληφθέντες ή ως δραπετεύσαντες άμα τη συλλήψει των, εσχημάτησαν μίαν Κεντρική Επιτροπήν του Κ.Κ.Ε., εφ' όσον και προηγουμένως είχον θέσιν εις αυτήν, ή δικαίωμα να καταλάβουν αυτήν, ως υποδειχθέντες προς τούτο υπό προηγουμένων Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. Αι κατώτεραι οργανώσεις του Κόμματος, πιστεύουσαι ότι έτσι θα έγινε, δηλαδή ότι διέφυγον την σύλληψιν ή εδραπέτευσαν, εδέχθησαν την ηγεσίαν των, ως κανονικήν, εφ' όσον επρόκειτο περί γνωστών στελεχών της πρώτης σειράς...».

Πολύ διαφωτιστικά αυτά που γράφει ο Ελευθέριος Σταυρίδης για τον τρόπο που ο Μανιαδάκης, ο Υπουργός Ασφαλείας του Μεταξικού καθεστώτος, κατόρθωσε να εισχωρήσει στα άδυτα του Κ.Κ.Ε. και να μεθοδεύσει τον έλεγχό του, χωρίς να γνωρίζουν τα κατώτερα στελέχη και κυρίως οι οπαδοί, περί τίνος επρόκειτο. Αλλά ακόμη μία έξυπνη ενέργεια του Μανιαδάκη, για να μη μείνει καμμία αμφιβολία των οπαδών για τη γνησιότητα της ηγεσίας που τους παρουσίασε, ήταν η ονομασία της ηγεσίας αυτής. Δεν ονομάστηκε Κεντρική Επιτροπή του Κ.Κ.Ε., αλλά **"Προσωρινή Διοίκηση"** του Κ.Κ.Ε., του προσωρινά ακεφάλου κόμματος, αφού ήταν γνωστό ότι και ο αρχηγός του, Νίκος Ζαχαριάδης, και όλα τα πρωτοκλασάτα στελέχη του, ήσαν στη φυλακή ή στην εξορία τελείως απομονωμένα.

Έτσι, υπό την επωνυμία "Προσωρινή Διοίκηση" (Π.Δ.), η δι-

οίκηση αυτή έγινε ευκολότερα αποδεκτή από το κόμμα. Και όμως είχε σαν καθοδηγητή τον Μανιαδάκη και το Υπουργείο Ασφαλείας επλήρωνε τα έξοδα της δράσεώς της, χωρίς να φαίνεται, δεδομένου ότι τα κονδύλια αυτά δεν ανεγράφοντο σε κανένα λογαριασμό του κράτους, παρά μονάχα στα μυστικά κονδύλια του Υπουργείου Ασφαλείας, που σε κανέναν δεν δινόταν λογιαριασμός παρά στο Μεταξά που ενέκρινε αυτή την ενέργεια.

Έτσι πρώτη δουλειά της "Προσωρινής Διοίκησης" ήταν να εκδώσει "παρανόμως" το "Ριζοσπάστη", με έξοδα του Υπουργείου Ασφαλείας φυσικά. Κανένας δεν μπορούσε να φαντασθεί ότι το Υπουργείο Ασφαλείας του Μεταξά εξέδιδε και κυκλοφορούσε παράνομα το "Ριζοσπάστη".

Το Κ.Κ.Ε. πίστευε, στο σύνολό του σχεδόν, ότι αυτή ήταν η κανονική του διοίκηση, η "νόμιμη" τρόπον τινά Κεντρική Επιτροπή, μετά τη σύλληψη των προηγουμένων.

Η Προσωρινή αυτή διοίκηση αποτελέστηκε από τον **Τυρίμο**, το **Μόσχο**, το **Μιχελίδη**, με βοηθούς τον **Καστρινό**, τον **Τατασόπουλο** και αργότερα το **Μανωλέα**, που είχε βγει Βουλευτής Πειραιά με το ΠΑΜΕ αντί του Νίκου Ζαχαριάδη.

Εκτός όμως από την "Προσωρινή Διοίκηση", υπήρχε και μία άλλη Κεντρική Επιτροπή του Κ.Κ.Ε., που αποτελέστηκε από πρόσωπα απομεινάρια παλαιοτέρων γνωστών Κεντρικών Επιτροπών τους Κτιστάκη, Παπαγιάννη, Κανάκη, Πλουμπίδη στους οποίους προστέθηκε και ο Γιώργος Σιάντος ως Γραμματέας του κόμματος μέχρι τον Νοέμβριο του 1939, που συνελήφθη. Αυτή όμως η Κ.Ε. ήταν σχεδόν άγνωστη σε πολλά μέλη του κόμματος αφ' ενός και αφ' ετέρου κατηγορήθηκε αμέσως από την Π.Δ. μέσω του "Ασφαλίτικου" "Ριζοσπάστη", ότι τα μέλη που την αποτελούσαν ήσαν "χαφιέδες" της Ασφάλειας του Μανιαδάκη. Έτσι τα μέλη του Κ.Κ.Ε. πίστεψαν τον "παράνομο" "Ριζοσπάστη" του Μανιαδάκη και αρνήθηκαν κάθε επαφή με τη "γνησία" Κεντρική Επιτροπή!

Η γνησία αυτή Κ.Ε. των Κτιστάκη, Παπαγιάννη, Κανάκη και

Σιάντου, δεν είχε τα μέσα να αντιπαρατεθεί στην "Προσωρινή Διοίκηση" και έτσι περιέπεσε σε σχετική αδράνεια, γιατί κυρίως δεν είχε καμμία οικονομική βοήθεια από πουθενά.

Η Μόσχα, απασχολημένη με τα δικά της προβλήματα και με το φόβο του πολέμου, χωρίς να μπορεί να διερευνήσει τα πράγματα του Κ.Κ.Ε., έχασε την επαφή μαζί του και επειδή δεν ήξερε ποιά από τις δύο Κεντρικές Επιτροπές ήταν η γνησία και ποιά η προσκείμενη στο Υπουργείο Ασφαλείας, διέκοψε οριστικά κάθε επαφή με το Κ.Κ.Ε.

Η γνησία Κεντρική Επιτροπή, στερουμένη παντελώς χρημάτων, σπανίως εξέδιδε τον κανονικό "Ριζοσπάστη", αλλά τα μέλη του κόμματος θεωρούσαν ότι αυτός ο "Ριζοσπάστης", ήταν ο εκδιδόμενος από το Μανιαδάκη και δεν επίστευαν όσα έγραφε.

Κι ενώ το κόμμα παρέπαιε μεταξύ γνησίας Κ.Ε. και "Προσωρινής Διοικήσεως", ο αρχηγός του Κόμματος, απομονωμένος στις φυλακές Κερκύρας σκεφτόταν πώς θα μπορούσε να ξεκαθαρίσει την κατάσταση στην οποία είχε περιέλθει το κόμμα.

Μαζί με τον Ζαχαριάδη, στις φυλακές Κερκύρας ήταν και ο κομμουνιστής Μιχαηλίδης. Τον Μάιο του 1939 ο Ζαχαριάδης επέβαλε στο Μιχαηλίδη να υποβάλει "δήλωση μετανοίας" γιατί ο Μανιαδάκης είχε αποφασίσει να αποφυλακίζει όσους κομμουνιστές υπέβαλαν δήλωση μετανοίας και πολλά κομμουνιστικά στελέχη υπέβαλαν τέτοια δήλωση, όπως ο Άρης Βελουχιώτης και το κόμμα τους ονόμαζε "δηλωσίες".

Πράγματι, ο Μιχαηλίδης υπέβαλε δήλωση μετανοίας και αποφυλακίστηκε. Πριν, όμως, φύγει από τις φυλακές είχε πάρει εντολή από το Ζαχαριάδη να κατέβει στην Αθήνα και να έλθει σ' επαφή με την "Προσωρινή Διοίκηση" και όχι με τη γνησία Κ.Ε., για να ξεκαθαρίσει το κόμμα από τους "χαφιέδες".

Γράφει ο Ελευθέριος Σταυρίδης στο βιβλίο του "ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ Κ.Κ,Ε." στις σελίδες 513-514:

«... Κατ' ουσίαν επρόκειτο πράγματι περί "εκκαθαρίσεως" περί "λιγκβιντασιόν", περί "διαλύσεως του καταστήματος" του

φέροντος την επωνυμίαν Κ.Κ.Ε.! Ο Ζαχαριάδης έγινε πραγματικός Λιγκβινταριστής και όχι ψεύτικος, όπως είχον κατηγορηθεί ο Πουλιόπουλος και οι συν αυτώ. Ο Ζαχαριάδης απεφάσισε ***να διαλύση το Κ.Κ.Ε., ή μάλλον να το μετασχηματίση εις κάτι άλλο,*** *επί τη βάσει ωρισμένου σχεδίου, το οποίον ο ίδιος συνέλαβε!...».*

Για να μπορέσουμε να αντιληφθούμε τη συμπεριφορά του αρχηγού του Κ.Κ.Ε., Νίκου Ζαχαριάδη, θα πρέπει να μεταφερθούμε νοερά στο τότε και να γνωρίσουμε τα ευρύτερα διεθνή γεγονότα.

Τον Μάιο του 1939 ο Χίτλερ έχει ολοκληρώσει το "ΑΝΣΛΟΥΣ", την ένωση Γερμανίας - Αυστρίας, σε ενιαίο κράτος. Η Τσεχοσλοβακία είχε καταληφθεί από τη Γερμανία και ο Εθνικοσοσιαλισμός του Χίτλερ είχε υπερκεράσει το νεοϊδεατισμό του Κ.Κ.Ε. Ο πόλεμος, ο Παγκόσμιος Πόλεμος φαινόταν αναπόφευκτος και ο Ζαχαριάδης ήταν πολύ έξυπνος για να εξαπατηθεί.

Το Κ.Κ.Ε. είχε σχεδόν εκμηδενισθεί και μόνον ως ιδεολογία διατηρούσε κάποια ερείσματα, που και αυτά του τα είχε αφαιρέσει ο Μεταξάς, κερδίζοντας τις μάζες Αγροτών και Εργατών, υπέρ των οποίων ήταν ο μόνος που πρακτικά είχε βοηθήσει, με το χάρισμα και τη ρύθμιση των αγροτικών χρεών, με την ασφάλιση των εργατών (ΙΚΑ), με την καθιέρωση του οκταώρου, με την υποχρεωτική αργία και πολλά άλλα.

Συνεπώς, περίπτωση ανατροπής του Μεταξά δεν μπορούσε να ονειρεύεται ο Ζαχαριάδης.

Κι αν έπεφτε ο Μεταξάς με πόλεμο, η διάδοχη κατάσταση δεν θα μπορούσε να είναι άλλη από τους Γερμανούς. Ορθή ήταν η εκτίμηση που έκανε ο Νίκος Ζαχαριάδης από τις φυλακές της Κερκύρας.

Άλλωστε θα έπρεπε να σκεφθεί και την προσωπική του τύχη, διότι ως άνθρωπος και ως ηγέτης είχε τις δικές του φιλοδοξίες.

Ο Νίκος Μπελογιάννης αναφέρει ότι «*ο Ζαχαριάδης ήταν ένας τριτοκοσμικός δικτάτορας με όλα τα χαρακτηριστικά. Δεν ήταν αυτόνομα φαινόμενα ο Τσαουσέσκου, ο Χότζα, ο Γιαρου-*

ζέσλκι, ο Χούζακ, ο Κιμ Ιλ Σουνγκ. Ο σταλινισμός για να στηριχθεί διεθνώς είχε ανάγκη από τέτοιους δικτατορίσκους. Ο Ζαχαριάδης ήταν κομμένος ακριβώς σε αυτό το πρότυπο... όταν δεν υπήρχαν συνωμοσίες εναντίον του, ο Ζαχαριάδης τις επινοούσε προκειμένου να εξουδετερώσει όσους θεωρούσε ότι μπορούσαν να τον εκθρονίσουν».

Με την εκτίμηση, λοιπόν, στην οποία είχε καταλήξει ο Ζαχαριάδης για την εξέλιξη των πολιτικών πραγμάτων, τί θα μπορούσε να περιμένει ο ίδιος για τον εαυτό του και για το κόμμα του; Στην καλύτερη περίπτωση, δηλαδή να μην εμπλεκόταν η Ελλάδα στον πόλεμο, μια και είχε διακηρύξει την ουδετερότητά της, η δικτατορία του Μεταξά θα ήταν ακλόνητη, ο ίδιος θα τελείωνε στις φυλακές και το κόμμα του θα διαλυόταν τελείως. Στην περίπτωση που η Ελλάδα θα έμπαινε στον πόλεμο στο πλευρό των Δυτικών, στην Ελλάδα δεν θα υπήρχαν επαρκείς δυνάμεις για να κρατήσουν την Ελλάδα ελευθέρα και μοιραία θ' ακολουθούσε κατοχή από τη φασιστική Ιταλία και τη Ναζιστική Γερμανία. Και οι δύο αυτοί κατακτητές θα επεδίωκαν να εξαφανίσουν και τον ίδιο και ό,τι υπολείμματα του κόμματος θα υπήρχαν ακόμη.

Έτσι ο Ζαχαριάδης πήρε τη μεγάλη απόφαση να έλθει σε επαφή με την "Προσωρινή Διοίκηση" του Μανιαδάκη και όχι με τη γνησία Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε., με γραμματέα τον Σιάντο. Γι' αυτό έδωσε εντολή στο Μιχαηλίδη να έλθει σ' επαφή με την Π.Δ., προσφέροντας ο ίδιος το Κ.Κ.Ε., στο Μανιαδάκη.

Εφ' όσον αυτό θα γινόταν δεκτό από το Μανιαδάκη, ο Μιχαηλίδης είχε εντολή να προβεί σε "εκκαθαρίσεις" του κόμματος, δηλαδή στη διάλυσή του και το μετασχηματισμό του σε κάτι άλλο, που θα είχε μέσα του το Σοσιαλισμό.

Πάλι ανατρέχουμε στο βιβλίο του Ελευθερίου Σταυρίδη "ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ Κ.Κ.Ε." σελ. 515-516, γιατί τότε μόνο παρασκηνίως γινόταν ό,τι γινόταν:

«... Δεν είμαι βέβαια εις θέσιν να γνωρίζω αν η πίστις του Ζαχαριάδη εις τον Κομμουνισμόν είχε κλονισθή. Δεν το αποκλείω

όμως. Όπως κι εγώ και πολλοί άλλοι δεν αποκλείεται να είχε και αυτός πεισθή επί της ανεδαφικότητος του Κομμουνισμού και υπό την μορφήν του Σταλινισμού, διότι και αυτός ήτο εις θέσιν να κρίνη τα πράγματα. Το ότι εσπούδασεν, όσα έμαθεν, εις την Ρωσίαν και εγνώριζε καλύτερον ημών την εν Ρωσία κατάστασιν, αποτελεί λόγον να έχη κλονισθή εις την πίστιν του έτι περισσότερον. Άλλωστε και άλλοι Κούτβηδες εκλονίσθησαν και εγκατέλειψαν οικειοθελώς το Κ.Κ.Ε., ως ο Σκυτάλης, ο Σκλάβος, ο Νικολαΐδης και άλλοι. Πάντως αι τότε ενέργειαι του Ζαχαριάδη ήσαν ενέργειαι ανθρώπου εγκαταλείψαντος τελείως την κομμουνιστικήν ιδεολογίαν, είτε πεισθέντος επί της σαθρότητος αυτής, είτε εγκαταλείποντος αυτήν από τυχοδιωκτισμόν, διότι δεν τον συνέφερε πλέον, δεν του εξυπηρέτει τα σχέδια, τας φιλοδοξίας του.

Έναντι της τοιαύτης προσφοράς του Ζαχαριάδη προς τον Μανιαδάκη διά του Μιχαηλίδη, τί ανταλλάγματα εζήτει ο Ζαχαριάδης;...

Ευθύς εξ' αρχής ο Ζαχαριάδης δεν εζήτησε τίποτε άλλο παρά την προσωπική επαφή με το Μανιαδάκη, από την οποία εν συνεχεία θα εζήτει την προσωπική του ελευθερία, δικαιολογημένη κατά ένα τρόπον σύμφορον προς τας εν συνεχεία επιδιώξεις του...».

Ένα ανέλπιστο γεγονός, που συνέβη τον Αύγουστο του 1939, έσκασε σαν βόμβα για όλο τον κόσμο και ιδιαίτερα για όλα τα κομμουνιστικά κόμματα του κόσμου.

Κι αυτό το γεγονός δεν ήταν άλλο από το σύμφωνο φιλίας και μη επιθέσεως μεταξύ Ρωσίας και Γερμανίας, όπου υπεγράφει από τους Υπουργούς Εξωτερικών Γερμανίας και Ρωσίας, το γνωστό σύμφωνο "**Ρίμπεντροπ - Μολότωφ**".

Αυτό το σύμφωνο επέφερε αναστάτωση και πλήρη ιδεολογική σύγχιση στα κομμουνιστικά κόμματα και στο Κ.Κ.Ε., που οι εκπρόσωποί του τα έχασαν τελείως. Έμειναν με το στόμα ανοιχτό. Δεν ήταν απλώς μια ανατροπή των πεποιθήσεών τους, ούτε μια απλή συμμαχία δύο αντιπάλων, που ο ένας θεωρούσε τον

άλλον σαν τον υπ' αριθ. 1 ιδεολογικόν του εχθρόν.

Ήταν το γεγονός ότι η Ρωσία αποκαλυπτόταν μια φιλοπόλεμη και ιμπεριαλιστική δύναμη που συνεμάχησε με το Χίτλερ για να μοιράσουν τον κόσμο μεταξύ τους! Και ασφαλώς αν αυτή η συμμαχία διετηρείτο και δεν την ανέτρεπε ο Χίτλερ με την επίθεσή του στη Ρωσία, ο ολοκληρωτισμός θα επικρατούσε σ' ολόκληρο τον κόσμο, τουλάχιστον στις τρεις Ηπείρους, Ευρώπη, Ασία, Αφρική.

Όμως για τον Ζαχαριάδη, το Σύμφωνο αυτό ήταν δώρο ανέλπιστο. Ήταν "βούτυρο στο ψωμί του". Και τούτο, γιατί τον εκάλυπτε ιδεολογικά μέσα κι έξω από την Ελλάδα, για το σχέδιό του να μεταλλάξει το Κ.Κ.Ε. σ' ένα κόμμα Σοσιαλιστικό. Η Μόσχα δεν θα μπορούσε να κατηγορήσει τον Ζαχαριάδη γι' αυτή τήν αλλαγή που σχεδίαζε, αφού η ίδια είχε υπογράψει αυτό το σύμφωνο φιλίας με το Εθνικοσοσιαλιστικό κόμμα του Χίτλερ. Άλλωστε, ποιος θα είχε το ανάστημα ν' αντιδράσει στο εσωτερικό κατά του αρχηγού, εάν αποφυλακιζόταν και ερχόταν σ' επαφή με το Μανιαδάκη; Ποιός θα του απαγόρευε αυτό το δικαίωμα, τη στιγμή που ο Μολότωφ επισκεπτόταν το Βερολίνο και ο Στάλιν αντάλλασσε τηλεγραφήματα με τον Χίτλερ και ακόμη ο Ρίμπεντροπ πήγαινε στη Μόσχα για να υπογράψει το σύμφωνο φιλίας μεταξύ Γερμανίας - Ρωσίας;

Κανένας δεν θα μπορούσε να εμποδίσει τον Ζαχαριάδη να συνομιλήσει με τον Μανιαδάκη, τον Υπουργό της χώρας του.

Αυτό το Ρωσογερμανικό Σύμφωνο του Αυγούστου του 1939, εκλόνισε οπωσδήποτε ακόμη περισσότερο τις πεποιθήσεις του Ζαχαριάδη για τον κομμουνισμό, ταυτόχρονα όμως, ευνοούσε σε μεγάλο βαθμό τα σχέδιά του, στα οποία επροχώρησε αμέσως μετά.

Ο προπομπός του Ζαχαριάδη, Μιχαηλίδης, ήλθε σε επαφή με τον **Μιχάλη Τυρίμο** της Προσωρινής Διοίκησης και ξεκίνησε η συνεργασία τους και ο Μιχαηλίδης έγινε μέλος της.

Τον Ιανουάριο του 1940, ο Ζαχαριάδης, με εντολή του Ма-

νιαδάκη, μεταφέρθηκε από την Κέρκυρα στα κρατητήρια της Γενικής Ασφαλείας Αθηνών, με τη δικαιολογία μήπως δραπετεύσει από τις φυλακές Κερκύρας, ή μήπως πέσει στα χέρια των Ιταλών σε περίπτωση που οι Ιταλοί κατελάμβαναν αιφνιδιαστικά την Κέρκυρα, (σημειωτέον ότι οι Ιταλοί ήσαν ήδη στην Αλβανία).

Ο Μανιαδάκης ήθελε να έχει τον Ζαχαριάδη κοντά του, για να μπορεί να πάρει από αυτόν ό,τι ήταν διατεθημένος ο Ζαχαριάδης να του προσφέρει, εξυπηρετών ταυτόχρονα τις δικές του προσωπικές επιδιώξεις.

Είναι βέβαιο ότι στα κρατητήρια της Γενικής Ασφαλείας, ο Ζαχαριάδης δεν πέρασε καθόλου άσχημα και από πλευράς διατροφής και από πλευράς συμπεριφοράς. Μάλιστα δεχόταν συνεργάτες του και συζητούσαν την παραπέρα πορεία του κόμματος.

Ο Ζαχαριάδης άρχισε να προσφέρει στον Μανιαδάκη πριν του ζητήσει όσα είχε σκοπό να ζητήσει. Συνεργάστηκε με την "Προσωρινή Διοίκηση" του Κ.Κ.Ε., αυτήν που είχε ορίσει ο Μανιαδάκης και όλος ο μηχανισμός του Κ.Κ.Ε. έπαιρνε εντολές μέσω του "παρανόμου" "Ριζοσπάστη" του Μανιαδάκη.

Ο Πλουμπίδης συνελήφθη από την Ασφάλεια, τα τυπογραφεία του Κόμματος κατασχέθηκαν από την Αστυνομία, ο Σιάντος επίσης συνελήφθη τον Νοέμβριο του 1939.

Ο Ζαχαριάδης κατήγγειλε τη γνησία Παλαιά Κεντρική Επιτροπή του Κ.Κ.Ε. ως "χαφιέδικη σφηκοφωλιά".

Τα μέλη της γνησίας Κ.Ε., ο Παπαγιάννης, ο Κανάκης και ο Χτιστάκης, κατηγορήθηκαν και εξευτελίστηκαν στο κόμμα, συνελήφθησαν οι δύο πρώτοι και κλείστηκαν στην Ακροναυπλία, όπου ο Παπαγιάννης απεβίωσε από φυματίωση, ο δε Κανάκης αποφυλακίστηκε από εκεί με την κατοχή, ως Βούλγαρος υπήκοος μαζί με τους εκεί κρατουμένους κομμουνιστάς. Ο Κτιστάκης κατέφυγε στην Κρήτη και εκεί ετυφεκίσθη από τους Γερμανούς μετά την κατάκτηση του νησιού. Ουσιαστικώς ο Ζαχαριάδης, εξυπηρετών προσωπικούς του σκοπούς, προέβη σ' αυτή την

ολοκληρωτική εξαφάνιση και πλήρη αδρανοποίηση όποιων παλαιών στελεχών υπήρχαν ακόμη και συνεργάστηκε με την Προσωρινή Διοίκηση για αρκετούς μήνες. Και ο Ζαχαριάδης δεν αισθάνθηκε ποτέ την ανάγκη να δικαιολογήσει στο κόμμα του την στάση του αυτή, γιατί τα επακολουθήσαντα γεγονότα του πολέμου τον εκάλυψαν και οι όποιοι σχεδιασμοί του ανατράπηκαν εκ των πραγμάτων.

Τρεις ημέρες μετά την εισβολή των Ιταλών, στις 31 Οκτωβρίου 1940, κρατούμενος στη Γενική Ασφάλεια Αθηνών, δημοσίευσε την πρώτη ανοικτή επιστολή προς τον Ελληνικό λαό με την οποία τον καλούσε ν' αντισταθεί.

Το κείμενο αυτής της επιστολής, έχει ως εξής:

«ΑΝΟΙΧΤΟ ΓΡΑΜΜΑ
Προς το λαό της Ελλάδας

Ο φασισμός του Μουσολίνι χτύπησε την Ελλάδα πισώπλατα δολοφονικά και ξετσίπωτα με σκοπό να τον υποδουλώσει και να τον εξανδραποδίσει. Σήμερα όλοι οι Έλληνες παλεύουμε για την λευτεριά, την τιμή, την εθνική μας ανεξαρτησία. Η πάλη θα είναι πολύ δύσκολη και πολύ σκληρή. Μα ένα Έθνος που θέλει να ζήσει, πρέπει να παλεύει, αψηφώντας τους κινδύνους και τις θυσίες.

Ο λαός της Ελλάδας διεξάγει σήμερα έναν πόλεμο εθνικοαπελευθερωτικό, ενάντια στο φασισμό του Μουσολίνι. Δίπλα στο κύριο μέτωπο και ο ΚΑΘΕ ΒΡΑΧΟΣ, Η ΚΑΘΕ ΡΕΜΑΤΙΑ, ΤΟ ΚΑΘΕ ΧΩΡΙΟ, ΚΑΛΥΒΑ ΜΕ ΚΑΛΥΒΑ, Η ΚΑΘΕ ΠΟΛΗ, ΣΠΙΤΙ ΜΕ ΣΠΙΤΙ, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΦΡΟΥΡΙΟ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ!

Κάθε πράχτορας του φασισμού πρέπει να εξοντωθεί αλύπητα. Στον πόλεμο αυτό που τον διευθύνει η κυβέρνηση Μεταξά, όλοι μας πρέπει να δώσουμε όλες μας τις δυνάμεις, δίχως επιφύλαξη. Έπαθλο για τον εργαζόμενο λαό και επιστέγασμα για το σημερινό του αγώνα, πρέπει να είναι και θα είναι μια καινούργια Ελλάδα της δουλειάς, της λευτεριάς, λυτρωμένη από κάθε ξενική ιμπεριαλιστι-

[illegible]

Ανοιχτό Γράμμα

[illegible]

Ν. Ζαχαριάδης
Γραμματέας ΚΕ του ΚΚΕ

Αθήναι
31.Χ.40.

κή εξάρτηση, μ' ένα πραγματικά παλλαϊκό πολιτισμό.

Όλοι στον αγώνα, ο καθένας στη θέση του και η νίκη θα 'ναι νίκη της Ελλάδας και του λαού της. Οι εργαζόμενοι όλου του κόσμου στέκουν στο πλευρό μας.

Αθήνα 31 Οχτώβρη 1940
Νίκος Ζαχαριάδης
Γραμματέας της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε.»

Αυτό το γράμμα, ο Ζαχαριάδης το έστειλε όταν ήταν κρατούμενος στη Γενική Ασφάλεια στην Αθήνα και συνάδει με αυτό που είχε αποφασίσει, δηλαδή, να οδηγήσει το Κ.Κ.Ε., σε μια μετάλλαξη σε εθνικό σοσιαλιστικό κόμμα. Και ακόμη, η επιστολή που έστειλε στο Μεταξά με την κήρυξη του πολέμου, που έλεγε: *«το Κ.Κ.Ε. ξεχνώντας το παρελθόν, παίρνει θέση στις γραμμές του πυρός για την εθνική ανεξαρτησία και την ακεραιότητα κάτω από τις διαταγές σας»*, επιβεβαιώνει την απόφασή του αυτή, να μετατρέψει το Κ.Κ.Ε. σε εθνικό σοσιαλιστικό κόμμα.

Όμως ο Πέτρος Τουλούδης, στο βιβλίο του "ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ, ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΕΞΟΡΙΑΣ" (εκδ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ 1991, σελ. 18), αναφερόμενος στην επιστολή του Ζαχαριάδη προς τον Ελληνικό λαό, όπως τη δημοσιεύουμε παραπάνω, σχολιάζει:

«Το γράμμα αυτό είναι ένα από τα σημαντικότερα ντουκουμέντα στην ιστορία του Κ.Κ.Ε. Τίτλος τιμής για το κόμμα. Για όλους τους Έλληνες κομμουνιστές έγινε καθοδηγητική κατεύθυνση και πηγή έμπνευσης για τη δημιουργία του Ε.Α.Μ. Το γράμμα αυτό, καταξίωσε τον Νίκο Ζαχαριάδη σαν μάστορα της επαναστατικής στρατηγικής και τακτικής, σαν ηγέτη με πολιτική διορατικότητα».

Πράγματι, ακριβώς έτσι, παρουσίασε την πρώτη αυτή επιστολή του Ζαχαριάδη προς τον Ελληνικό λαό, αλλά δεν αναφέρει λέξη για τις άλλες δύο επιστολές που έστειλε τη μία στις 26 Νοεμβρίου του 1940 και την άλλη στις 15 Ιανουαρίου 1941, τις οποίες θα παρουσιάσουμε στη συνέχεια.

Η πρώτη αυτή επιστολή του Ζαχαριάδη, ενθουσίασε τους

κομμουνιστές διότι τους παρουσίαζε ότι απηχούν εθνικές θέσεις και τάσσονται όλοι με τον εθνικό αμυντικό αγώνα που αναγκάστηκε να δεχθεί η Ελλάς και περισσότερο απ' όλους ενθουσιάστηκαν οι φυλακισμένοι της Ακροναυπλίας, που προσαγόρευαν τον Μεταξά "πατέρα", έτοιμοι να σπεύσουν να πολεμήσουν στο μέτωπο, λατρεύοντας τον Ζαχαριάδη για την "επιτυχή" στροφή της πολιτικής του. Αυτό του το σχέδιο, δηλαδή της μετατροπής του Κ.Κ.Ε. σε ένα σοσιαλιστικό κόμμα μέσα στα εθνικά πλαίσια, το είχε αποκαλύψει ο Ζαχαριάδης μόνο στον Μιχάλη Τυρίμο της "Προσωρινής Διοίκησης".

Γράφει ο Ελευθέριος Σταυρίδης στο βιβλίο του "ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ Κ.Κ.Ε.", σελ. 520:

«... Όταν μου τα εδιηγείτο όλα αυτά ο Τυρίμος, κατά το 1941, τον ηρώτησα:

- Ο Μανιαδάκης ήτο εν γνώσει των σχεδίων αυτών του Ζαχαριάδη και παρ' όλα αυτά τον εκλώτσησε;

- Δεν ξέρω, μου απήντησεν ο Τυρίμος, αλλά δεν πιστεύω.

- Εσύ, γιατί δεν το είπες στο Μανιαδάκη;

- Διότι ο Ζαχαριάδης μου είπε να μη του τα πω, διότι ήθελε να του τα πη ο ίδιος εις κατάλληλον χρόνον.

- Του τα είπε;

- Δεν πιστεύω. Ίσως περίμενε να τον ελευθερώση πρώτον.

- Αφού εσύ είδες ότι ο Μανιαδάκης, μετά την επιστολήν, τον εκλώτσησε και δεν εξεδήλωσε διάθεσιν να τον χρησιμοποιήση ευρύτερον, διατί τότε δεν τα είπες στον Μανιαδάκη;

- Μα τί να του πω; Ήταν πια αργά. Ο Ζαχαριάδης θύμωσε και δεν ήταν πια διατεθειμένος να κάμη τίποτε, διότι έλεγε ότι τον γελάσαμε μόνον διά να τον εκθέσουμε και όχι για να συνεργασθούμε ειλικρινά μαζί του.

- Δεν είναι μεγάλο σφάλμα του Μανιαδάκη αυτό;

- Ασφαλώς είναι. Αλλά ήταν πια αργά. Δεν εχειρίστηκε καλά τον Ζαχαριάδην. Θα τον είχαμε αρχηγόν του Κ.Κ.Ε. και το Κ.Κ.Ε. θα εγίνετο σιγά-σιγά κόμμα εθνικοσοσιαλιστικόν!...».

Βέβαια στο Συνέδριο του Κ.Κ.Ε. το 1946, ο Ζαχαριάδης εκήρυξε το Μιχάλη Τυρίμο προδότη του κομμουνισμού! Αλλά ο Τυρίμος, αμέσως μετά την απελευθέρωση είχε ήδη δολοφονηθεί από τους κομμουνιστές στην Πάτρα και οι νεκροί δεν μιλούν. Συνηθισμένα πράγματα για το Κ.Κ.Ε., τουλάχιστον τότε.

Αυτά τα είπε ο Τυρίμος στον Σταυρίδη μια νύχτα της κατοχής που τον κυνηγούσαν να τον σκοτώσουν οι κομμουνιστές και εζήτησε από τον Σταυρίδη να τον προστατεύσει. Τότε του είπε ότι *«αυτά τα λέω πρώτη φορά σε σένα. Αν με σκοτώσουν, να τα ξέρη κάποιος και εις κατάλληλον χρόνον να τα πη να τα μάθουν όλα τα μέλη του Κ.Κ.Ε. Αν νομίζουν ότι πρέπει να σκοτώσουν εμένα, πρώτα πρέπει να σκοτώσουν τον αρχηγό τους!»*.

Έτσι ο Ζαχαριάδης εγκατέλειψε τα σχέδιά του να γίνει ο "Ντοριό" της Ελλάδος και συνέχισε να είναι ο αρχηγός του Κ.Κ.Ε., αφού είχε ήδη απαλλαγεί από Σιάντο, Πλουμπίδη και τους άλλους. (Ο Γάλλος Ντοριό, ήταν Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος Γαλλίας και όταν οι Γερμανοί κατέλαβαν τη Γαλλία, παίρνοντας ένα μεγάλο κομμάτι του Κ.Κ.Γ. έκανε δικό του ξεχωριστό κόμμα, το εθνικοσοσιαλιστικό κόμμα Γαλλίας). Κάτι ανάλογο σχεδίαζε να δημιουργήσει ο Νίκος Ζαχαριάδης όχι παίρνοντας ένα κομμάτι του Κ.Κ.Ε., αλλά ως αρχηγός θα μετεσχημάτιζε ολόκληρο το Κ.Κ.Ε. Μετά την αλλαγή των σχεδίων του, ο Ζαχαριάδης έστειλε τις δύο επόμενες επιστολές, ανασκευάζοντας όσα έγραφε στην πρώτη του επιστολή. Η δεύτερη επιστολή του Νίκου Ζαχαριάδη στις 26 Νοεμβρίου 1940, έχει ως ακολούθως:

(Κων/νος Πλεύρης, "Ο ΛΑΟΣ ΞΕΧΝΑ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΑΡΙΣΤΕΡΑ", εκδ. "ΗΛΕΚΤΡΟΝ" Αθήναι 2013, σελ. 197-198).

«Μεταξάν Πρωθυπουργόν
Ανοιχτό Γράμμα

Ολόκληρος ο λαός της Ελλάδας ξεσηκώθηκε σαν ένας άνθρωπος και χάλασε τα σχέδια του φασισμού. Με το σώμα του, ο λαός,

εξασφάλισε τη λευτεριά και την ανεξαρτησία του. Έξω απ' αυτά η Ελλάδα δεν έχει καμμιά θέση στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο ανάμεσα στην Αγγλία και Ιταλία - Γερμανία. Αφού ο λαός μας υπερασπίσει αποτελεσματικά την ανεξαρτησία την εθνική λευτεριά του, σήμερα ένα μοναχά πράμα θέλει: Ειρήνη και ουδετερότητα με τούτους τους όρους:

1. Να ξανάρθουν τα πράγματα όπως ήταν στις 28 του Οχτώβρη 1940, δίχως καμιά εδαφική - οικονομική - πολιτική ζημία σε βάρος της Ελλάδας.

2. Οι πολεμικές δυνάμεις της Αγγλίας να φύγουν όλες απ' τα χώματα και τα νερά της Ελλάδας.

Με βάση αυτούς τους δύο όρους, να ζητήσουμε αμέσως από την κυβέρνηση της ΕΣΣΔ να μεσολαβήσει για να γίνει ελληνοϊταλική ειρήνη. (Πρέπει να σημειωθεί ότι βρισκόταν σε πλήρη ισχύ το σύμφωνο φιλίας μεταξύ Ρωσίας - Γερμανίας). *Αυτό, σήμερα, είναι το μοναδικό εθνικολαϊκό συμφέρον. Και η πράξη έχει αποδείξει ότι μόνον η ΕΣΣΔ σήμερα έσωσε την ειρήνη και ουδετερότητα της Γιουγκοσλαβίας - Βουλγαρίας - Τουρκίας.*

26 του Νοέμβρη 1940
Ν. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ

Υ.Γ. Είμαστε υποχρεωμένοι να ζητήσουμε ειρήνη έντιμη και δίχως κυρώσεις και για να ξεκαθαρίσουμε άλλη μια φορά τόσο τον εθνικό - αμυντικό - απελευθερωτικό χαρακτήρα του πολέμου που κάνουμε, όσο και ότι είμαστε ξένοι προς τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο που κάνουν οι πλουτοκρατικές μεγάλες δυνάμεις. Αν σήμερα δεν δουλέψουμε για μια έντιμη ειρήνη, ο πόλεμος θα χάσει για μας τον εθνικό, αμυντικό χαρακτήρα του, θα γίνει κατακτητικός και τότε θα έχει αντίθετο το λαό».

Ο Νίκος Ζαχαριάδης αντάλλαξε ορισμένες επιστολές με την "Προσωρινή Διοίκηση". Στις 3 Δεκεμβρίου του 1940, η Π.Δ. έστειλε επιστολή στο Ζαχαριάδη, στην οποία απάντησε ο Ζαχαριάδης με δική του επιστολή στις 6 Ιανουαρίου 1941. Η επιστολή αυτή

του Νίκου Ζαχαριάδη, απάντηση στην επιστολή της Προσωρινής Διοικήσεως της 6ης Ιανουαρίου 1941, έχει ως εξής:

«Θα τα πω έξω από τα δόντια. Δεν είμαστε παιδιά για να λέμε και ξελέμε. Όσα είπα ήταν καλώς ειπωμένα. Μάλιστα η "επιχειρηματολογία" σας με κατέπεισε ολοκληρωτικά ότι έχω 100% δίκιο!...

Χτυπάτε το μηχανισμό και λέτε ότι στην τωρινή κατάσταση της Ελλάδας ανακαλύψατε το "νέο". Μα στην πραγματικότητα το "νέο" αυτό είναι ο πολύ παλιός σοσιαλπατριωτισμός του 1914 και 1939! Κατακευραυνώνετε τον μηχανισμό. Και όμως.. λέτε: η περίπτωση της Ελλάδος - Αλβανίας είναι η ίδια με την περίπτωση ΕΣΣΔ - Φιλλανδίας!! Συγκρίνετε τη δήλωση του Στάλιν (διαστρεβλώνοντάς την) για τους γαλλικούς εξοπλισμούς στην εποχή του γαλλοσοβιετικού με την Ελλάδα της Μοναρχοφασιστικής διχτατορίας. Γιατί να μην συγκρίνετε το Ντελαντιέ του 1939-40 με τη σημερινή Ελλάδα; Δεν είναι πιο σωστό; (Η διαστρέβλωση του Στάλιν είναι αυτή: τότε ο Λαβάλ στη Μόσχα ζήτησε μια δήλωση απ' το Στάλιν για τους γαλλ. εξοπλ. Ο Στάλιν την έκανε από συμφώνου με την Κ.Δ. και τον Τορρές. Τότε η αντίδραση στη Γαλλία θέλησε να βρει αντίθεση ανάμεσα στον Στάλιν και το Κ.Κ. Γαλλίας. Και αυτό απάντησε με το περίφημο πλακάτ: Ο Στάλιν έχει δίκιο!

Μα τί σχέση μπορούν να έχουν όλα αυτά με τη σημερινή Ελλάδα; Και όμως κατατροπώνετε το μηχανισμό!!!) Λέτε: η είσοδος της Ελλάδας στον πόλεμο μετάτρεψε τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο σε αντιφασιστικό (!) για την ελευθερία της Ελλάδας, των Βαλκανίων, της ΕΣΣΔ και... βάλε!! Μη χειρότερα!! Λέτε: ο λαός κάνει αντιφασιστικό πόλεμο. Μα ο Μεταξάς; Κατά την ίδια λογική επειδή και για τα εσωτερικά ελληνικά ζητήματα ο λαός είναι αντιφασιστικός, στην Ελλάδα δεν έχουμε μοναρχοφασιστική δικτατορία, μα λαοκρατία!

Όσο για τον ενθουσιασμό του Λαού (αυτά που λέτε θυμίζουν αρθρογραφία "Εστίας" και Σία) δεν ξέρετε τί γίνεται στο Μέτωπο ούτε στα μετόπισθεν. Γενικά τα επιχειρήματά σας είναι "πιστόν αντίγραφον" με τον αντιφασισμό κ.λπ. που κοπανάει τόσο ο Μεταξάς και Σία όσο και ο Εγγλ. ιμπεριαλισμός. (Τώρα βλέπω ότι τα

λάθη στην αρθρογραφία του "Ρίζου" και αλλού -που παρά τις συστάσεις μου δεν διορθώσατε- δεν ήταν τυχαία). Μιλάτε πολύ για το συμφέρον της ΕΣΣΔ ξεχνώντας ότι το συμφέρον αυτό είναι διαφορετικό και αντίθετο προς το συμφέρον τόσο του άξονα όσο και της Αγγλίας και αν ο άξονας θέλει να κάνει τα Βαλκάνια φασιστικό προγεφύρωμα η Αγγλία το θέλει όχι μόνο αντιαξονικό μα και αντισοβιετικό ορμητήριο, ξέροντας το βασικό στην περιοχή αυτή σοβιετ. ενδιαφέρον. Και αυτούς ακριβώς τους σκοπούς της Αγγλίας εξυπηρετεί σήμερα ο Μεταξάς.

Εσείς λέτε ότι ο Μεταξάς πολεμά σήμερα κατά του φασισμού και για την ελευθερία Ελλ., Βαλκ., κ.λπ... Γιατί τότε εφαρμόζει εσωτερικό φασισμό, δε δίνει αμνηστεία στους κομμουνιστές, γιατί ζητά από τους εθελοντές πιστοποιητικά κοινωνικών φρονημάτων, γιατί πιάνει τους φαντάρους κομμουνιστές του Μετώπου και τόσα και τόσα παρόμοια;

Στραβοκαταλάβατε απόλυτα τη γραμμή της Κομμουνιστικής Διεθνούς και του Κ.Κ.Ε. Το βασικό δεν είναι αν η Ελλάδα βρίσκεται στην Αλβανία αλλά ποιά Ελλάδα βρίσκεται στην Αλβανία και γιατί. Η Ελλάδα αυτή είναι του Μεταξά + εγγλεζ. ιμπεριαλ. και τους καταχτητικούς φασιστικούς σκοπούς της, τους ξεκαθάρισε και πάλι ο Μεταξάς (πρωτοχρ. διάγγελμά του + συνέντευξή του). Η πολιτική του Κ.Κ.Ε. απόβλεπε στο ν' αποσπάσει την Ελλάδα απ' την Αγγλία και να την προσεγγίσει στην Ε.Σ.Σ.Δ. μαζί με εσωτερικές αλλαγές. Αυτό απόβλεπε και το "ανοιχτό γράμμα" μου της 31-Χ (που τη δημοσίευσή του, την αποστολή του έτσι όπως ήταν γραμμένο, την υπαγόρευσε κυρίως και η εσωτερική κρίση του Κ.Κ.Ε. και η ανάγκη να δοθεί σ' όλους τους κομμουνιστές της Ελλάδας έγκυρη ενιαία κατεύθυνση).

Πάντως το γράμμα εκείνο, καμουφλαρισμένο, τάλεγε όλα και μιλούσε για εξόντωση και του εσωτερικού φασισμού. Πάντως το γράμμα εκείνο ήταν μονάχα μια προσπάθεια που προϋπόθετε όλους τους κατοπινούς ελιγμούς που θα γινόταν αναγκαστικά. (Εσείς αντίθετα, δένετε οριστικά το Κ.Κ.Ε. στο Μεταξά και στο σο-

σιαλσωβινισμό και έτσι παθαίνει το μεγαλύτερο ΑΙΣΧΟΣ στην ιστορία του). Τα πράγματα είναι καθαρά: Ο λαός θέλει μόνο λεφτεριά και ανεξαρτησία του, εσωτερική και εξωτερική. Αυτό είναι δυνατό μόνο με εσωτερική αντιφασιστική στροφή + σύμπραξη με ΕΣΣΔ. Ο Μεταξάς κάνει τ' αντίθετα, μας δένει οριστικά στον ιμπεριαλ. πόλεμο για λογαριασμό της Αγγλίας μας μπλέκει και με τη Γερμανία (βλέπε γερμ. βοήθεια στην Ιταλία) και κάνει πόλεμο φασιστικό - ιμπεριαλιστικό - πλουτοκρατικό - καταχτητικό. Καθήκον του Κ.Κ.Ε.: να ζητήσει η Ελλάδα μεσολάβηση της ΕΣΣΔ για έντιμη ειρήνη. Ο πόλεμος στα χέρια Στρατού - Λαού: Ανατροπή Μεταξά. Αυτός είναι ο κύριος εχθρός!

Λαϊκή Δημοκρατική Εξουσία. (Αν όπως λέτε ο Λαός είναι με το Μεταξά, τότε το Κ.Κ.Ε. πρέπει να πάει ενάντια στο ρέμα. Απ' την Κορυτσά και πέρα οι στρατιώτες μας σφάζονται άδικα, για ξένα συμφέροντα). Αυτή είναι η γνώμη μου. "Παληός" μαρξισμός θα πείτε. Ναι μα όχι σοσιαλσωβινισμός. Και έχετε υποχρέωση τιμής τη γνώμη μου αυτή, δηλαδή το ανοιχτό γράμμα που δεν δημοσιεύσατε. 2) το σχέδιο απόφασης που σας πρότεινα και πιστή απόδοση αυτού εδώ του γράμματος να τα δημοσιεύσετε στο "Ριζοσπάστη" συνοδεύοντάς τα με όλες τις αντιρρήσεις σας κ.τ.λ. αν δεν πειστείτε ότι έχω δίκιο. (Κοκορέβεστε ότι ανακαλύψατε το "νέο" και όμως δεν βλέπετε το ΝΕΟ στην κατάσταση που επιβάλλει τη στροφή που σας προτείνω. Δίχως τη στροφή αυτή και το "ανοιχτό γράμμα" μου της 31-Χ καταντά ένα σοσιαλπατριωτικό προδοτικό ντοκουμέντο. Έχετε υποχρέωση τιμής να κάνετε αμέσως τις δημοσιεύσεις που ζητώ πιο πάνω. Αλλοιώς θα πεισθώ τελειωτικά ότι πίσω από τη Προσωρινή Διοίκηση κρύβεται ύποπτη βρωμοδουλειά του Μανιαδάκη και της ασφάλειας. Όταν ο Μανιαδάκης πήρε τα τελευταία μέτρα ενάντιά μου χάρηκα γιατί τα απέδωσα στη δημοσίευση και τοιχοκόλληση του νέου γράμματός μου. Έπεσα έξω. Ίσως τα μέτρα να οφείλονται στο ότι ο Μανιαδάκης έλαβε "αρμοδίως" γνώση του νέου γράμματος. Ποιος ξέρει;

Κάποτε είπα στον Ειρηνοδίκη ότι τη φωλιά του τη σκάτωσε.

Και αυτός "φρονίμως ποιών" δεν απάντησε! Τώρα ποιος είνε ο Ειρηνοδίκης ίσως να θυμάται ο Κάτσος). Και κάτι άλλο: Κάποιος από σας κάνει το 'θεωρητικό". Μα του πήρε ο διάολος τον πατέρα. Λιγώτερη φλυαρία - λιγώτεροι ιστορικοί παραλληλισμοί (όπως λ.χ. της Φινλανδίας!!!) γιατί είναι κακοτοπιές! Πάντως το παράδειγμα του Κ.Κ. Κίνας κυρίως απ' την αιχμαλωσία του Ταγκ-Κάι-Σεκ και δω κάτι μπορεί να τον ωφελήσει. Για τις μικροδιαφορές μας: Εσείς μπορεί να στέλνετε πολλά, μα εγώ παίρνω πολύ λίγα.

Απόδειξη: Απ' τον πόλεμο και δω πήρα μόνο τον πρώτο πολεμικό "Ρίζο" και το "Δελτίο" με την απόφασή σας. Τίποτε άλλο. Πριν ένα μήνα λέγατε: σε 4 μέρες θα πάρεις την πρώτη πολεμική προκήρυξή μας και το "Ρ" του Δεκέμβρη. Ακόμα να τα πάρω!

Θέλω όλα τα υλικά σας (έντυπα) απ' τον πόλεμο και δω όσα δεν πήρα. (Απ' τον Κατσ. εγώ είχα ζητήσει εξηγήσεις. Αυτός δεν μου έδωσε. Μετά ζητήσατε σεις από εμένα. Μπορείτε να τις πάρετε απ' τον ίδιον).

Όταν μου είπατε ότι τον Χόντζα δεν τον ξέρετε σας απήντησα ότι δεν πρόκειται για Χόντζα μα για ΧΟΝΖΑ και σας ξαναρωτούσα, αν τον ξέρετε. Δεν απαντήσατε. (Μου ζητήσατε διευκολύνσεις για σύνδεσή σας με πρόσωπα για λεφτά κ.τ.λ. Σας απάντησα. ΟΧΙ. Μόνο πολιτικές γνώμες δίνω). Οι γνώμες μου για τον πόλεμο να μπουν στο αχτίφ Κ. και Κ.Ν.. Πάντως η συνέχιση της συζήτησης μεταξύ μας δεν έχει νόημα. ΕΡΓΑ χρειάζονται. Να γράφετε πιο ζωηρά και αραιά να τα βγάζω εύκολα και γρήγορα. (Αν η προσπάθεια της Π.Δ. είναι παστρικιά δουλειά μη ξεχνάτε ότι δεν έχετε δικαίωμα να ατιμάσετε το Κ.Κ.Ε. Αν δεν κάνετε τις δημοσιεύσεις θα προσπαθήσω να χρησιμοποιήσω ένα μέσο που προσωπικά μου κοστίσει ακριβά μα το Κ.Κ.Ε. θα το ωφελήσει).

Αν αποφασίσετε τη δημοσίευση μην αργείτε ούτε δεφτερόλεπτο. Τα γραφτά μου όλα να τα φυλάχτε. (Ο σύνδεσμός μας κάνει ανοησίες).

6.1.41

Αυτή ήταν η απαντητική επιστολή του Ζαχαριάδη, προς την

Προσωρινή Διοίκηση σε επιστολή που του είχε στείλει στις 3 Ιανουαρίου 1941.

Σ' αυτήν φαίνεται, ολοκάθαρα, ότι ο Ζαχαριάδης εγκαταλείπει τη γραμμή που είχε υιοθετήσει για σοσιαλιστικό μετασχηματισμό του Κ.Κ.Ε. και προειδοποιεί ότι αντιλαμβάνεται το παιχνίδι που θέλει να παίξει η Προσωρινή Διοίκηση.

Έτσι πέρα από την απαντητική επιστολή στην Προσωρινή Διοίκηση, απευθύνεται με τρίτη επιστολή του την 15 Ιανουαρίου 1941, προς όλα τα μέλη του κόμματος για να διασκεδάσει οποιεσδήποτε παρεξηγήσεις είχαν δημιουργηθεί από τη δική του συμπεριφορά, δηλαδή του μετασχηματισμού του Κ.Κ.Ε. σε εθνικοσοσιαλιστικό κόμμα κατά το πρότυπο του Γάλλου Ντοριό. Όμως, διεπίστωσε ότι αυτό δεν θα έβγαζε πουθενά με έναν ισχυρό Μεταξά και έναν βασιλιά, τον Γεώργιο Β' προσκολλημένο στο άρμα της Μεγάλης Βρεταννίας.

Έτσι ξαναγίνεται αρχηγός του Κ.Κ.Ε. και στέλνει με την τρίτη του επιστολή τις εντολές του στα μέλη του Κ.Κ.Ε. την οποία δημοσιεύουμε κατωτέρω.

«Αθήνα, 15 Γενάρη 1941

Ν. Ζαχαριάδης

ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΗ

ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΚΕ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΚΝΕ

Το γράμμα αυτό το γράφω, γιατί παρουσιάστηκε μια βασική, ριζική διαφωνία μου με την Προσωρινή Διοίκηση που παρουσιάζεται σαν εκπρόσωπος του Κ.Κ.Ε. από το Σεπτέμβρη του 1940. Είχα δεχτεί την πολιτική μόνο συνεργασία με την Προσωρινή Διοίκηση, (παρά τους σοβαρούς δισταγμούς μου), γιατί είχα εμπιστευθεί σ' ένα παλιό σύντροφο να καθαρίσει το Κ.Κ.Ε. από τη χαφιεδική σφηκοφωλιά των Μάθεση - Παπαγιάννη. Από την πρώτη στιγμή είχα παρατηρήσει σοβαρά λάθη στην πολιτική γραμμή της Προσωρινής Διοίκησης, που αυτή παρά τις υποδείξεις μου αρνήθηκε να τα διορθώσει, όπως δεν δέχτηκε και άλλες υποδείξεις μου. Η βασική όμως διαφωνία μας, που θ' αναφέρω πιο κάτω, με αναγκάζει να μιλήσω

ανοιχτά. Το γράμμα μου, που δημοσιεύτηκε στις εφημερίδες στις 2 του Νοέμβρη 1940 (πρώτη επιστολή), αποβλέπει στα παρακάτω:

1) Να δώσει έγκυρη, ενιαία κατεύθυνση στους κομμουνιστές όλης της χώρας.

2) Να κινητοποιήσει το λαό στην αντιφασιστική εξόρμηση για την εθνική ανεξαρτησία και λευτεριά.

3) Να αποκαταστήσει στο εσωτερικό, τις λαϊκές ελευθερίες, μια λαϊκή αντιπλουτοκρατική πολιτική.

4) Να κάμει τον πόλεμο εθνικό, αντιφασιστικό, αντιϊμπεριαλιστικό με βασικό και μοναδικό σκοπό την εξασφάλιση της εθνικής μας ανεξαρτησίας, της ειρήνης και ουδετερότητάς μας, έξω από τον γενικό ιμπεριαλιστικό πόλεμο. Αυτό θα μπορούσαμε να το πετύχουμε μόνο μ' έναν ολόπλευρο προσανατολισμό στην ΕΣΣΔ και με μια πραγματική, βαλκανική συνεργασία. Ο Μεταξάς από την πρώτη στιγμή έκανε το αντίθετο, έκανε πόλεμο φασιστικό, κατακτητικό. Ενώ, αφού διώξαμε τους Ιταλούς από την Ελλάδα, βασική προσπάθειά μας έπρεπε να είναι να κάνουμε μια ξεχωριστή, έντιμη και δίχως παραχωρήσεις ελληνοϊταλική ειρήνη, πράγμα που μπορούσε να γίνει με τη μεσολάβηση της ΕΣΣΔ, η μοναρχοφασιστική δικτατορία συνέχισε τον πόλεμο για λογαριασμό, όχι του λαού της Ελλάδας, μα της πλουτοκρατίας και του αγγλικού ιμπεριαλισμού.

Μετά το διώξιμο δε των Ιταλών από την Ελλάδα, το αίμα των φαντάρων μας χύνεται άδικα, σήμερα δε ο εγγλέζικος ιμπεριαλισμός εισπράτει σε αίμα των παιδιών της Ελλάδας, τους τόκους των κεφαλαίων που διέθεσε το 1935-36 για την παλλινόρθωση του Γεωργίου και την εγκαθίδρυση της μοναρχοφασιστικής δικτατορίας του Μεταξά. Αφού δε ο Μεταξάς αρνιέται να αποκαταστήσει τις ελευθερίες του λαού, να εξασφαλίσει την ειρήνη της Ελλάδας και κάνει πόλεμο κατακτητικό, ιμπεριαλιστικό, που όλα του τα βάρη τα πληρώνει ο λαός, παραμένει (ο Μεταξάς) κύριος εχθρός του λαού και της χώρας. Η ανατροπή του είναι το πιο άμεσο και ζωτικό συμφέρον του λαού μας. Λαός και στρατός πρέπει να πάρουν στα χέρια τους τη διαχείριση της Χώρας και του πολέμου με σκοπό την

ειρήνη, εθνική ανεξαρτησία, εσωτερικό αντιφασιστικό, αντιπλουτοκρατικό λαϊκό καθεστώς, ολόπλευρη προσέγγιση προς την ΕΣΣΔ και βαλκανική συνεργασία με βάση την ειρηνική λύση των εσωβαλκανικών διαφορών.

Όλες τις απόψεις μου αυτές τις ανέπτυξα σε ένα ανοιχτό γράμμα και ένα σχέδιο απόφασης που στις 22-11-1940 έστειλα στην Προσωρινή Διοίκηση. Αυτή αρνήθηκε να δεχτεί και να δημοσιεύσει αναπτύσσοντας μια καθαρά σοσιαλπατριωτική επιχειρηματολογία που έχει αυτή τη βάση: Ο πόλεμος της Ελλάδας εναντίον της Ιταλίας στην Αλβανία είναι παρόμοιος με τον πόλεμο της ΕΣΣΔ - Φιλανδίας και ότι ο Μεταξάς είναι ο πρωτεργάτης στον παγκόσμιο αντιφασιστικό αγώνα.

Η Προσωρινή Διοίκηση θέλει να υποδουλώσει ολοκληρωτικά το Κ.Κ.Ε. στη μοναρχοφασιστική δικτατορία αντί να οργανώσει την ανατροπή της. Έτσι η Προσωρινή Διοίκηση και το ανοιχτό γράμμα μου της 2-11-1940 (που ακέραια την ευθύνη του, την έχω εγώ μπροστά στο Κ.Κ.Ε. και στην Κ.Δ.) το καταντά ένα καθαρά σοσιαλπατριωτικό ντοκουμέντο που πάει να λερώσει την τιμή του Κ.Κ.Ε. Αυτή είναι η διαφωνία μου και η στάση της Προσωρινής Διοίκησης.

Έτσι, πίσω από τη στάση αυτή, καθαρίζει ολότελα και τούτο: Ότι η Προσωρινή Διοίκηση είναι δημιούργημα και όργανο του Μανιαδάκη και ότι ο Γιάννης Μιχαηλίδης, Ψηλός, Κατσανέβης, Κάμος, πρόδωσε την εντολή που είχε να καθαρίσει το Κ.Κ.Ε. από τη σπείρα του Μάθεση, πουλήθηκε στη μοναρχοφασιστική δικτατορία. Ύστερα από όλα αυτά, η στάση όλων των μελών και στελεχών οργανώσεων του Κ.Κ.Ε. και της Ο.Κ.Ν.Ε. μέσα στη χώρα και το μέτωπο πρέπει να είναι αυτή: Ο λαός της Ελλάδας υπερασπίζει στον πόλεμο αυτό, μόνον την εθνική του ανεξαρτησία. Είναι ξένος ενάντια στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο Αγγλίας - Γερμαννίας και Σία. Θέλει χωριστή, έντιμη, άμεση ειρήνη με τη μεσολάβηση της ΕΣΣΔ. Αναγνωρίζει την αρχή της αυτοδιάθεσης μέχρις αποχωρισμού για όλους. Θέλει την ελευθερία του, τη δουλειά του, την επικράτηση της θέλησής του που του πνίγει ο Μεταξάς.

Εξωτερική συμμαχία με την ΕΣΣΔ και αληθινή βαλκανική συνεννόηση. Ο λαός και οι φαντάροι της Ελλάδας και Ιταλίας δεν είναι εχθροί μα αδέρφια και η συναδέλφωσή τους στο μέτωπο, θα σταματήσει τον πόλεμο που κάνουν οι εκμεταλλευτές κεφαλαιοκράτες του.

Για να γίνουν όλα αυτά, λαός και στρατός πρέπει να ανατρέψουν τη μοναρχοφασιστική δικτατορία του Μεταξά που είναι ο κύριος και βασικός εχθρός τους και να εγκαθιδρύσουν τη λαϊκή αντιφασιστική κυβέρνηση. Για να μπορεί ένας λαός να κρατεί την εθνική λευτεριά, πρέπει να είναι εσωτερικά ελεύθερος. Λαός εσωτερικά σκλάβος δεν θάνε άξιος να κρατήσει και την εθνική του ανεξαρτησία και κάθε νίκη του εσωτερικού του τυράννου θα δυναμώνει τη σκλαβιά του.

Αυτός είναι σήμερα ο δρόμος του Κ.Κ.Ε. Κάθε μέλος - στέλεχος οργάνωσης αυτή τη στιγμή πρέπει να μπάσει στις μάζες και οργανώνοντάς τες γύρω απ' αυτή, να την επιβάλει νικηφόρα. Ακόμα μην ξεχνάτε ούτε στιγμή τους φυλακισμένους και εξορίστους μας. Στην Κέρκυρα κάθε στιγμή η ζωή των καλύτερων παιδιών μας, Νεφελούδη, Σιάντου, Παρτσαλίδη και τόσων άλλων, είναι σε άμεσο κίνδυνο από το μαχαίρι του Μεταξά και τις μπότες του Μουσολίνι. Εγώ είμαι γερός και καλά.

Όλη μου η σκέψη και η καρδιά μου, είναι στο Κόμμα, όπως και η ζωή είναι δοσμένη σ' αυτό.

Ζήτω το Κ.Κ.Ε.! Ζήτω η Κομμουνιστική Διεθνής!

Αθήνα, κρατητήρια Γενικής Ασφάλειας

15-1-1941

Γεια - Χαρά

ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ»

Ο Ζαχαριάδης, εκτός από τις επιστολές που δημοσιεύσαμε παραπάνω, απέστειλε και μία επιστολή στο "Ριζοσπάστη" στις 9 Μαρτίου 1947, η οποία δημοσιεύτηκε στο "Ριζοσπάστη" στις 11 Μαρτίου 1947 και έχει ως ακολούθως:

«Αγαπητέ "Ρίζο",

Η Γενική Ασφάλεια αποφάσισε, επιτέλους (!), να δημοσιεύσει από το αρχείο της το δεύτερο γράμμα μου. Και, φυσικά, από "κακή συνήθεια" που της κατάντησε δεύτερη φύση, δεν μπορεί και εδώ, όπως και στο πρώτο γράμμα μου, ν' αποφύγει τις πλαστογραφήσεις και παραποιήσεις. Όπως είναι κιόλας γνωστό, στο πρώτο γράμμα μου είχε κολλήσει, πλαστογραφώντας το, την επικεφαλίδα: "Προς τον κ. Μανιαδάκη κλπ" πράγμα που εγώ δεν είχα γράψει. Κάτι σχετικό γίνεται και με το δεύτερο γράμμα. Το γράμμα αυτό δεν το έστειλα εγώ στο Μεταξά. Το απηύθυνα τότε στην "Προσωρινή Διοίκηση" του ΚΚΕ για να το στείλει αυτή. Φυσικά, η "Προσωρινή Διοίκηση" δεν το 'στειλε γιατί "δε συμφωνούσε" με τη γραμμή που έβαζα. Και δε συμφωνούσε γιατί ήταν κατασκεύασμα και όργανο του Μανιαδάκη. Μάλιστα τότε οι Μανιαδάκης - Παξινός - Χαραλαμπίδης έβαλαν το "θεωρητικό" της "Προσωρινής Διοίκησης" Τυρίμο και μου έγραψε μια μακρόσυρτη απάντηση για να δικαιολογήσει και θεμελιώσει "θεωρητικά" την άρνηση αυτή της "Προσωρινής Διοίκησης". Εννοείται πως ο Τυρίμος δε μου παρουσιάστηκε με το όνομά του μα αυτός ήταν ο δράστης της απάντησης εκείνης. Η απάντηση εκείνη ξεσκέπαζε τελειωτικά το χαφιεδικό ρόλο της "Προσωρινής Διοίκησης". Και ένας λόγος που το δεύτερο γράμμα το 'στειλα στην "Προσωρινή Διοίκηση" ήταν ακριβώς αυτός. Ήθελα να τους αναγκάσω να πάρουν ανοιχτή θέση για να ξεσκεπαστούν. Αυτό το δεύτερο και έγινε.

Η διχτατορία τότε δεν τόλμησε να δημοσιεύσει το "προδοτικό" εκείνο γράμμα και να με στείλει στο στρατοδικείο, αφού με κρατούσε στα χέρια της και μια και επρόκειτο για πράξη "έσχατης προδοσίας". Και δεν τα 'κανε όλα αυτά η διχτατορία τότε γιατί καταλάβαινε ότι η γραμμή που έβαζε το δεύτερο γράμμα ήταν μια εθνική - πατριωτική γραμμή, που κάλυπτε πέρα για πέρα τα εθνικά συμφέροντα και ανταποκρινόταν στη θέληση του λαού.

Οι τεταρτοαυγουστιανοί απ' τη Γενική Ασφάλεια, με εντολή της κυβέρνησης, δημοσιεύουν, ύστερα από εξήμισι χρόνια, το γράμ-

μα εκείνο, νομίζοντας πως έτσι θα ενισχύσουν κάπως τη σάπια προσφυγή τους στον ΟΕΕ (σ.σ. Οργανισμός Ενωμένων Εθνών). Θέλουν να δείξουν κυρίως στους αγγλοσάξονες αφέντες τους ότι ήσαν πάντα λακέδες τους και ότι το ΚΚΕ και τότε πάλευε ενάντια σ' οποιαδήποτε ιμπεριαλιστική υποδούλωση της Ελλάδας, ενάντια στον εγγλέζικο ιμπεριαλισμό και για την εθνική ανεξαρτησία όπως αγωνίζεται και σήμερα. Φυσικά, όπως τότε έτσι και τώρα, αυτό ήταν και είναι για το ΚΚΕ η πιο εθνική - πατριωτική αποστολή και η πιο μεγάλη τιμή. Δείχνει ακόμα αυτό την αδιάσπαστη συνέπεια και συνέχεια που έχει η αντιιμπεριαλιστική και λαϊκή πολιτική του κόμματός μας.

Όταν η "Προσωρινή Διοίκηση" αρνήθηκε να δημοσιεύσει το δεύτερο γράμμα, αναγκάστηκα ν' αποτανθώ τότε με δικό μου μέσο που προσπάθησα να βρω μέσα απ' τα μπουντρούμια της Γενικής Ασφάλειας, μόνος μου και απευθείας, προς το κόμμα και προς το λαό. Και έδωσα άλλο γράμμα -το τρίτο αυτό- στο Λιανόπουλο. Εκεί έβαζα τη γραμμή του δεύτερου γράμματος και ξεσκέπαζα τη χαφιεδική "Προσωρινή διοίκηση". Όμως και ο Λιανόπουλος, που πήρε το τρίτο αυτό γράμμα, αποδείχτηκε προδότης του αγώνα μας. Έτσι ούτε αυτό έφτασε έγκαιρα στον προορισμό του.

Τώρα η Γενική Ασφάλεια, δημοσιεύοντας το δεύτερο γράμμα μου προσφέρει, άθελά της βέβαια, υπηρεσίες στο ΚΚΕ που τόσο μισεί. Μια απ' αυτές είναι και το ότι ομολογεί έτσι ανοιχτά πως η "Προσωρινή Διοίκηση" ήταν κατασκεύασμά της. Αυτό θα βοηθήσει ορισμένους να ξεκαθαρίσουν κάποιες συγχύσεις που ακόμα τους μπέρδευαν.

Η δημοσίευση του δευτέρου γράμματος πρέπει ακόμα να δώσει αφορμή σε μερικούς που πήραν μέρος " καλή τη πίστει", όπως λεν, στην κίνηση της "Προσωρινής Διοίκησης", να διασαφηνίσουν τη θέση τους και το ρόλο τους τόσο γενικά όσο και ειδικότερα γύρω απ' το δεύτερο γράμμα. Ασφαλώς η Γενική Ασφάλεια και τα όργανά της που, όπως στον καιρό του Μανιαδάκη, διευθύνουν και τώρα προσωπικά την αντικομμουνιστική δουλειά της, αποβλέπουν

ακόμα στο να δώσουν "όπλα" και στους διάφορους συνεργάτες τους "αντιπολιτευόμενους του ΚΚΕ" και τροτσκιστές ενάντια στο κόμμα μας. Συμφωνάμε απόλυτα με την πρόθεσή της αυτή και θα την παρακαλούσαμε να συνεχίσει και να δημοσιεύσει και τ' άλλα "ντοκουμέντα" μας που κρατά στα χέρια της και που τα πήρε χάρη στην "Προσωρινή Διοίκηση", το Λιανόπουλο είτε άλλους πράκτορές της.

Αθήνα 9 του Μάρτη 1947»

Θεωρήσαμε σκόπιμο να δημοσιεύσουμε όλες αυτές τις επιστολές του Νίκου Ζαχαριάδη για να διαπιστώσει ο αναγνώστης τις μεταπτώσεις του από κομμουνιστής σε σοσιαλπατριώτη και ξανά κομμουνιστής. Ίσως στις μεταπτώσεις του να συνέβαλε αποτελεσματικά και η διεθνής συγκυρία, αλλά ακόμη περισσότερο το σύμφωνο Ρίμπεντροπ - Μολότωφ, που αποπροσανατόλισε όλα τα κομμουνιστικά κόμματα και έκανε τους ηγέτες τους να σκεφθούν και το προσωπικό τους μέλλον. Διαπιστώνουμε όμως από τις επιστολές αυτές, πόσο έντεχνα ο Νίκος Ζαχαριάδης δικαιολογεί τις μεταπτώσεις του, φορτώνοντάς τες στους άλλους.

Κατηγορεί τον Μιχαηλίδη, που με εντολή του υπέβαλε "δήλωση μετανοίας" για να έλθει σε επαφή με την "Προσωρινή Διοίκηση" του Μανιαδάκη και να αποτελέσει το μεσάζοντα με τον Μανιαδάκη. Ήθελε να οργανώσει καλά το μεγάλο του άλμα προς τον εθνικοσιαλισμό, αλλά τελικώς οι συνθήκες άλλαξαν και τα σχέδια ναυάγησαν στα κρατητήρια της Γενικής Ασφαλείας. Οπωσδήποτε η μακρόχρονη παραμονή του Ζαχαριάδη στη φυλακή, αν και ήταν νέος στην ηλικία και μεγάλης αντοχής άνθρωπος, επηρέασαν τις σκέψεις και αποφάσεις του, όπως προσπάθησε να τις δικαιολογήσει ο Πετσόπουλος, βασικό στέλεχος του Κ.Κ.Ε.

Τον Μάρτιο του 1941 ο Ζαχαριάδης μεταφέρθηκε από τα κρατητήρια της Γενικής Ασφαλείας σε ειδικό κρατητήριο στο Τμήμα Αλλοδαπών στην Ανωτάτη Εμπορική Σχολή, σε πλήρη απομόνωση, κάτω από τη στενή παρακολούθηση του ανωτάτου αξιωματι-

κού της Γενικής Ασφαλείας Αθηνών **Σπύρου Παξινού**, από όπου τον παρέδωσαν στην Γκεστάπο στις 27 Απριλίου 1941, όταν οι Γερμανοί μπήκαν στην Αθήνα.

Πρέπει να τονισθεί ότι η πρώτη επιστολή του Ζαχαριάδη της 2 Νοεμβρίου 1940, τρεις μόλις μέρες μετά την έναρξη του Ελληνοϊταλικού πολέμου, καταγγέλθηκε από μέλη και στελέχη του Κ.Κ.Ε., ως πλαστή και ότι έγινε κάτω από την πίεση που υπέστη ο Ζαχαριάδης στη Γενική Ασφάλεια, αλλά όπως είδαμε στις επόμενες επιστολές του, ο Ζαχαριάδης βεβαιώνει ότι αυτή ήταν γνήσια και αποκλειστικά δική του απόφαση, την οποία εδικαιολόγησε διά μακρών στις επιστολές του αυτές.

Αλλά ήταν σύνηθες γεγονός στις τάξεις του Κ.Κ.Ε. τότε, να δίνει ο κάθε ένας τη δική του ερμηνεία στις πράξεις του άλλου.

Ο Πετσόπουλος, προσπαθώντας να δικαιολογήσει τη συμπεριφορά του Νίκου Ζαχαριάδη, έλεγε πως ο Ζαχαριάδης "έσπασε" από την τριετή φυλάκισή του, καίτοι ο ίδιος ο Ζαχαριάδης έλεγε: "Εγώ είμαι γερός και καλά". Η Παλαιά Κεντρική Επιτροπή του Κ.Κ.Ε., η γνησία, έλεγε ότι η πρώτη επιστολή του Ζαχαριάδη ήταν πλαστή, ενώ ο ίδιος εβεβαίωνε ότι ήταν γνησία, πράγμα που στη συνέχεια έγινε αποδεκτή από το Κ.Κ.Ε. για να προβάλει τον εθνικό δήθεν χαρακτήρα του κόμματος. Ο Ζαχαριάδης, μετά την παραλαβή του από τους Γερμανούς στις 27 Απριλίου 1941, μεταφέρθηκε αρχικά στο Τατόι και από εκεί αεροπορικώς στη Θεσσαλονίκη, στο Βελιγράδι και τελικώς στη Βιέννη στις φυλακές "Λέζελ". Αργότερα στις 30 Νοεμβρίου του 1941 μεταφέρθηκε στο στρατόπεδο συγκεντρώσεως του Νταχάου, όπου παρέμεινε μέχρι το τέλος του πολέμου. Κι επειδή πολύ κριτική ασκήθηκε στην πρώτη επιστολή του Ζαχαριάδη τότε, πρέπει να προσθέσουμε και την ευαισθητοποίηση της Κομμουνιστικής Διεθνούς, που έστειλε στις 10 Ιανουαρίου 1941 επιστολή προς το Κ.Κ.Ε., κατακρίνοντας τη στήριξη του Ζαχαριάδη στην κυβέρνηση Μεταξά, που έδινε το περιεχόμενό της, προτρέποντας τους κομμουνιστές να αγωνισθούν για την απόκρουση της Ιταλικής επιθέσεως.

Η επιστολή αυτή, μεταξύ άλλων έλεγε:

«... Είναι, ωστόσο εσφαλμένο και επιζήμιο να αποκαλείται ο παρών από την πλευρά της Ελλάδας, πόλεμος εθνικοαπελευθερωτικός, πόλεμος της κυβέρνησης Μεταξά εναντίον του φασισμού του Μουσολίνι, όπως έγινε στην επιστολή του σ. Ζαχαριάδη προς τον υφυπουργό Δημοσίας Τάξεως... Τούτο θα παρασύρει τον ελληνικό λαό να στηρίξει στον παρόντα πόλεμο την κυβέρνηση Μεταξά, αντί να την καταπολεμά για την εγκληματική εσωτερική πολιτική της...».

Πλήρης σύγχιση επεκράτησε τότε στο Κ.Κ.Ε. όσον αφορά στη θέση που έπρεπε να πάρει έναντι του Ελληνοϊταλικού πολέμου. Και τα παρασκήνια καλά κρατούσαν. Κατά τη διάρκεια που ο Ζαχαριάδης ήταν κρατούμενος στη Γενική Ασφάλεια Αθηνών, πολλοί αξιωματικοί της Αστυνομίας Πόλεων, αλλά και της Χωροφυλακής αναγκάστηκαν να μελετήσουν αρκετά πράγματα περί του κομμουνισμού, των αρχών, των μεθόδων του και της δράσεώς του και να μάθουν να τον αντιμετωπίσουν στις μεθόδους του. Ο ίδιος ο Μανιαδάκης έστειλε στον Ζαχαριάδη αξιωματικούς να συνομιλούν μαζί του και να μαθαίνουν από αυτά που ο ικανός "ινστρούχτορας" του κομμουνισμού, με ζήλο προσπαθούσε να κερδίσει την εύνοιά τους. Έτσι η Αστυνομία, (Α.Π. και Χωροφυλακή) απέκτησαν ικανά στελέχη, που έμαθαν από "πρώτο χέρι" τα μυστικά του Κ.Κ.Ε. και τα χρησιμοποίησαν στον αντικομμουνιστικό τους αγώνα. Αλλά η τριπλή κατοχή επιβλήθηκε στην Ελλάδα και ο αρχηγός του Κ.Κ.Ε. Νίκος Ζαχαριάδης ευρίσκεται πλέον κρατούμενος στο στρατόπεδο συγκεντρώσεως στο Νταχάου.

Πριν συνεχίσουμε την παρουσίαση της πορείας του Ζαχαριάδη από την Κατοχή και έπειτα, θα πρέπει να παρουσιάσουμε το ρόλο που έπαιζε ο "Ριζοσπάστης" στη διαμόρφωση της καθοδηγητικής προσπαθείας του Κ.Κ.Ε.

Ανατρέχοντες στο βιβλίο του Ελευθερίου Σταυρίδη "ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ ΚΚΕ" σελ. 525-526 διαβάζουμε για το πολύ σημαντικό αυτό στοιχείο της ταυτότητος του Κ.Κ.Ε., του "Ριζοσπάστη":

«... Επίσης, μετά την απελευθέρωσιν της Χώρας, εξεδόθη υπό του Κ.Κ.Ε., φανερά πλέον, ο "Ριζοσπάστης" και εκυκλοφόρει μέχρι του 1947, του κλεισίματός του. Εις την υπόθεσιν αυτήν η λέξις "παράονρμος" χάνει την σημασίαν της από νομικής απόψεως, διότι τα πράγματα από απόψεως ιδιοκτησίας του τίτλου του "Ριζοσπάστη" έχουν μπερδευθεί πολύ. Αρκεί να πούμε ότι ο τίτλος "Ριζοσπάστης" από απόψεως κυριότητος επ' αυτού ***δεν ανήκει εις το Κ.Κ.Ε., ούτε εις κανένα μέλος αυτού νομικώς!***

Όπως εγράψαμεν εις την αρχήν του ιστορήματος τούτου, ο Πετσόπουλος αρχικός ιδιοκτήτης μεταβίβασε τον τίτλον εις τον Λεωνίδαν Χατζησταύρου, γραμματέα της Καπνεργατικής Ομοσπονδίας, ιδρυτικόν μέλος του Κόμματος και έμπιστον πρόσωπον αυτού δια συμβολαίου, συνταχθέντος υπό του Συμβολαιογράφου Π. Δημητριάδη (Ρήγα Γκόλφη) και φέροντος αριθμόν συμβολαίου 12.146 της 19ης Οκτωβρίου 1922.

Ο Λεωνίδας όμως Χατζησταύρου, επί τι χρονικόν διάστημα αρκετών ετών, απεσύρθη της ενεργού δράσεως του κόμματος και τότε εκάλεσε την Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. να υποδείξη άλλο πρόσωπον, εις το οποίον να μεταβιβάση τον τίτλον του "Ριζοσπάστη" και ο Ζαχαριάδης υπέδειξε τον ***Τυρίμον*** *όστις τότε ήτο οργανωτικός γραμματεύς του Κόμματος και μέλος του Πολιτικού Γραφείου. Ο Τυρίμος ως μου ανεκοίνωσεν ο ίδιος, διετήρησε την ιδιοκτησίαν του τίτλου του "Ριζοσπάστη" και μετά την εκ του κόμματος αποσκίρτησίν του.*

Δεν ενθυμείτο όμως να μου πη εις ποίον συμβολαιογραφείον έγινε το Συμβόλαιον δια του οποίου ο Χατζησταύρου του μετεβίβασε τον τίτλον, διότι δεν εγνώριζε και τον Ρήγαν Γκόλφην διά να γνωρίζη αν έγινε το συμβόλαιον εις το ίδιον συμβολαιογραφείον ή εις άλλο. Πάντως αυτός δεν είχε μεταβιάσει τον τίτλον εις κανένα άλλον. Συνεπώς ήτο ο νόμιμος ιδιοκτήτης του τίτλου και όταν τον εξέδιδε με τον Μανιαδάκην. Εκυκλοφόρει μεν δήθεν "παρανόμως" εξεδίδετο όμως νομίμως υπό του κατόχου του τίτλου. Αντιθέτως εξεδίδετο παρανόμως και κυκλοφόρει παρανόμως ο άλλος "Ριζοσπάστης" ο της γνησίας Κ.Ε. των Κτιστάκη κ.τ.λ. Επίσης από του

1944 μέχρι του 1947, το Κ.Κ.Ε. εκδίδον ελευθέρως τον "Ριζοσπάστην" εξέδιδε εφημερίδα, της οποίας ο τίτλος δεν ανήκεν εις αυτό, αλλ' εις τον Τυρίμον, δηλαδή εις πρόσωπον, το οποίον το Κ.Κ.Ε. είχε φονεύσει!

Βεβαίως τούτο ουδείς εγνώριζε, πλην εμού και του Ζαχαριάδη και όλοι επίστευον ότι ο "Ριζοσπάστης" ήτο του Κόμματος! Το κόμμα βέβαια δεν είναι νομικόν πρόσωπον και δεν δύναται να έχη περιουσίαν, αλλ' ασφαλώς θα υπέθετον όλοι ότι κάποιο στέλεχος αυτού θα είναι ο ιδιοκτήτης του τίτλου. Και εγώ μεν δεν είχα κανένα λόγο ν' αναμιχθώ εις την υπόθεσιν και να θίξω τότε το ζήτημα αυτό, όπως δεν είχα πη και τίποτε άλλο εις κανέναν. Ο δε Ζαχαριάδης όστις εγνώριζεν ότι ο ιδιοκτήτης του τίτλου είναι ο φονευθείς ήδη Τυρίμος, δεν έθιγε το ζήτημα, διότι δεν τον συνέφερεν, αφού ο νεκρός δεν ηδύνατο να μεταβιβάση τούτον εις άλλον. Και εφ' όσον κατ' αυτόν ουδείς άλλος εγνώριζε το ζήτημα, ο "Ριζοσπάστης" εκυκλοφόρει ως εφημερίς του κόμματος, διότι ουδείς διενοείτο ότι νομικώς ο τίτλος δεν ανήκει πλέον εις το Κ.Κ.Ε.

Σήμερον και από του 1944, οπότε εφονεύθη ο Τυρίμος, ο τίτλος του "Ριζοσπάστη" ανήκει φυσικά νομικώς εις τους κληρονόμους του Τυρίμου. Ούτοι δε το 1944 ήσαν η γραία μήτηρ του και η αδελφή του, ήτις τότε επηγγέλετο την μοδίσταν και κατώκει εις το Παγκράτι. Ο Τυρίμος όμως δεν έλεγε ποτέ εις αυτάς τίποτε δια την δράσιν του και δια τας κινήσεις του και αμφιβάλλω αν αύται γνωρίζουν ή εγνώριζον ποτέ ότι ήσαν αι ιδιοκτήτριαι του τίτλου της εφημερίδος "Ριζοσπάστης" δια να διεκδικήσουν νομικώς από το Κ.Κ.Ε. τα άφθονα κέρδη, τα οποία απεκόμισεν ο "Ριζοσπάστης" από το 1944 μέχρι το 1947...».

Ποιός ξέρει σήμερον ποιός ή ποιοί είναι οι ιδιοκτήτες του τίτλου του "Ριζοσπάστη". Σκοτεινά πράγματα, όπως ολόκληρη η πορεία του Κ.Κ.Ε. Η παράνομος διακίνησις των ιδεών και των κατευθύνσεων, που διεδίδοντο δια της εφημερίδος "Ριζοσπάστης", είναι μια ένδειξη της λειτουργίας του κόμματος του "εγκλήματος και της προδοσίας" κατά τον Γεώργιον Παπανδρέου.

5. Ο ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ ΣΤΟ ΝΤΑΧΑΟΥ

Ουσιαστικά ο Ζαχαριάδης, μετά την παραλαβή του από τους Γερμανούς, έχασε κάθε επαφή με το κόμμα του και επληροφορείτο τα συμβαίνοντα στην Ελλάδα όχι από άμεση γνώση αλλά από όσες πληροφορίες κατέφθαναν στο στρατόπεδο συγκεντρώσεως. Πριν όμως αναφερθούμε στη συμπεριφορά των Γερμανών στον Νίκο Ζαχαριάδη, θα πρέπει να καταγράψουμε τις συνθήκες κατοχής που δημιουργήθηκαν στην Ελλάδα. Όπως είναι γνωστό, ο Στρατηγός Γεώργιος Τσολάκογλου, με τη συμφωνία ανακωχής που υπέγραψε με τη Γερμανία στις 9 Απριλίου του 1941, όταν οι Γερμανικές τεθωρακισμένες δυνάμεις τους έφθασαν στη Θεσσαλονίκη, παρακάμπτοντας τη γραμμή των οχυρών μέσω Γιουγκοσλαβίας, ουσιαστικώς έθετε τέρμα στις πολεμικές επιχειρήσεις, αλλά ο όγκος του Ελληνικού Στρατού βρισκόταν στην Αλβανία αντιμετωπίζοντας τους Ιταλούς.

Ο Τσολάκογλου πέτυχε, με τη συμφωνία αυτή, να περισώσει ολόκληρο τον Ελληνικό Στρατό από την αιχμαλωσία και την εκδικητική μανία των Ιταλών για τη μεγάλη τους ήττα στη Βόρειο Ήπειρο και να σχηματίσει κυβέρνηση στην κατεχομένη πλέον Ελλάδα στις 30 Απριλίου 1941, με τη σύμφωνη γνώμη όλων των δομών της Ελληνικής κοινωνίας.

Μεγάλο το ρίσκο που ανέλαβε ο Τσολάκογλου να σχηματίσει κατοχική κυβέρνηση, υπαρχούσης Ελληνικής κυβερνήσεως στην Κρήτη, ακόμη και στην Αίγυπτο στη συνέχεια, η οποία ως μόνη νομιμοποίηση είχε την εντολή του Βασιλέως Γεωργίου του

Β', αλλά η κυβέρνηση του Τσολάκογλου ως νομιμοποίησή της είχε τον υπέρτατο νόμο της σωτηρίας της πατρίδος.

Και οφείλουμε να παραδεχθούμε ότι κατόρθωσε να ξαναλειτουργήσει το ελληνικό κράτος ως οντότητα με όλες τις δομές του κάτω από την τριπλή κατοχή Γερμανών, Ιταλών και Βουλγάρων, που οι δύο τελευταίοι ποτέ δεν θα έμπαιναν στην Ελλάδα αν δεν υπήρχαν οι Γερμανοί, γι' αυτό ήσαν και οι πιο επικίνδυνοι, γιατί διεκδικούσαν κομμάτια της Πατρίδος μας.

Και το ότι δεν κατόρθωσαν να πραγματοποιήσουν αυτή την επιδίωξή τους, οφείλεται αποκλειστικά και μόνον στις ενέργειες των κατοχικών κυβερνήσεων. Αν τίποτε άλλο δεν είχαν κατορθώσει να περισσώσουν οι κατοχικές κυβερνήσεις, η διατήρηση της ακεραιότητος της Εθνικής κυριαρχίας της Ελλάδος αρκεί για να καταστούν οι κατοχικές κυβερνήσεις άξιες της Πατρίδος.

Ο δεσμώτης - Αρχηγός του Κ.Κ.Ε.

Το Κ.Κ.Ε., επειδή ίσχυε ακόμη το σύμφωνο φιλίας Γερμανίας - Ρωσίας, ετάχθη αναφανδόν υπέρ της κατοχικής κυβερνήσεως του Τσολάκογλου, την οποίαν και συνέδραμε με κάθε τρόπο, ενώ ο αρχηγός του βρισκόταν αιχμάλωτος των Γερμανών, όλα τα άλλα όμως στελέχη του, που ήσαν στη φυλακή ή στην εξορία, είχαν ελευθερωθεί και άρχισαν πάλι να ανασυγκροτούν το διαλυμμένο κόμμα τους.

Είναι γνωστό το πώς απελευθερώθηκαν οι έγκλειστοι κομμουνιστές στην Ακροναυπλία. Εδήλωσαν ότι είναι Βούλγαροι υπήκοοι και με τη μεσολάβηση των Βουλγάρων κατακτητών στους Γερμανούς, οι Γερμανοί τους απελευθέρωσαν καίτοι ως κομμουνιστές ήσαν για τους Γερμανούς εχθροί.

Πρέπει να τονισθεί εδώ, ότι είναι η πρώτη φορά που το Κ.Κ.Ε., δεν έπαιξε κανένα ουσιαστικό ρόλο στον Ελληνοϊταλικό και Ελληνογερμανικό πόλεμο, ούτε υπέρ ούτε κατά. Δεν μπορεί να ισχυρισθεί κάποιος ότι οι κομμουνιστές πολέμησαν κατά των Ιταλών, σύμφωνα με την πρώτη επιστολή του Ζαχαριάδη, ούτε και ότι ανέπτυξαν κάποια αντιπολεμική δράση. **Σ' αυτό έπαιξε καθοριστικό ρόλο το πολεμικό ρεύμα, που είχε δημιουργηθεί με την καθολική αποδοχή του Ελληνικού λαού, που δεν μπορούσε να έχει απήχηση οποιαδήποτε στάση του Κ.Κ.Ε.**

Τον Νοέμβριο του 1941 ο Ζαχαριάδης βρίσκεται στο στρατόπεδο του Νταχάου.

Εκεί οι Γερμανοί δεν κακομεταχειρίστηκαν τον Ζαχαριάδη. Αντιθέτως μάλιστα, τον περιποιήθηκαν ιδιαιτέρως μέχρι παρεξηγήσεως.

Ο Ζαχαριάδης στο στρατόπεδο εκτελούσε χρέη μεταφραστή και διερμηνέα γιατί γνώριζε γερμανικά. Μάλιστα κατηγορήθηκε από πολιτικούς του αντιπάλους και για συνεργάτης των Γερμανών (κάπο), στο στρατόπεδο συγκέντρωσης. Αντικρουόμενες οι απόψεις και θέσεις συνεγκλείστων του κομμουνιστών στο Νταχάου. Ο ένας τον κατηγορούσε, ο άλλος τον υπερασπιζόταν. Συνηθισμένα πράγματα στο Κ.Κ.Ε. τότε.

Γιατί όμως οι Γερμανοί περιποιήθηκαν τον Ζαχαριάδη, ενώ ήσαν εχθροί του κομμουνισμού;

Ας δούμε πως δικαιολογεί αυτή τη συμπεριφορά των Γερμανών ο Ελευθέριος Σταυρίδης στο βιβλίο του "ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ ΚΚΕ", σελ. 524.

«... *Ασφαλώς τούτο έγινε, διότι θα εφρόντισεν,* (ο Ζαχαριάδης), *εγκαίρως να γνωστοποιήσει εις αυτούς τα σχέδιά του περί Ντοριοποιήσεώς του! Άλλως δεν θα είχαν κανένα λόγον να τον περιποιηθούν. Μερικοί κομμουνισταί, προσπαθούντες να δικαιολογήσουν την υπό των Γερμανών Νατσίς περιποίησιν του Ζαχαριάδη, λέγουν ότι τον περιποιήθηκαν και τον εκράτουν διά να τον ανταλλάξουν ενδεχομένως με κανένα ιδικόν των σπουδαίον αιχμάλωτον από τους Ρώσους! Κωμική η δικαιολογία. Δεν ξέρω κατά πόσον ο Στάλιν θα έδιδε τότε, έστω κι ένα καπίκι (εκατοστόν του ρουβλίου), διά το κεφάλι του Ζαχαριάδη. Αλλά διατί δεν τον αντήλλαξαν λοιπόν; Διατί δεν έκαμαν το ίδιον διά τον αιχμαλωτισθέντα παρ' αυτών υιόν του Στάλιν, τον οποίον ο Πατήρ του έκλαιε και διά τον οποίον ασφαλώς θα έδιδε πολλούς Γερμανούς αιχμαλώτους προκειμένου να τον απελευθερώσει; Ήτο σπουδαιότερος διά τον Στάλιν ο Ζαχαριάδης από τον υιόν του, τον οποίον οι Γερμανοί θανάτωσαν; Άρα οι Γερμανοί περιποιήθηκαν τον Ζαχαριάδην όχι διά την Ρωσίαν, αλλά διά την Ελλάδα και εις αυτήν θα τον εχρησιμοποίουν, εάν ενίκων βέβαια, όπως θα εχρησιμοποίουν και εις την Γαλλίαν τον Ντοριό. Και τούτο, διότι ο ίδιος ο Ζαχαριάδης προσεφέρθη προς τούτο, όπως ήτο έτοιμος να το κάμη με τον Μανιαδάκην, αν δεν απελακτίζετο προώρως. Αλλά τα περί της εν Νταχάου διαμονής του Ζαχαριάδη, αν όχι και τα περί της αιτίας της υπό των Γερμανών περιποιήσεώς του, εδημοσίευσεν ήδη εις τον "Εθνικόν Κήρυκα" συντάκτης του, διαμείνας μετ' αυτού εις Νταχάου. Και επί των τότε δημοσιευθέντων ούτε ο Ζαχαριάδης, ούτε το Κ.Κ.Ε. ετόλμησαν να ομιλήσουν καν, όχι και να διαψεύσουν!...*».

Η αποφυλάκιση των εγκλείστων κομμουνιστών στην Ακρο-

ναυπλία από τους Γερμανούς, αποτελεί μια από τις μεγάλες καταισχύνες του κομμουνισμού, την οποία το Κ.Κ.Ε. προσπέρασε διά της σιωπής. Όταν ολοκληρώθηκε η τριπλή κατοχή της Ελλάδος από τους Γερμανούς, τους Ιταλούς και τους Βουλγάρους, οι Βούλγαροι ανέλαβαν την κατοχή της Κεντρικής και Ανατολικής Μακεδονίας, η οποία αργότερα επεκτάθηκε. Επειδή οι περισσότεροι από τους εγκλείστους στην Ακροναυπλία ήσαν από το χώρο αυτό της Ελλάδος, εδήλωσαν όλοι οι κρατούμενοι ότι είναι Βούλγαροι υπήκοοι, ως καταγόμενοι από χώρο που κατέχουν οι Βούλγαροι και απευθύνθηκαν στις Βουλγαρικές Αρχές κατοχής να μεσολαβήσουν στις Γερμανικές για να διατάξουν την αποφυλάκισή τους, όπως και πράγματι συνέβη, με την παρουσία μάλιστα κατά την αποφυλάκισή τους και Βουλγάρου εκπροσώπου των Βουλγαρικών Αρχών κατοχής.

Οι Έλληνες κομμουνιστές της Ακροναυπλίας έγιναν Βούλγαροι υπήκοοι και αυτό το ενέκρινε η ηγεσία του Κ.Κ.Ε. Δεν είναι γνωστό αν ο ίδιος ο Νίκος Ζαχαριάδης έδωσε αυτή την έγκριση, αλλά μάλλον μοιάζει απίθανο κάτι τέτοιο. Την έγκριση την έδωσε η υπό τον Γεώργιο Σιάντο ηγεσία του Κ.Κ.Ε. μια και ο Ζαχαριάδης βρισκόταν από τις 27 Απριλίου 1941 στα χέρια των Γερμανών. Αυτό όμως δεν παύει να αποτελεί ένα μεγάλο στίγμα στην προσπάθεια του Κ.Κ.Ε. να προβάλει τον Ελληνικό Εθνικό του χαρακτήρα. Στελέχη του εδήλωσαν ότι δεν εκρατούντο στις φυλακές ως κομμουνιστές, αλλά ως "βουλγαρίζοντες" και βρήκαν τώρα την ευκαιρία που τα "αδέρφια" τους, οι Βούλγαροι, κατέχουν την πατρίδα τους τη Μακεδονία, να δηλώσουν την Βουλγαρικήν τους υπηκοότητα! Είναι ένα από τα πολλά εθνικά αίσχη που διέπραξε το Κ.Κ.Ε., όταν βρήκε τις κατάλληλες συνθήκες.

Κατά τη διάρκεια της κατοχής, αλλά και μέχρι την απελευθέρωσή του από το στρατόπεδο του Νταχάου τον Μάιο του 1945, ο Νίκος Ζαχαριάδης, δεν μπορούσε να παίξει ρόλο και να κατευθύνει το Κ.Κ.Ε. στη δράση του. Το ουσιαστικό ρόλο της ηγεσίας του Κ.Κ.Ε. είχε αναλάβει ο Γ. Σιάντος, με Παρτσαλίδη, Θέο κ.ά.

Για το λόγο αυτό δεν θα ασχοληθούμε ιδιαιτέρως με την περίοδο αυτή, αφού το θέμα μας είναι ο Νίκος Ζαχαριάδης και το έργο του.

Το έργο του ουσιαστικά ξαναρχίζει με τον ερχομό του στην Ελλάδα τον Μάιο του 1945. Στην Εθνική αντίσταση μόνο κριτική μπορεί ν' ασκήσει, αν καλώς ή κακώς συμπεριφέρθηκε το Κ.Κ.Ε. κατά τη διάρκεια της κατοχής και αμέσως μετά, όπως με τη Συμφωνία της Βαρκίζης. Φαίνεται όμως να μη συμφωνούσε με τις ωμότητες, τις άγριες δολοφονίες, τις ομαδικές σφαγές στην Πελοπόννησο κυρίως του αρχικαπετάνιου του ΕΛΑΣ Άρη Βελουχιώτη, αλλά και στη συμφωνία της Βαρκίζης, γιατί αυτό δείχνει η συμπεριφορά του Νίκου Ζαχαριάδη μετά την επάνοδό του στην Ελλάδα στα τέλη Μαΐου 1945, που 13 ημέρες μετά την επάνοδό του και την ενεργό πλέον ανάληψη της αρχηγίας του Κ.Κ.Ε. ως Γενικός Γραμματέας, απεκήρυξε και διέγραψε από το κόμμα τον Αρχικαπετάνιο του ΕΛΑΣ Άρη Βελουχιώτη. Και η διαγραφή δεν ήταν γιατί δεν επειθάρχησε ο Βελουχιώτης με τους Μαυροσκούφηδές του στον αφοπλισμό που επέβαλε η συμφωνία της Βαρκίζης, αλλά για όσα τερατώδη εγκλήματα, που ήσαν "εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας", επραγματοποίησε κατά το διάστημα από τον Σεπτέμβριο 1944, όταν οι Γερμανοί άρχισαν να εγκαταλείπουν το Ελληνικό έδαφος, μέχρι και το Δεκέμβριο του ιδίου έτους, κυρίως τις ομαδικές σφαγές αιχμαλώτων, όπως στον Πύργο, στους Γαργαλιάνους, στην Πύλο, στην Καλαμάτα, στο Μελιγαλά, στη Στιμάγκα, στο Φενεό και αλλού.

Αυτό, όμως, δεν απαλλάσσει τον Νίκο Ζαχαριάδη από την ευθύνη του αρχηγού του Κόμματος, όταν βασικά στελέχη του ασκούντα την ουσιαστική ηγεσία του κόμματος προέβησαν σε τέτοιες βαρβαρότητες, που σπανίζουν στην ιστορία και αποτελούν ανεξίτηλα στίγματα καταδίκης αυτών που τις σχεδίασαν και τις εκτέλεσαν.

Το Κ.Κ.Ε., κατά τη διάρκεια της κατοχής πέρασε από πολλά στάδια ιδεολογικής συγχίσεως. Από τον Απρίλιο μέχρι και τον

Ιούνιο είχε χάσει τελείως τον προσανατολισμό του, με το σύμφωνο φιλίας Γερμανίας - Ρωσίας, που κράτησε μέχρι τις 22 Ιουνίου 1941, που η Γερμανία σπάζοντας τη συμφωνία, επετέθη κατά της Ρωσίας. Τότε το Κ.Κ.Ε. βρήκε έναν προσανατολισμό να εργασθεί για να βοηθήσει την ιδεολογική του Μάνα, τη Ρωσία, που εκινδύνευε. Έτσι, ξεκίνησε να οργανώνει αντιστασιακές οργανώσεις και στις 27 Σεπτεμβρίου εμφανίστηκε το Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο, (Ε.Α.Μ.), που οι διακηρύξεις και η ονομασία του απετέλεσαν τις πιο ευρηματικές εφαρμογές στην επιστημονική προπαγάνδα. Στόχευσε στο θυμικό του Ελληνικού λαού και επέτυχε απολύτως στο να παρασύρει μεγάλες μάζες του Ελληνικού λαού τόσο στις πόλεις όσο κυρίως στην ύπαιθρο, που σιγά-σιγά άρχισε την κομμουνιστική καθοδήγηση.

Δεν ήταν εύκολη η προσπάθεια με τον αρχηγό του στο στρατόπεδο συγκεντρώσεως στο Νταχάου και με μια διαλυμμένη οργάνωση από το Μεταξικό καθεστώς. Πέρα από αυτό, υπήρχε ακόμη η αντιπαλότητα της Παλαιάς γνησίας Κεντρικής Επιτροπής, την οποία ουσιαστικώς είχε καταργήσει ο ίδιος ο αρχηγός Νίκος Ζαχαριάδης, ερχόμενος σε επαφή, μέσω του Μιχαηλίδη, με την "Προσωρινή Διοίκηση" του Μανιαδάκη. Και μέχρι ν' αποκατασταθεί η τάξη στο κόμμα και ν' αναλάβει ο Γεώργιος Σιάντος Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής, το κόμμα πέρασε μια οργανωτική καθίζηση. Σιγά-σιγά όμως, με πρωτοπόρο τον Άρη Βελουχιώτη και το κόμμα διστακτικό στο να τον ακολουθήσει, ξεκίνησε τη δράση του το ένοπλο τμήμα του ΕΑΜ με τον Βελουχιώτη ν' αρχίζει τη δράση του με τη γνωστή υπόθεση Μαραθέα στο χωριό ΝΕΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ Δομοκού το 1942.

Ο ίδιος ο Σιάντος στην 6η Ολομέλεια του Κ.Κ.Ε. μίλησε κατά των ενόπλων ομάδων και γενικώς κατά παντός ένοπλου αγώνος, τονίσας ότι "ο Λαός δεν θα φάει ψωμί με το κουμπούρι". Δεν ενέκρινε ούτε τα σαμποτάζ, (όπως στην ανατίναξη της γεφύρας του Γοργοποτάμου), διότι προκαλούν θύματα ασκόπως.

Όταν όμως είδε ότι το κίνημα αυτό των ενόπλων ομάδων

άρχισε να φουντώνει και οι Ρωσικοί ραδιοσταθμοί άρχισαν να εκθειάζουν την ένοπλη δράση και να καλούν τα κομμουνιστικά κόμματα των Χωρών, που ήσαν υπό κατοχήν να δραστηριοποιηθούν όσο γίνεται περισσότερο, για να αγκιστρώσουν στις Χώρες τους περισσότερες γερμανικές δυνάμεις κατοχής, μετέβαλε απόψεις, αποφάσισε να υιοθετήσει το αντάρτικο κίνημα, το ονόμασε Ε.Λ.Α.Σ. (Ελληνικός, Λαϊκός, Απελευθερωτικός Στρατός), πάλι μια πετυχημένη ονομασία του κινήματος της ενόπλου δράσεως από το Κ.Κ.Ε., σύμφωνα με τη συνταγή της ονομασίας του Ε.Α.Μ., βγήκε ο ίδιος στο βουνό, για να φροντίσει να υποτάξει όλες τις σκόρπιες ομάδες στο Κ.Κ.Ε. κάτω από την ομπρέλα του Ε.Λ.Α.Σ. Αυτή όλη η ενέργεια είχε σαν συνέπεια ν' αλλάξει ο σκοπός δράσεως του Ε.Λ.Α.Σ. και από αντιστασιακή οργάνωση που θα εστρέφετο κατά των κατακτητών Γερμανών, Ιταλών και Βουλγάρων, έστρεψε όλη του τη δυναμική στο να διαλύσει κάθε άλλη αντιστασιακή οργάνωση ένοπλη (Ψαρρός, Ζέρβας, Ε.Σ., Π.Α.Ο. κ.λπ), ή μή ένοπλη (οργανώσεις πληροφοριών), ώστε να κυριαρχήσει και να ελέγχει τις όποιες δράσεις του, αναλόγως προς τα κομματικά συμφέροντα του Κ.Κ.Ε.

Οι επιθέσεις του Ε.Λ.Α.Σ. κατά των άλλων εθνικών αντιστασιακών οργανώσεων, οι οποίες είχαν σκοπό τη διάλυση ή την εξόντωσή τους, οι κατακτητές και κυρίως οι Γερμανοί τις δέχτηκαν με χαρά και σε πολλές περιπτώσεις βοήθησαν τον Ε.Λ.Α.Σ. στην πραγματοποίησή τους, όπως εναντίον του Ζέρβα.

Γράφει ο Ελευθέριος Σταυρίδης στο βιβλίο του "ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ Κ.Κ.Ε.", σελ. 531-532:

«... Και είναι γνωστόν, ότι ο Ε.Λ.Α.Σ., ενώ πλείστα όσα κατά Ελλήνων έπραξε, σχεδόν ουδέποτε ηνώχλησε τους Γερμανούς, με τους οποίους είχε πάντοτε σχεδόν ανομολόγητον σιωπηράν ανακωχήν μέχρι του σημείου ώστε ο πολύς Σβάιρμπελ, ο Γερμανός διευθυντής του Γραφείου Τύπου, να λέγη ότι ευτυχώς που επεκράτησαν εις το κίνημα αντιστάσεως των βουνών οι κομμουνισταί, οι έχοντες άλλους σκοπούς, σκοπούς στρεφομένους κατά της Ελλάδος

και εννοούν να κρατούν τας δυνάμεις των ανεπάφους δι εκείνην την ώραν και δεν θίγουν τους Γερμανούς! Εάν, το κίνημα αυτό ευρίσκετο εις χείρας εθνικοφρόνων αξιωματικών Ελλήνων, τότε θα εχρειαζόμεθα τουλάχιστον 8 Μεραρχίας γερμανικάς διά να κρατήσωμεν την Κατοχήν και επειδή δεν τας έχομεν τώρα (αυτά τα έλεγε το 1943), θα έπρεπε να εγκαταλείψωμεν την Ελλάδα...».

Είναι πολλά τα γεγονότα που συνέβησαν κατά την διάρκειαν της κατοχής, μέχρι την απελευθέρωση του Νίκου Ζαχαριάδη, από τα οποία θα αναφέρουμε ορισμένα επιγραμματικά, διότι η καταγραφή των γεγονότων του Πρώτου και Δευτέρου κομμουνιστικού γύρου για την κατάληψη της εξουσίας, είναι αντικείμενο άλλης μελέτης και συγγραφής.

Ένα βασικό, ανεξήγητο για το ευρύ κοινό, γεγονός είναι η μονομερής και κατ' αποκλειστικότητα ενίσχυσις μόνον των κομμουνιστικών αντιστασιακών οργανώσεων δια πολλών χρυσών λιρών, (**"ιππικόν του Αγίου Γεωργίου"** όπως ελέγετο τότε) και διά συγχρόνων όπλων και πυρομαχικών εκ μέρους των Άγγλων και του Στρατηγείου Μέσης Ανατολής, χωρίς η Ελληνική κυβέρνηση του Καΐρου να μπορεί να πράξει το παραμικρό για δικαία κατανομή χρημάτων και οπλισμού σε όλες τις αντιστασιακές οργανώσεις που διατηρούσαν ένοπλον τμήμα.

Την εξήγηση αυτής της ενεργείας της Αγγλικής διπλωματίας μας την δίνει ο Αντιπλοίαρχος τότε **Ευγένιος Βαλασάκης**, στη συνέντευξη που έδωσε στο Δημοσιογράφο - Ιστορικό **Κων/νο Βοβολίνη** και η οποία δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα "ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ" σε σειρά 97 άρθρων του Κ. Βοβολίνη το 1968. Ο Αντιπλοίαρχος Βαλασάκης ήταν ο ιδρυτής της αντιστασιακής οργανώσεως (πληροφοριών), με την επωνυμία "Αλίκη" και ήταν ο αρχηγός του Κέντρου Πληροφοριών Σμύρνης.

Ο Αντιπλοίαρχος Βαλασάκης, σε ερώτηση του Βοβολίνη «διατί δεν εισηκούοντο αι εκκλήσεις περί διακοπής της αφειδούς δυτικοσυμμαχικής βοηθείας προς το Κ.Κ.Ε. και τον Ε.Λ.Α.Σ. και διατί το βρεταννικόν Ναυαρχείον της Μεσογείου ετροφοδότει

Ο Αντιπλοίαρχος Ευγένιος Βαλασάκης.

επί τρεις εβδομάδας τους στασιαστάς του Ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού στο λιμάνι της Αλεξανδρείας;» απαντά:

«...Σας ανέπτυξα ήδη και όσον ηδυνάμην συνοπτικότερον ποία θα ήσαν τα ωφελήματα και διά τους Γερμανούς και διά τους Ρώσους εις περίπτωσιν καθ' ην ετερματίζοντο και μεταξύ των εχθροπραξίαι. (Πρόκειται για μυστικές συνομιλίες ειρηνεύσεως μεταξύ Γερμανίας - Ρωσίας από τα μέσα του 1943 μέχρι τα μέσα του 1944 με την ευλογία και την επίβλεψη των Χίτλερ και Στάλιν).

Σας είπον επίσης πόσον οι Σύμμαχοι και δη οι Άγγλοι ανησύχουν δι' ένα τοιούτον ενδεχόμενον. Αφού, λοιπόν, αυταί ήσαν αφ' ενός μεν αι ρωσικαί σκέψεις, (δηλαδή η παρά της Σοβιετικής Ενώσεως αιφνιδία εγκατάλειψις των δυτικών της συμμάχων), αφ' ετέρου δε εκείναι αι απολύτως δικαιολογημέναι αγγλοαμερικανικαί ανησυχίαι, η αιμάσσουσα Ελλάς δεν απέβαινε τίποτε άλλο ειμή μόνον ένα "πιόνι" στο σκάκι των μεγάλων και των ισχυρών.

Δηλαδή οι Δυτικοί Σύμμαχοι και εν προκειμένω οι Άγγλοι, δεν ήθελαν να χρησιμοποιήσουν οι Ρώσοι το επιχείρημα ότι μεταξύ των λοιπών αφορμών, τας οποίας επεκαλούντο υπήρχε και η αφορώσα εις τους κομμουνιστάς της Ελλάδος...».

Δηλαδή, ερωτά ο Κ. Βοβολίνης, διά να μη δυσαρεστηθούν οι Ρώσοι συνεχιζόταν η πλουσιοπάροχος βοήθεια που έδιδαν οι Βρεταννοί εις το Κ.Κ.Ε. και τον Ε.Λ.Α.Σ.;

*« Ακριβώς. Αυτή υπήρξε η κλεις του "μυστηρίου" και η ερμηνεία η δοθείσα εις την υπονοουμένην φράσιν της Αγγλικής διπλωματίας "Τώρα έτσι πρέπει να γίνεται"! Ο πόλεμος είναι υπόθεσις φοβερά. Δεν επιδέχεται συναισθηματισμούς και υπηρετεί μόνον σκοπούς συγκεκριμένους και πάντοτε σκληρούς σκοπούς. Οι Άγγλοι οργανώσαντες κατά τας πρώτας φάσεις του Β' Παγκοσμίου Πολέμου τα "αντιστασιακά κινήματα" που τελικώς απέβησαν κομμουνιστικά κινήματα, είχον εισέλθει εις ένα τρομακτικόν "χορόν". Εάν τα εγκατέλειπον, όταν πλέον αντελήφθησαν (πολύ αργά), ότι ταύτα είχον εκτραπή του αρχικού απελευθερωτικού σκοπού δι ον ετάχθησαν, οι Ρώσοι θα ήσαν έτοιμοι να "παρεξηγηθούν" και να χαρακτηρίσουν την ενέργειαν ταύτην ως "αντισυμμαχικήν". **Γνωρίζετε άλλωστε ότι εις τας περιπτώσεις μιας οποιασδήποτε εγκαταλείψεως, ο μέλλων να εγκαταλείψη δεν ζητεί τίποτε άλλο, παρά μόνον προσχήματα...».***

Δηλαδή γιά να μην παρεξηγηθούν οι Ρώσοι και για να μην τους δοθούν "προσχήματα" η Ελλάς έπρεπε να βυθισθεί στο χάος. Το ίδιο ακριβώς συνέβη και με τους στασιαστές κομμουνιστές στο Πολεμικό Ναυτικό στην Αλεξάνδρεια, που οι Άγγλοι τους τροφοδοτούσαν με νερό και τρόφιμα, ενώ εάν δεν είχαν αυτή τη βοήθεια, η στάση θα τερματιζόταν σε δύο-τρεις ημέρες.

Και χρειάστηκε ολόκληρη επιχείρηση να στηθεί από τον Ναύαρχο Πέτρο Βούλγαρη, με νεκρούς, για να κατασταλεί η ανταρσία! Και αυτή η τροφοδοσία των Άγγλων εντάσσεται στα "προσχήματα" που θα μπορούσε να επικαλεσθεί η Ρωσία για να δικαιολογήσει την αποχώρησή της από τη συμμαχία. Έτσι κάθε

τι που εθεωρείτο φιλορωσική ενέργεια έχαιρε ιδιαιτέρας εκτιμήσεως εκ μέρους των Δυτικών Συμμάχων και ετίθετο αμέσως σε εφαρμογή, έστω και αν αυτό επρόκειτο να καταστρέψει και να αφανίσει μια μικρή Χώρα, πιστή σύμμαχό τους, την Ελλάδα. Την Ελλάδα η οποία τόσα πολλά είχε προσφέρει στον αγώνα εναντίον των Γερμανοϊταλών και είχε κάνει τον κόσμο να ελπίζει στη νίκη.

Το γεγονός αυτό των **Γερμανορωσικών μυστικών συνομιλιών**, μπορεί κάποιος να το ερμηνεύσει και ως μία προσπάθεια της Ρωσικής διπλωματίας να κερδίσουν όσο το δυνατόν περισσότερα ωφελήματα από τους Δυτικούς Συμμάχους των. Ποιός όμως θα μπορούσε να ρισκάρει, στη φάση αυτή του πολέμου και να μην προσπαθήσει να αποτρέψει ένα άμεσο ενδεχόμενο αιφνιδιαστικής διακοπής των Γερμανορωσικών επιχειρήσεων;

Γιατί ήταν φανερό ότι ένα τέτοιο ενδεχόμενο οφελούσε και τους Ρώσους και τους Γερμανούς, γιατί απερίσπαστοι θα μπορούσαν να διαμοιράσουν την Ευρώπη, τουλάχιστον και οι Γερμανοί να αντιμετωπίσουν με πολλές πιθανότητες επιτυχίας τους Αγγλοαμερικανούς. Άλλωστε αγώνας δρόμου γινόταν προς την κατεύθυνση της κατασκευής της ατομικής βόμβας και όποιος την χρησιμοποιούσε πρώτος θα ήταν ο νικητής. Όπως κι έγινε με τη Χιροσίμα και το Ναγκασάκι.

Κατ' αυτό τον τρόπο το Κ.Κ.Ε., επειδή η ΕΣΣΔ ήταν απασχολημένη με το δικό της πόλεμο και κατά κάποιο τρόπο είχε αφήσει το Κ.Κ.Ε. αβοήθητο και οικονομικά και υλικά, βρήκε στους παραδοσιακούς εχθρούς του, τους Αγγλοαμερικανούς, τη μεγάλη και αποκλειστική βοήθεια σε χρήματα και οπλισμό, ώστε να καταστεί κυρίαρχο στην Ελλάδα για να προσπαθήσει να καταλάβει την εξουσία, αμέσως μετά την Κατοχή.

Έτσι το Κ.Κ.Ε., βοηθούμενο πλουσιοπάροχα από τους Άγγλους και οι Έλληνες στην κατεχόμενη Ελλάδα, βλέποντας την μονομερή αυτή επιλογή των Συμμάχων, πίστεψαν ότι αυτή είναι η λύση και εκεί πρέπει να σπεύσουν, εκεί που οι υπεύθυνοι

της διεξαγωγής του πολέμου Σύμμαχοί μας "εγνώριζαν" το σωστό και το πρέπον και τροφοδοτούσαν μόνον τον Ε.Λ.Α.Σ. Και ο Ε.Λ.ΑΣ. μεγάλωνε και γινόταν ισχυρός και κυρίαρχος, με τη βοήθεια των εχθρών του, που ούτε να διανοηθεί θα μπορούσε να έχει από την ιδεολογική του Μάνα Ρωσία.

Κατά το 1943, το Κ.Κ.Ε., με τον αντικαταστάτη του Νίκου Ζαχαριάδη στην ηγεσία του Κ.Κ.Ε., τον Γεώργιον Σιάντον, ως Γενικό Γραμματέα του Κ.Κ.Ε., με την ανέλπιστη βοήθεια των Άγγλων και της Ελευθέρας Ελληνικής Κυβερνήσεως του Καΐρου, κατόρθωσε να ανδρωθεί, να μεγαλυνθεί και να αποκτήσει τεραστίαν ισχύ.

Γράφει ο δημοσιογράφος - ιστορικός Κ. Βοβολίνης στο 10ο από τα 97 άρθρα του στην εφημερίδα "ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ" στις 25 Ιανουαρίου 1968:

«... Χαρακτηριστικά στοιχεία της περιόδου 1943 μέχρι και τον Ιανουάριο του 1944 υπήρξαν:

α) Η αδελφική συνεργασία των κομμουνιστών και των Αλβανών, εν ονόματι της οποίας ο γενικός καπετάνιος του ΕΛΑΣ Άρης Βελουχιώτης εζήτησεν από τους δευτέρους, (Αλβανούς), πάσαν δυνατήν βοήθειαν διά να επιτύχει την εξόντωσιν του Ναπ. Ζέρβα και των Εθνικών Ομάδων Ελλήνων Ανταρτών.

β) Ο αφανισμός πάσης εθνικής δυνάμεως εις την Πελοπόννησον.

γ) Το συμφωνητικόν που υπεγράφη εις Πετρίτσιον και διά του οποίου τα κομμουνιστικά Κόμματα Ελλάδος και Βουλγαρίας συναπεφάσισαν την εγκαθίδρυσιν "Βαλκανικής Ένωσης Σοβιετικών Δημοκρατιών", ήτις θα περιελάμβανε την Ελλάδα, την Μακεδονίαν και την Σερβίαν. Παραλλήλως θα συνιστούντο αυτόνομοι σοβιετικαί δημοκρατίαι εις "Ισταμπούλ" (φαίνεται η λέξις Κωνσταντινούπολις είναι άγνωστος εις το κομμουνιστικόν λεξιλόγιον) *και εις τα στενά των Δαρδανελλίων, καθώς και εις την "Μακεδονίαν του Αιγαίου". Αι δύο τελευταίαι Δημοκρατίαι θα υπήγοντο απ' ευθείας εις την Σοβιετικήν Ρωσίαν.*

Η Βουλγαρία θα παρέμενεν ανεξάρτητος Σοβιετική Δημοκρατία, εις αυτήν όμως θα εδίδετο εδαφική διέξοδος εις το Αιγαίον.

δ) Το σύμφωνον ΕΑΜ-ΣΝΟΦ κατά το οποίον το Κ.Κ.Ε. εξεχώρει εις την σλαβοκομμουνιστικήν οργάνωσιν ολόκληρον την Δυτικήν Μακεδονίαν.

Πάντα τα ως άνω, οσονδήποτε και εάν είναι συγκλονιστικά, δεν αποτελούν το σύνολον των συμβάντων του 1943, που τελικώς μαζί με όσα διεδραματίσθηκαν το 1944 κατέληξαν εις την Λαοκρατία των 33 ημερών του Δεκεμβρίου 1944. Υπήρξαν και άλλα στοιχεία περισσότερον καίρια και πολύ ενδιαφέροντα διά την πληρεστέραν κατανόησιν της ιστορίας της περιόδου εκείνης».

Όμως, δεν αρκούν οι απόψεις και θέσεις των όποιων ιστορικών, αν δεν παρατεθούν τα στοιχεία επί των οποίων βασίζονται. Για το λόγο αυτό, παραθέτουμε τα κείμενα των συμφωνιών που συμφωνήθηκαν εκείνην την ιστορικήν περίοδον, 1943-1944, από τους εκπροσώπους του Κ.Κ.Ε. και τις ηγεσίες του, με τους Βορείους γείτονες της Ελλάδος, αλλά και με τους Γερμανούς για να καταδειχθεί ο πραγματικός σκοπός της δράσεως του Κ.Κ.Ε., τότε. Παραθέτουμε πρώτα το κείμενο της συμφωνίας του Πετριτσίου της 12ης Ιουλίου 1943, μεταξύ του εκπροσώπου του Κ.Κ.Ε. **Γιάννη Ιωαννίδη** και του εκπροσώπου του Κομμουνιστικού κόμματος Βουλγαρίας (Κ.Κ.Β.) **Ντουσάν Δασκάλωφ**.

«Το κομμουνιστικόν κόμμα της Ελλάδος και το κομμουνιστικόν κόμμα της Βουλγαρίας, ύστερα από τη διάλυση της Κομμουνιστικής Διεθνούς (Κ.Δ.) έχοντα υπ' όψη τους την ως τώρα πολιτική γραμμή της Κ.Δ. και τις τελευταίες οδηγίες της και με την επιθυμία να εργασθούν από κοινού για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη δράση των με τελικό σκοπό την εγκαθίδρυση στη Βαλκανική, Ένωσης Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών και να λύσουν μια για πάντα τις διαφορές ανάμεσα στους λαούς της Βαλκανικής, αποφασίζουν δια των αντιπροσώπων των, που υπογράφουν το σύμφωνο αυτό 1. του σ. Γιάννη Ιωαννίδη, από μέρους του κομμουνιστικού κόμματος της Ελλάδος και 2. του σ. Ντουσάν

Δασκάλωφ, από μέρους του κομμουνιστικού κόμματος της Βουλγαρίας, τα εξής:

α. Τελικός σκοπός και των δύο κομμάτων καθορίζεται η εγκαθίδρυση στη Βαλκανική, Ένωσης Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών, που θα περιλαμβάνει, την Μακεδονία, την Βουλγαρία και τη Σερβία.

β. Τα κομμουνιστικά κόμματα της Ελλάδος και Βουλγαρίας είναι ελεύθερα να κανονίσουν την τακτική της δράσης τους για να φθάσουν στον τελικό σκοπό όπως αυτά νομίζουν καλύτερα.

γ. Για την ασφάλεια των συνόρων από Βορρά τα δύο κόμματα θα εργασθούν ώστε τα σύνορα της Βουλγαρίας και της Σερβίας να πιάνουν τον Δούναβη ποταμό με τέλος τα Βόρεια του Φιούμε στην Αδριατική.

δ. Στη Βουλγαρία να δοθή διέξοδος στο Αιγαίο.

ε. Η Ισταμπούλ και τα στενά των Δαρδανελλίων ν' αποτελέσουν ανεξάρτητη και αυτόνομη Δημοκρατία υπό τον έλεγχο της ΕΣΣΔ Ρωσίας.

στ. Η Μακεδονία, Ελληνική, Βουλγαρική και Σερβική, ήτοι η Χώρα που περιλαμβάνεται μέσα στον ποταμό Νέστο και το όρος Ροδόπη από Ανατολάς, τα όρη Ρίλα, Θυσούκωφ και Σαρ από Βορρά, τις Αλβανικές Άλπεις και την Πίνδο προς δυσμάς και το όρος Όλυμπος και το Αιγαίο από Νότο, με την νήσο Θάσο, ν' αποτελέση ανεξάρτητη αυτόνομη Σοβιετική Σοσιαλιστική Δημοκρατία μέσα στην Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών της Βαλκανικής. Επίσημη γλώσσα θα είναι η ελληνική και η βουλγαρική.

Το σύμφωνο αυτό διατυπώθηκε ελληνικά και βουλγαρικά.

(Ακολουθούν οι υπογραφές των Ιωαννίδη και Δασκάλωφ)».

Στις 20 Οκτωβρίου 1943 ο Αρχικαπετάνιος του Ε.Λ.Α.Σ. Άρης Βελουχιώτης, εκδίδει μια αυστηρή διαταγή στην VIII (8η) Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ., στην οποία προσδιορίζει επακριβώς το σκοπό της δράσεως του Ε.Λ.Α.Σ. και καθορίζει ότι εχθρός δεν είναι οι κατακτητές Γερμανοί, Ιταλοί και Βούλγαροι, αλλά ο Ζέρβας!

Εδώ πρέπει να διευκρινισθεί ότι σε κάθε μονάδα του Ε.Λ.Α.Σ., εκτός από το Διοικητή, υπήρχε υποχρεωτικώς και Καπετάνιος, ο οποίος ήταν ο κομισάριος, ο υπεύθυνος καθοδογητής. Αντιλαμβάνεται κάποιος τι σήμαινε Αρχικαπετάνιος για τον Ε.Λ.Α.Σ., πόση βαρύτητα στις αποφάσεις και διαταγές του έπρεπε να δίνουν όλοι.

Λέγει, λοιπόν στη διαταγή του αυτή:

«ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΑΪΚΟΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ
ΓΕΝΙΚΟΝ ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ
Προς την VIII Μεραρχίαν
Χαλίκι

Ως υπεύθυνος διαχειριζόμενος το ζήτημα της εκκαθαρίσεως του ΕΔΕΣ επί των υμετέρων ενεργειών, έχω να παρατηρήσω:

α. Πολιτικώς και από στρατηγικής και ταχτικής απόψης του πολέμου μας εναντίον του εσωτερικού (Ζέρβας - Αντίδραση) και εξωτερικού (Γερμανοί) εχθρού, η ενέργειά σας να αποσύρετε τις εναντίον του ΕΔΕΣ δυνάμεις για να τις συμπτύξετε και προβάλετε αντίσταση στους προς Μέτσοβον ενεργούντες Γερμανούς, είναι απολύτως εσφαλμένη και ασύμφορος.

β. Κατά τη γνώμη μου, είναι χίλιες φορές προτιμότερο να διανοίξουν οι Γερμανοί την οδό Ιωαννίνων - Μετσόβου - Καλαμπάκας, παρά να εξακολουθήση υφιστάμενος ο ΕΔΕΣ έστω και μία βδομάδα ακόμα.

γ. Γι' αυτό εντέλλομαι όπως άμα λήψει παρούσης διατάξητε αμέσως τον Καβαλλάρη, απαλλασσομένου του εφεδρικού και συμπληρουμένης της δυνάμεώς του διά δυνάμεων ενεργού ΕΛΑΣ, ώστε να έχη 300 άνδρας τουλάχιστον, να κινηθή ταχύτατα προς θέσιν Πλάκα και εκείθεν δράση εναντίον Εδεσιτών, λαμβάνων επαφήν με τα ημέτερα τμήματα και υπό τας διαταγάς μου, του λοιπού αποτελούσης της δυνάμεώς του, μέρους του υπ' εμέ ανεξαρτήτου εκκαθαριστικού συγκροτήματος.

δ. Αναφέρατε διά του ιδίου συνδέσμου λήψιν παρούσης και έναρξιν εκτελέσεως. Ώρα 2.30!

Καλαρύτες 20-Χ-43
ΑΡΗΣ ΒΕΛΟΥΧΙΩΤΗΣ

Αλλά πέρα από αυτά,το Κ.Κ.Ε. υπέγραψε συμφωνητικά και με τους Γερμανούς, όπως προκύπτει από στρατιωτικό σύμφωνο Γερμανών και Ε.Λ.Α.Σ., που συμφωνήθηκε στο χωριό **Λειβάδι** Συντικής την 1η Σεπτεμβρίου 1944 και από τη διαταγή του Γεν. Γραμματέα του Κ.Κ.Ε. Γεωργίου Σιάντου την 13η Σεπτεμβρίου 1944. Αυτά και πολλά άλλα, προδοτικά για ένοπλη ελληνική οργάνωση που θα έκανε αντίσταση κατά των κατακτητών, υπάρχουν πολλά, όπως τον Ιανουάριο του 1944 στο χωριό **Καρυδιές** Εδέσσης, στο **Μελισσοχώρι** και αλλού, τα οποία έχουν δημοσιευθεί κατ' επανάληψη σε πολλά βιβλία και έντυπα και δεν θα προσέθεται κάτι νέο η επανάληψή τους.

Άλλωστε είναι παγκοίνως γνωστό ότι ο σκοπός των κομμουνιστικών αντιστασιακών οργανώσεων, δεν ήταν να πολεμήσουν κατά των κατακτητών, αλλά πώς θα κυριαρχήσουν στην Ελλάδα, Ύπαιθρο και Πόλεις, ώστε μετά την απελευθέρωση να αποτελέσουν αμέσως τη διάδοχη κατάσταση στην άσκηση της εξουσίας και να οδηγήσουν την Ελλάδα στην Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών. Όλοι, Δημοκρατίες ονόμαζαν τα κράτη τους, αλλά κυριαρχούσε στυγνή κομμουνιστική δικτατορία. Και αυτή η "**Δικτατορία του Προλεταριάτου**" όπως άρεσε στους επαναστάτες Μπολσεβίκους, κατά την Μαρξιστική ορολογία, να ονομάζουν την επέλασή τους προς την εξουσία, κατέληξε, όταν επιβλήθηκε, "**Δικτατορία επί του Προλεταριάτου**" και οι "Προλετάριοι" αντί εξουσίας γνώρισαν τη χειρότερη μορφή δουλείας.

Και αυτή τη μορφή της λαϊκής κυριαρχίας, τη γνωρίσαμε στις μέρες μας, στις Χώρες όπου επεκράτησε ο κομμουνισμός. Ο κομμουνισμός, που κατά τον Νίκο Καζαντζάκη (στο βιβλίο του

"400 γράμματα προς Πρεβελάκη"), είναι "**πνευματική ψώρα**", είναι ασθένεια του περασμένου αιώνα και έχει ήδη ξεχασθεί από όλα τα κράτη, εκτός από την Ελλάδα, που έχει μεταλλαχθεί σε "Νεοκομμουνισμό" και τον ζούμε στην καθημερινότητά μας.

Αλλ' ας επανέλθουμε στο κύριο θέμα μας, στο Νίκο Ζαχαριάδη, που καθ' όλη τη διάρκεια της κατοχής, από τον Απρίλιο του 1941 έζησε κρατούμενος των Γερμανών και από το Νοέμβριο 1941 στο Νταχάου. Εάν είχε ή δεν είχε άμεσες ευθύνες για τις πράξεις του Κ.Κ.Ε., δεν μπορεί κάποιος να ισχυρισθεί χωρίς απτές αποδείξεις. Ως αρχηγός όμως του κομμουνιστικού κόμματος, συνεπάγεται ότι οπωσδήποτε πρέπει ένα μέρος ευθύνης των γεγονότων που συνέβησαν από τις ενέργειες του Κ.Κ.Ε. μέχρι την επάνοδό του, τον Μάιο του 1945, να του ανήκει.

Θα ήταν παράλειψη αν δεν αναφέραμε μια προσπάθεια της Ελληνικής Κυβερνήσεως του Καΐρου να θέσει υπό την αιγίδα της όλες τις αντιστασιακές οργανώσεις που είχαν οργανωθεί ή θα επρόκειτο να οργανωθούν, ως ενιαία "Εθνική Αντίσταση" κατά των κατακτητών.

Για το σκοπό αυτό, έστειλε η κυβέρνηση του Καΐρου τον, Αντιπλοίαρχο τότε, Ευγένιο Βαλασάκη να προτείνει στους εδώ αρχηγούς των πολιτικών κομμάτων, ν' αναλάβουν αυτοί την όλην υπόθεσιν. Αλλά ας ακούσουμε τον ίδιο τον Βαλασάκη όπως τα είπε στον δημοσιογράφο - ιστορικό Κώστα Βοβολίνη, στη συνέντευξη που του έδωσε το 1968 και δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα "ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ" σε 97 συνεχή άρθρα από της 14 Ιανουαρίου 1968.

«Λήγοντος του 1941 και αρχομένου του 1942, έλαβα εντολήν από την Ελληνικήν κυβέρνησιν του Καΐρου, να επισκεφθώ το ταχύτερον τους πολιτικούς αρχηγούς της εποχής εκείνης και να τους ερωτήσω εάν θα εδέχοντο να αναλάβουν αυτοί οι ίδιοι ή εντεταλμένοι αντιπρόσωποί των την ηγεσίαν και την καθοδήγησιν του αγώνος αντιστάσεως, ο οποίος επρόκειτο να οργανωθεί εις την υπό κατοχήν Ελλάδα. Ώφειλα προς τούτοις να τους ερωτήσω

εάν θα εδέχοντο να μεταβούν εις Μέσην Ανατολήν διά να μετάσχουν εις την Ελληνικήν Κυβέρνησιν του Καΐρου...

Διά την εκπλήρωσιν της αποστολής μου εκείνης, εζήτησα την βοήθειαν δύο ανθρώπων: Του τότε Αστυνομικού Διευθυντού Αθηνών ***Αγγέλου Έβερτ*** *και του δημοσιογράφου* ***Δημητρίου Λαμπράκη****, διά τας μετά των πολιτικών ηγετών επαφάς μου, δεδομένου ότι ούτοι τον ενεπιστεύοντο. Σύμφωνα με την εντολήν εζήτησα να συναντηθώ με τους εξ αυτών προερχομένους εκ της παλαιάς "δημοκρατικής παρατάξεως". Δυστυχώς όμως, η πράγματι ιερά και εθνική εκείνη αποστολή όχι μόνον δεν ηυδοκίμησεν, αλλά το αντίθετον απέτυχε κατά τον οικτρότερον τρόπον.*

Οι καθιερωμένοι πολιτικοί αρχηγοί της "Δημοκρατικής Παρατάξεως" ηρνήθησαν να δεχθούν τον εθνικόν ρόλον που τους επεφυλάσσετο...

Πρώτον, λοιπόν επεσκέφθην τον εκ των αρχηγών των Φιλελευθέρων ***Θεμιστοκλήν Σοφούλην*** *εις τον οποίον εξέθεσα την αποστολήν που μου είχεν ανατεθή υπό της κυβερνήσεως του Καΐρου...*

Ο Θεμ. Σοφούλης με ήκουσε μετά προσοχής και έσπευσε να αντιδράση εις τα παρ' εμού λεχθέντα. "Τί πράγματα είναι αυτά;" μου είπε. "Από πότε τα κόμματα αναλαμβάνουν την οργάνωσιν κινημάτων εθνικής αντιστάσεως; Τί είναι αυτά που μου ζητείτε; Εμείς δεν μπορούμε να παραστήσωμεν τους συνωμότας. Αυτές είναι δουλειές δι' άλλους και όχι δι' ημάς. Αυτό που ζητεί η κυβέρνησις του Καΐρου και το Στρατηγείον Μέσης Ανατολής είναι όχι μόνον επικίνδυνον, αλλά ημπορεί να αποβή και καταστροφικόν. Σας το τονίζω. Δεν είναι δουλειά των κομμάτων η αντίστασις. Διότι τούτο δύναται να προκαλέση διωγμούς άνευ προηγουμένου και κατά της πολιτικής ηγεσίας και κατά των στελεχών. Και οι ηγέται και τα στελέχη των κομμάτων είναι γνωστοί εις όλους. Φαντασθήτε τί θα συμβή και τί θα επακολουθήση. Τα κόμματα θα υποστούν ανεπανόρθωτη διάλυσιν"...

Εγώ όμως επέμενα, διότι εγνώριζα πόση σημασία εδίδετο εις

το πράγμα. Αλλά και ο Θεμ. Σοφούλης παρέμενεν αμετακίνητος εις τας απόψεις του. Διότι όπως μου προσέθεσεν, ο τόπος θα έμενε, μετά την απελευθέρωσιν, άνευ πολιτικής ηγεσίας και τούτο θα απέβαινεν άκρως επιζήμιον!

Το ίδιον αρνητικός υπήρξεν και εις το δεύτερον σκέλος της αποστολής μου, δηλαδή να κατέλθη εις Αίγυπτον και να συμμετάσχη εις την κυβέρνησιν του Καΐρου μετά των συνεργατών του. Ο Θεμ. Σοφούλης μου ετόνισεν διά μίαν ακόμη φοράν ότι "εάν τα πολιτικά κόμματα λείψουν μετά την απελευθέρωσιν η Ελλάς θα ευρεθή εις πολύ δύσκολον θέσιν"!...

*Με τον **Γεώργιον Καφαντάρην** συνηντήθην εις ειδικήν σύσκεψιν η οποία συνεκροτήθη εις ένα από τα "στέκια" που διετήρουν τότε διά την οργάνωσιν πληροφοριών και συγκεκριμένως εις ένα σπιτάκι ευρισκόμενον αριστερά των Προπυλαίων του Παναθηναϊκού Σταδίου. Εις την σύσκεψιν εκείνην μετέσχον, πλην του Γ. Καφαντάρη και τινες άλλοι πολιτικοί παράγοντες της εποχής, καθώς και ο **Δημήτριος Λαμπράκης**.*

*Θέλω να θυμίσω ότι την εποχήν εκείνην και μεταγενεστέρως μέχρι και την απελευθέρωσιν, επεκράτει ένας απίστευτος κυκεών και εντός και εκτός Ελλάδος. Ένα ανακάτεμα και εις πρόσωπα και εις πράγματα και εις ιδέας και εις επιδιώξεις και εις το κάθε τι. Του κυκεώνος αυτού δεν έπαυαν να επωφελούνται οι κομμουνισταί. Αυτά τα λέγω διότι καθώς μετέβαινον προς το "στέκι" του Σταδίου, συνήντησα καθ' οδόν τον άλλοτε υπουργόν **Βασίλειον Δεληγιάννη**, ο οποίος εγνώριζε τα της ειδικής αποστολής μου και μου είπε: "Πρόσεχε. Ξέρω ποίοι θα μετάσχουν της συσκέψεως και ξέρω ακόμη ότι θα τορπιλλίσουν την υπόθεσιν. Διότι αυτοί δεν θέλουν αγώνα τείνοντα εις εθνικήν δημιουργίαν. Θέλουν αγώνα εθνικής φθοράς. Και σου το λέω εγώ που όπως ξεύρεις συνδέομαι μαζί των. Προς το παρόν ουδόλως ενδιαφέρονται δια την απελευθέρωσιν της Χώρας. Γνωρίζουν ότι αυτό θα συμβή με την ώραν του και ως εκ της γενικής εξελίξεως των πραγμάτων. Τώρα μοναδική των σκέψις είναι η αντί πάσης θυσίας αποτροπή της*

επανόδου του Βασιλέως Γεωργίου Β'. Αυτό και μόνον τους ενδιαφέρει. Θέλουν να εκδικηθούν διά την πρωθυπουργίαν του Ιωάννου Μεταξά. Και σκέπτονται πώς θα τον κηρύξουν έκπτωτον. Τίποτε άλλο. Πρόσεχέ τους, λοιπόν"...

Πάντως κατά την σύσκεψιν ο Γεώργιος Καφαντάρης έλαβε την θέσιν την οποίαν είχε λάβει και ο Θεμ. Σοφούλης. Ειδικότερον όμως ούτος εξηγών την αρνητικήν εν προκειμένω στάση του, ετόνισεν ότι τα κόμματα είναι "οργανισμοί επιφανείας". Ότι φαίνονται δηλαδή από παντού και ότι συνεπώς είναι εύτρωτα. Και ο Γεώργιος Καφαντάρης συνέχισεν λέγων: "Και το μεν θέμα της αντιστάσεως αποκλείεται, διότι τα κόμματα δεν δύνανται να επιδοθούν εις συνωμοτικάς ενεργείας, αλλά και η κάθοδός μας εις Αίγυπτον είναι ανέφικτος, διότι εις την περίπτωσιν αυτήν τα κόμματα και ιδίως τα κύρια στελέχη των θα υποστούν αγρίαν εξόντωσιν με αποτέλεσμα την μετά την απελευθέρωσιν ανυπαρξίαν των. Τούτο δε προς μεγίστην βλάβην του τόπου μας και του μέλλοντός του".

Τοιουτοτρόπως ουδέν επετεύχθη κατά την σύσκεψιν εκείνην. Όταν δε μετά την λήξιν της, ανεχωρήσαμεν ομού ο Γεώργ. Καφαντάρης, ο Δημ. Λαμπράκης και εγώ και ανερχόμεθα την οδόν Ηρώδου του Αττικού, ο πρώτος μας είπεν: "Μετά την απελευθέρωσιν η Ελλάς, είτε θα εξακολουθήση να παραμένη εις την σφαίραν της Αγγλικής επιρροής, είτε θα υπαχθή εις την σφαίραν της Ρωσικής τοιούτης, θα έχη να αντιμετωπίση πολλά, ποικίλα και λεπτά προβλήματα, η δε θέσις της θα είναι εξόχως κρίσιμος". Τότε εγώ απήντησα εις τον Γ. Καφαντάρη ότι η θέσις της Ελλάδος θα ευρίσκεται πάντοτε εις το πλευρόν των Δυτικών δυνάμεων και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, εξέφρασα δε την απορίαν μου πώς εκείνος εδέχετο έστω και ως υπόθεσιν την υπαγωγήν μας εις κράτος κομμουνιστικόν. Αλλ' ο Ευρυτάν πολιτικός δεν ηθέλησε να ανταπαντήση.

Είχεν ήδη παρασυρθή από το πνεύμα εκείνο του κακού που μετά διετίαν τον έκαμε να χαρακτηρίση ως πραιτωριανούς τους

άνδρες της ενδόξου Ταξιαρχίας του Ρίμινι. Αυτή ήτο και ούτω ανεπιτυχώς επερατώθη η αποστολή μου εκείνη. ΟΙ πολιτικοί ηγέται τους οποίους επεσκέφθην συμφώνως με τας εντολάς της κυβερνήσεως του Καΐρου και του Συμμαχικού Στρατηγείου, ηρνήθησαν να προσφέρουν τας υπηρεσίας των, με μοναδική εξαίρεσιν τον Πρόεδρον **Παναγιώτην Κανελλόπουλον**, *ο οποίος μετ' ολίγον ανεχώρησε διά Μέσην Ανατολήν...*

Η άρνησις των αρχηγών των παλαιών δημοκρατικών κομμάτων, με ενέβαλεν εις ζωηροτάτας ανησυχίας. Ήδη είχον πληροφορηθή ότι οι Σύμμαχοι εν τη προσπαθεία των να διεισδύσουν εις την κατεχομένην υπό των Γερμανών Ευρώπην δεν θα εδίσταζον να χρησιμοποιήσουν οιανδήποτε δύναμιν ήτις θα τους προσεφέρετο. Όταν δε ευρέθην προ της αρνήσεως των Θεμ. Σοφούλη, Γεωργ. Καφαντάρη και των μετ' αυτών συνεργαζομένων, δεν εδυσκολεύθην να φαντασθώ εκείνο που μετ' ολίγον εγένετο, μία σκληρά και επίφοβος διά τον Έθνος πραγματικότης. Οι κομμουνισταί ανασυγκροτηθέντες ευθύς μετά την πτώσιν της Ελλάδος, έσπευσαν να οργανωθούν κατά τον γνωστόν και προσφιλή εις αυτούς ανθελληνικόν τρόπον...

Ευθύς ως η Σοβιετική Ένωσις υπέστη την γερμανικήν επίθεσιν, έσπευσαν να ξεσπάσουν όχι μόνον οι Έλληνες κομμουνισταί, αλλά γενικώς ολόκληρος ο διεθνής κομμουνισμός και όλοι οι τάχα "σοσιαλισταί" υπηρετούντες έτσι την "κοινήν σοσιαλιστική πατρίδα" την Σοβιετικήν Ένωσιν.

Ολίγον κατ' ολίγον οι κομμουνισταί υπό τα ποικίλα προσωπεία των ενεδυναμούντο. Και όπου δεν επεβάλοντο αμέσως διά της τρομοκρατίας, προσεπάθουν να επιβληθούν διά της εξοντώσεως παντός αντιφρονούντος...

Έτσι το Κ.Κ.Ε. μαζί με το υποκατάστατόν του ΕΑΜ (που ενεφανίσθη ως συνασπισμός "Δημοκρατικών" ή "Σοσιαλιστικών" κομμάτων) και με τον ΕΛΑΣ, που περιελάμβανε, καθώς και ο ίδιος ο Σαράφης έχει ομολογήσει, και ληστάς ακόμη -πέραν των άλλων που παρεσύρθησαν ή εξεβιάσθησαν να προσχωρήσουν εις αυ-

τό- κατόρθωσε να υπολογισθή ως "συμμαχική δύναμις" υπέρ της οποίας ήρχισε κινούμενον και το περίφημον "ιππικόν του Αγίου Γεωργίου". Ως γνωστόν δε "ιππικόν του Αγίου Γεωργίου" αποκαλούνται αι χρυσαί αγγλικαί λίραι. Αι χρυσαί λίραι αι οποίαι με ποικίλα άλλα εφόδια διετίθεντο από τους συμμάχους και ειδικότερον από την Αγγλίαν, πλουσιοπαρόχως εις το Κ.Κ.Ε.».

Στο "ιππικό του Αγίου Γεωργίου", που ανέφερε ο Αντιπλοίαρχος τότε, Ευγένιος Βαλασάκης στην εξομολόγησή του στον Ιστορικό - Δημοσιογράφο Κ. Βοβολίνη, θα πρέπει να σταθούμε λίγο περισσότερο, διότι έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην εξέλιξη των γεγονότων. Από τη στιγμή που οι αρχηγοί των λεγομένων "Δημοκρατικών" κομμάτων, αρνήθηκαν να διακινδυνεύσουν τη σταδιοδρομία και τις επιδιώξεις τους, για να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους υπέρ της σκλαβωμένης Πατρίδος, το Κ.Κ.Ε., εκμεταλλευόμενο αυτή την συγκυρία, απέκτησε άμεση επαφή με την κυβέρνηση του Καΐρου και έθεσε τις υπηρεσίες του στη διάθεσή της. Έτσι έγινε ο μοναδικός δέκτης όλων των εφοδίων που αφειδώς εστέλλοντο από τους Άγγλους και την κυβέρνηση του Καΐρου.

Ιδιαιτέρως το "ιππικό του Αγίου Γεωργίου" και ο σύγχρονος οπλισμός που διοχετευόταν στην κατεχομένη Ελλάδα, είχαν αποδέκτη τις οργανώσεις του Κ.Κ.Ε. και ο ΕΛΑΣ καθίστατο μέρα με την ημέρα πολυπληθέστερος και ισχυρότερος. Διότι οι σκλαβωμένοι Έλληνες, εραστές της ελευθερίας από τη φύση τους, βλέποντας ότι οι σύμμαχοι Άγγλοι και η ελεύθερη Ελληνική κυβέρνηση του Καΐρου τροφοδοτούσαν συνεχώς το Κ.Κ.Ε. και ειδικότερα τον Ε.Λ.Α.Σ. με άφθονα χρήματα και οπλισμό, πίστευαν ότι αυτό είναι το σωστό και έσπευσαν να προστρέξουν προς αυτή την κατεύθυνση και έτσι παγιδεύτηκαν στα δίχτυα του Κ.Κ.Ε. (ΕΑΜ, ΕΛΑΣ, ΕΠΟΝ).

Πέραν από αυτό, η κομμουνιστική προπαγάνδα οργίαζε από τη μια άκρη μέχρι την άλλη της Ελλάδος και περισσότερο, με μεγαλύτερη ελευθερία, στην περιοχή της Μέσης Ανατολής, όπου

η διάβρωση των υπό συγκρότηση στρατιωτικών Ελληνικών Μονάδων ήτο καθολική.

Όμως το Κ.Κ.Ε. οργανωνόταν συνεχώς καθ' όλη τη διάρκεια από τους τελευταίους μήνες του 1941 μέχρι και ολόκληρο το 1942. Και το 1943 βρίσκει το Κ.Κ.Ε. πανέτοιμο να διαγράψει τη δική του αυτόνομη πορεία, στα πλαίσια των οδηγιών του διεθνούς κομμουνισμού και της ιδεολογικής του πατρίδας της Σοβιετικής Ενώσεως. Έτσι από το 1943 ουσιαστικώς αρχίζει η "Ματωβαμμένη πορεία του Κ.Κ.Ε.", που οδήγησε στο δράμα των Δεκεμβριανών.

6. Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Κρίθηκε αναγκαία αυτή η παρένθεση γιατί επεξηγεί σε μεγάλο βαθμό την εξέλιξη των γεγονότων της περιόδου εκείνης και ρίχνει φως σε πολλά σκοτεινά σημεία για το πως έφθασε το Κ.Κ.Ε. να ελέγχει σχεδόν πλήρως την πολιτική πορεία του τόπου, μέχρι και το Δεκέμβριο του 1944. Μόνο μετά τα Δεκεμβριανά αφυπνίστηκε ο Ελληνικός λαός και επεκρότησε τη συμφωνία της Βαρκίζης.

Η συμφωνία της Βαρκίζης είναι η σφραγίδα της αποτυχίας του Κ.Κ.Ε. και η επισφράγιση των αστόχων ενεργειών του, κατά τη διάρκεια της κατοχής. Τα εγκλήματα και τις ανθρωποσφαγές που διέπραξε το Κ.Κ.Ε. κατά Ελλήνων που δεν συμφωνούσαν με το νεοϊδεατισμό του, επέφεραν το εντελώς αντίθετο αποτέλεσμα από αυτό που ανέμενε το Κ.Κ.Ε.

Έτσι η επιστροφή του Ζαχαριάδη στην Ελλάδα συνέπεσε σε μια περίοδο που το Κόμμα είχε χάσει τη δυναμική του κι έπρεπε ο αρχηγός του, ο Νίκος Ζαχαριάδης, να χαράξει καινούρια πορεία ανακάμψεώς του. Έπρεπε να συγκρουσθεί με τους πρωταγωνιστές του κόμματος που το διοικούσαν κατά τη διάρκεια της κατοχής και το οδήγησαν στην ταπεινωτική ήττα του δευτέρου γύρου, στην ήττα των Δεκεμβριανών.

Το χρονικό της επιστροφής του Ζαχαριάδη στην Ελλάδα, έχει ως εξής: Την Πρωτομαγιά του 1945, με έκτακτο παράρτημα ο "Ριζοσπάστης" πληροφορούσε τους αναγνώστες του ότι ο Νίκος Ζαχαριάδης ήταν ζωντανός και επέστρεφε από το Νταχάου.

Σημειωτέον ότι μέχρι τότε χρέη Γενικού Γραμματέα του Κ.Κ.Ε. εκτελούσε ο Γεώργιος Σιάντος.

Στίς 29 Μαΐου 1945 ο Νίκος Ζαχαριάδης επέστρεψε στην Αθήνα και ο "Ριζοσπάστης" ανήγγειλε σε έκτακτη έκδοσή του την 30ή Μαΐου 1945, την επάνοδό του, μαζί με δηλώσεις του για το βορειοηπειρωτικό, όπως φαίνεται στη φωτοτυπία της εφημερίδος που ακολουθεί και αναλαμβάνει την ηγεσία του Κ.Κ.Ε. από τον Γεώργιο Σιάντο.

Η πρώτη του επιδίωξη ήταν να αντιμετωπισθούν τα λάθη της ηγεσίας του Κ.Κ.Ε. κατά την περίοδο της κατοχής και κυρίως εκείνα που έγιναν αμέσως μετά την αποχώρηση των Γερμανών, με επιστέγασμα, κατ' αυτόν, την επαίσχυντη συμφωνία αφοπλισμού και συνθηκολογήσεως που έγινε στη Βάρκιζα στις 12 Φεβρουαρίου 1945, με πρωθυπουργό της Ελλάδος τον Νικόλαο Πλαστήρα, ο οποίος είχε διαδεχθεί τον Γεώργιο Παπανδρέου από τις 3 Ιανουαρίου 1945, με εντολή του Αντιβασιλέως Αρχιεπισκόπου Δαμασκηνού.

Γράφει ο Ελευθέριος Σταυρίδης σχετικώς με τα σφάλματα που διέπραξε η ηγεσία του Κ.Κ.Ε. κατά την περίοδο αυτή, στη σελίδα 547 του βιβλίου που έχομε ήδη μνημονεύσει:

«... Αυτά τα γράφω διά να πεισθούν οι απομένοντες κομμουνισταί πόσον κουφιοκεφαλάκηδες ήσαν και είναι οι της ηγεσίας των και να πεισθούν ότι από γκάφφας εις γκάφφαν συνεχώς εβάδισαν. Καθυστέρησαν την ίδρυσιν της Π.Ε.Ε.Α. και την διέλυσαν χωρίς να τους βιάση κανείς!... Και υπάρχουν ακόμη λογικευόμενοι άνθρωποι πειθαρχούντες εις τους τύπους αυτούς, διά λόγους μιας ιδεολογίας αποδειχθείσης ήδη ανεδαφικής και χρεωκοπημένης; Το τί έκαναν οι Ρούσσος, Πορφυρογένης και Ζέβγος έπειτα εις τον Λίβανον είναι γνωστά και αναγράφησαν τότε, ώστε να μην είναι ανάγκη να τα επαναλάβωμεν. Ευτυχώς διά την Ελλάδα, διεπράθησαν τόσον ογκώδη πολιτικά λάθη και αλληλοδιάδοχα, ώστε να δικαιούται ο Γ. Παπανδρεόυ να λέγη ότι τους επώλησε για πράσινο χαβιάρι!

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΗΡΘΕ Ο σ. ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ! Ο ΗΡΩΑΣ ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΟΥ Κ.Κ.Ε. ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΗΜΕΡΑ ΤΟ ΠΡΩΪ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Οἱ πατριδοκάπηλοι διαστρέβλωσαν τίς ἀνακοινώσεις του γιά τό Βορειοηπειρωτικό

Ὁ σ. Ζαχαριάδης εἶχε πεῖ: «Τό Βορειοηπειρωτικό δέν μπορεῖ νά λυθεῖ μέ πόλεμο, ὅπως προτείνουν μερικοί. Τό Βορειοηπειρωτικό εἶνε ζήτημα πού θά λύσει ὁ ἴδιος ὁ λαός τῆς Βορείου Ἠπείρου, σύμφωνα μέ τή συμμαχική πολιτική τῆς εἰρηνικῆς διευθέτησης τῶν διαφορῶν».

ΗΡΘΕ ΜΕ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ

ΑΥΡΙΟ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ

Ο "Ριζοσπάστης" (30 Μαΐου 1945) αναγγέλει, σε έκτακτη έκδοση την επιστροφή του Νίκου Ζαχαριάδη από το Νταχάου, μετά την άνευ όρων παράδοση της Γερμανίας.

Κατείχον αυτοί την Ελλάδα και όμως έτρεχαν να την βρουν εις τον Λίβανον, ωσάν να την κρατούσεν ο Παπανδρέου εκεί, χωρίς να σκεφθούν ότι ο Παπανδρέου έπρεπε να εύρη αυτούς αν ήθελε να επανέλθη εις την Ελλάδα!

- Μας γέλασαν οι Άγγλοι, μου έλεγεν αφελέστατα το 1945 ο Σιάντος, εις σχετικήν συζήτησιν. Ωραία δικαιολογία! Τί επερίμενες, ταλαίπωρε Σιάντο, να παραδώση η Αγγλία την Ελλάδα εις το Κ.Κ.Ε. και τους Ρώσους; Δι' αυτό προσεπάθησε να την κρατήση εις την Τεχεράνην έξω από την ρωσικήν σφαίραν επιρροής; Μα μήπως και εις την Καζέρταν δεν τους εγέλασαν οι Άγγλοι, όταν ο Πορφυρογένης και ο Ζέβγος και ο Σαράφης εδέχθησαν να μη μπη ο Ε.Λ.Α.Σ. εις την Αθήνα; Δηλαδή ο Ε.Λ.Α.Σ. ήτο μέσα εις την Αθήνα μήνας. Το να μη μπη εσήμαινε ***να μη πάρη την Εξουσία****! Και δεν την πήρε διότι οι κομμουνισταί είναι "καλά παιδιά" και σέβονται την υπογραφήν των εις την Καζέρταν!...»*

Ο "Ριζοσπάστης" της 30/5/1945 δημοσίευσε το χαιρετισμό που απηύθυνε ο Νίκος Ζαχαριάδης αμέσως με την άφιξή του στην Ελλάδα που είχε ως εξής: *«Χαιρετίζω το ΕΑΜ που ενσάρκωσε στα χρόνια της σκλαβιάς, την ιδέα της εθνικής απελευθέρωσης, καθοδηγώντας το μαχόμενο ελληνικό λαό στον αγώνα του ενάντια στους τρεις καταχτητές και που κράτησε ψηλά και φέρνει και σήμερα τη σημαία της δημοκρατικής ιδέας».*

Λόγια ωραία για χειροκρότημα, αλλά που δεν αντικατροπτρίζουν την αλήθεια. Γιατί το ΕΑΜ κατά την Κατοχή, μόνο εναντίον των "καταχτητών" δεν πολέμησεν. Σε πολλές μάλιστα περιπτώσεις, μαζί με τους "καταχτητές" πολέμησε κατά των εθνικών αντιστασιακών οργανώσεων, όπως εναντίον του Ζέρβα, του Τσαούς Αντόν (Π.Α.Ο.), αλλά και εναντίον αμάχων Ελλήνων πολιτών με τη σύμπραξη Βουλγάρων και Σνοφιτών.

Στις 31 Μαΐου 1945, ο Νίκος Ζαχαριάδης, απαντώντας σε ερωτήματα του "Ριζοσπάστη" (Γιάννης κερνάει και Γιάννης πίνει), πώς βλέπει την εσωτερική πολιτική κατάσταση και τί νομίζει ότι

επιβάλλεται να γίνει για τη σωτηρία του τόπου, απάντησε: (''Ριζοσπάστης'' 31 Μάη 1945).

«Η μοναρχοφασιστική αντίδραση σηκώνει κεφάλι. Σκοπός της είναι, βασικά και ουσιαστικά, αναβίωση της 4ης Αυγούστου. Το σκοπό αυτόν τον σκεπάζει με την πατριδοκαπηλεία. Πάει ν' αποσπάσει το λαό απ' τα βασικά, άμεσα και άλυτα εσωτερικά προβλήματά του για να τα λύσει όπως θέλει αυτός.

Στηρίζεται σε τρία στηρίγματα: α) Χρησιμοποιεί ανοιχτή φασιστική δολοφονική τρομοκρατία. β) Έχει την υποστήριξη της πιο αντιδραστικής κλίκας των Τόρυ της Αγγλίας, που στις 5 του Ιούλη πάνε να σαρωθούν στην ίδια τους τη χώρα. γ) Στην ''ακατανόητη ανοχή'' από ορισμένους πολιτικούς κύκλους του εσωτερικού.

Έτσι η Ελλάδα, που στάθηκε πρωτοπόρα στον αντιχιτλερικό αγώνα, παρουσιάζει το καταπληκτικό θεάμα ότι ύστερα από τη συμμαχική νίκη, τη νίκη της Δημοκρατίας, είναι η πρώτη χώρα που τραβά για τη φασιστική παλινόρθωση.

Γιατί μ' αυτό το αίσχος θέλει να λερώσει την Ελλάδα η αντίδραση. Γιατί είναι αίσχος -για ν' αναφερθούν μονάχα ένα δύο- ότι απ' τα όργανα που υπηρετήσαν σαν πιστά σκυλιά το χιτλερικό καταχτητή, πουλώντας την πατρίδα τους για τον αγκυλωτό σταυρό, δολοφονούνται ανοιχτά και μαζικά ηρωϊκοί αγωνιστές και πρωτοπόροι της αντιχιτλερικής απελευθέρωσης, του Ε.Α.Μ. και του Ε.Λ.Α.Σ.

Γιατί είναι αίσχος όταν οι χίτες με τον καινούργιο αγκυλωτό σταυρό ξεσκίζουν, κάτω από την προστασία που τους δίνουν τα κυβερνητικά όργανα, δημόσια τις σοβιετικές σημαίες και τις φωτογραφίες του Στάλιν, του Αρχηγού της Σοβιετικής Ρωσίας, που έπαιξε βασικό ρόλο ανάμεσα στους ξένους φίλους που μας βοήθησαν για την απελευθέρωσή μας. (Τώρα ποιά βοήθεια μας έδωσαν είναι μια άλλη ιστορία).

Τα αίσχη αυτά είναι πολλά. Και την ευθύνη τη φέρνει η Κυβέρνηση. Κανένας άλλος. Αυτή καλύπτει εκείνους που σπρώχνουν τη χώρα στον εμφύλιο πόλεμο. Γελιέται όμως οικτρά όταν νομίζει, ότι ο δημοκρατικός κόσμος θα βλέπει παθητικά και με σταυρωμένα

χέρια τις ασχημίες και τις δολοφονίες των χιτών, των Σουρήδων κλπ. Θα δώσει απάντηση και θα σταματήσει, όταν θελήσει, μόνος του την τρομοκρατία αυτή, αν η Κυβέρνηση δεν μπορεί, είτε δε θέλει να κάνει το καθήκον της. Γιατί ο δημοκρατικός κόσμος είναι σε θέση, μέσα σε 48 ώρες, με μια μαζική λαϊκή δημοκρατική αυτοάμυνα, να σπάσει αν θέλει την τρομοκρατία αυτή με ένα απλό μα αλάνθαστο μέσο: Σπάζοντας στο ξύλο τους θρασύδειλους δολοφόνους, όπου παρουσιάζονται. Αν η Κυβέρνηση δεν είναι σε θέση να επιβάλλει την τάξη, τότε να φύγει, νάρθουν άλλοι πιο ικανοί, να τελειώνουν με τα αίσχη αυτά, που μας λερώνουν και κηλιδώνουν τον τίμιο αγώνα του Ε.Α.Μ. για την αντιχιτλερική απελευθέρωση και μας συκοφαντούν σ' ολόκληρη τη δημοκρατική αντιφασιστική Ευρώπη, σ' όλο τον κόσμο.

Μη γελιόμαστε, ότι οι εσωτερικές αντιθέσεις, η βαθειά εσωτερική μας κρίση ξεκινάει από πολιτικούς είτε κομματικούς ανταγωνισμούς και μπορεί να γιατρευτεί με γιατροσόφια.

Η εσωτερική μας κρίση αντανακλάει τα άλυτα εσωτερικά, κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά και εθνικά μας προβλήματα.

Και εδώ τα πράγματα είναι πεντακάθαρα: Κανένας, και ο πιο έξυπνος πολιτικός, είτε ο πιο καπάτσος αλχημιστής, δεν μπορεί να φανταστεί η να σκαρώσει ή να εφεύρει καμιά άλλη λύση, γιατί απλούστατα ΑΛΛΗ ΛΥΣΗ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ.

Είτε θα ξαναγυρίσουμε, έτσι ή αλλιώς, στο καθεστώς της μοναρχοφασιστικής διχτατορίας της 4ης Αυγούστου, αυξημένης στον κύβο. Είτε ο εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας του Ε.Α.Μ. θα βρει την ολοκλήρωσή του στην πραγματοποίηση μιας Λαϊκής Δημοκρατίας στην Ελλάδα, που αυτή μόνη μπορεί, με την υποστήριξη απ' όλο το λαό, να λύσει τα κοινωνικά, οικονομικά και εθνικά μας προβλήματα. Είτε η Ελλάδα θα μείνει η παλιά, και αυτό δεν το θέλει ο λαός. Είτε θα γίνει καινούργια κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά, εθνικά. Και αυτό μπορεί να το πραγματοποιήσει μονάχα ο συνασπισμένος δημοκρατικός κόσμος στη χώρα μας, ο μόνος που αντιπροσωπεύει αυτό που η Ελλάδα έχει τίμιο, προοδευτικό, λαϊ-

κό, ΕΘΝΙΚΟ. Αυτό το τελευταίο να υπογραμμιστεί ξεχωριστά. Γιατί στην αντίδραση αρνιόμαστε το δικαίωμα να μιλά και να ισχυρίζεται ότι κρύβει μέσα της κάτι το ελληνικά εθνικό. Και αυτό είναι απλό: Όποιος έχει εθνικό παλμό πολέμησε το χιτλερικό καταχτητή και τους συμμάχους του. Αυτή, η αντίδραση, συνεργάστηκε μαζί του και σήμερα δολοφονεί τους αγωνιστές του λαού με τα ίδια όργανα που τους δολοφονούσαν οι χιτλερικοί καταχτητές. Η πατριδοκαπηλία έχει ανοίξει στην ψωροκώσταινα της φαυλοκρατίας, αγιάτρευτες εθνικές πληγές και καταστροφές, ώστε να μην μπορεί να την ανεχθεί η Ελληνική Λαϊκή Δημοκρατία. Μονάχα αυτή η απάντηση μπορεί να δοθεί σ' όλους τους μαυραγορίτες και τους λαθρέμπορους της Νεοελληνικής Εθνικής Ιδέας, που οργιάζουν τις τελευταίες βδομάδες και μέρες.

Εμείς -ο νεοελληνικός δημοκρατικός κόσμος- έχουμε άλλα προβλήματα να λύσουμε ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ, η ενωμένη Δημοκρατική Ιδέα και δράση στον τόπο μας. Τα προβλήματα αυτά, σύντομα και σε γενικές γραμμές, μπορούν να συνοψιστούν σε τούτα δω: Πραγματοποίηση της Λαϊκής Δημοκρατίας στην Ελλάδα. Αυτό πάει να πει, πρώτα απ' όλα, ριζικό ΛΑΪΚΟ ξεκαθάρισμα της χιτλεροφασιστικής κληρονομιάς. Ο δρόμος πρέπει να κερδηθεί λεύτερος, για μια ανεμπόδιστη δημοκρατική ζωή και πρόοδο. Αυτό είναι η απαραίτητη βάση για να λύσουμε και το αγροτικό πρόβλημα, να χτίσουμε δηλαδή το θεμέλιο. Και να λύσουμε το αγροτικό πρόβλημα πάει να πει: Να φτιάξουμε τον Έλληνα αγρότη, δηλαδή τα 65% του πληθυσμού μας, λεύτερο ιδιοκτήτη στη γη, στα ζώα, στα εργαλεία και ΣΤΟ ΠΡΟΪΟΝ ΤΟΥ. Έτσι που, δίχως δεσμά και βάρη που τον πνίγουν, να μπορεί ν' αναπνεύσει, για ν' αναπνεύσει και ολόκληρος ο τόπος.

Γιατί μονάχα όταν έχουμε οικονομικά υγιή τον Έλληνα αγρότη -τον καθένα δηλαδή ξεχωριστά απ' αυτούς που παράγουν σταφίδα, λάδι, καπνό, στάρι, κρασί- θάχουμε μια εξυγιασμένη εσωτερική αγορά, δηλαδή εξυγιασμένη οικονομικά. Όλα τ' άλλα για οικονομική σταθεροποίηση και εξυγίανση είναι οικονομικός ΑΝΑΛΦΑ-

ΒΗΤΙΣΜΟΣ, που οδηγεί σε μαύρες αγορές και φασιστικοοικονομική σταθερότητα, που μονάχα τους μεγαλοκαρχαρίες εξυπηρετεί.

Έτσι το βασικό και πρωταρχικό νεοελληνικό πρόβλημα είναι πρώτα και κύρια το ΑΓΡΟΤΙΚΟ, που η λύση του θα μας δώσει το θεμέλιο για να πυργώσουμε το υπόλοιπο εποικοδόμημα και το λαϊκό εκπολιτιστικό επισφράγισμα και στόλισμά του. Δεύτερο πρόβλημα είναι η κατοχύρωση της εθνικής ανεξαρτησίας. Και αυτό, όσο και αν φαίνεται παράξενο, σημαίνει πριν απ' όλα απαλλαγή της χώρας μας απ' όλα εκείνα τα βάρη που τη φέρνουν σε κατάσταση οικονομικής και κατά συνέπεια και πολιτικής εξάρτησης απ' το εξωτερικό. Γιατί, όταν είναι οικονομικά εξαρτημένη από το εξωτερικό, τότε και η εθνική ανεξαρτησία πάει, ουσιαστικά περίπατο. Και όποιος τότε μιλάει για εθνικά συμφέροντα, ξεχνώντας αυτό το βασικό, κάνει, το θέλει είτε όχι, πατριδοκαπηλία.

Η Ελλάδα πρέπει να πάψει να είναι αποικία για ξένα συμφέροντα. Πρέπει να γίνει ΑΦΕΝΤΙΚΟ στο σπίτι της, χωρίς ελέγχους και ξένα δικαιώματα, που σήμερα τα πολεμάν και οι Κάφροι της Αφρικής στα μέρη τους. Τα δισεκατομμύρια που στέλνουμε στο εξωτερικό, πληρώνοντας παλιές αμαρτίες αδιόρθωτων αμαρτωλών, θα τα βάλουμε στον τόπο μας να αναπτύξουμε τις εσωτερικές παραγωγικές δυνάμεις. Μπορούμε μέσα σε πέντε-δέκα χρόνια -για να φέρουμε μονάχα ένα παράδειγμα- να ηλεκτροποιήσουμε ολόκληρη την Ελλάδα με τα νερά της, φτάνοντας το ρεύμα όχι μονάχα στα εργοστάσια και την κίνηση, μα και στο κάθε ελληνικό καλύβι και όχι μονάχα για φωτισμό.

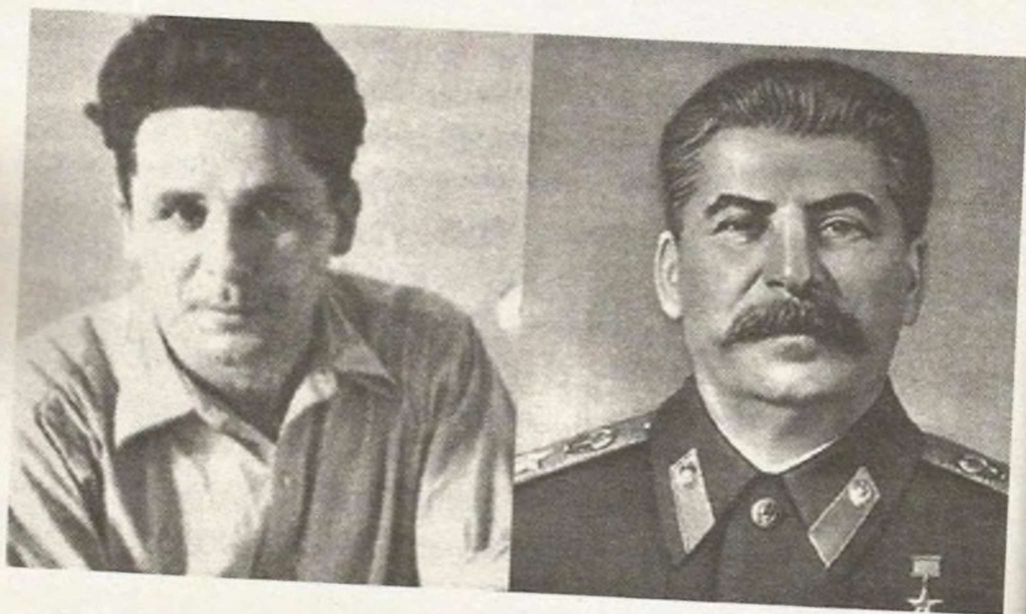
Εθνική ανεξαρτησία πάει να πει πρώτα απ' όλα νάσαι οικονομικά ανεξάρτητος, και αυτό θα το πετύχουμε όταν δίπλα στη λύση του αγροτικού, βάλουμε στο δρόμο της πραγματοποίησης και την ανάπτυξη για τις εσωτερικές παραγωγικές δυνάμεις -ηλεκτρισμός, σίδερο, ατσάλι, νίκελ και άλλα- που θα αξιοποιήσει όχι μονάχα τον ελληνικό πλούτο μα -πράμα που είναι πιο σημαντικό ακόμα- και τη δουλειά του Έλληνα εργάτη, σηκώνοντάς τον οικονομικά, τεχνικά και πολιτικοοικονομικά σε διευθύνουσα θέση και δύναμη.

Τρίτο πρόβλημα: Βαλκανική και ευρωπαϊκή συνεργασία. Αυτό πάει να πει: Θα στηριχτούμε στους δυο μεγάλους ευρωπαϊκούς φίλους μας, Αγγλία - Σοβιετική Ένωση και στην Αμερική, και σε στενή συνεργασία με τους άλλους Βαλκανικούς λαούς θα ζήσουμε όχι μονάχα ειρηνικά μα και θα τοποθετήσουμε στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια αγορά τα προϊόντα που μας περισσεύουν -καπνό, σταφίδα, λάδι, κρασί, φρούτα, ορυκτά- πάνω στη μόνη δίκαιη βάση ΙΣΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΓΙΑ ΙΣΗ ΔΟΥΛΕΙΑ, για να παίρνουμε αυτά που μας χρειάζονται, πρώτα απ' όλα στάρι, κρέας, βούτυρο, πρώτες ύλες και βιομηχανικά εμπορεύματα.

Αυτό με σύντομα λόγια, θα πει Λαϊκή Δημοκρατία. Και μονάχα μέσα στη Λαϊκή Δημοκρατία μπορεί να γίνει μια Ελλάδα λεύτερη, ΓΕΡΗ και εσωτερικά και προς τα έξω, με ένα γερό, πάνοπλο, άξιο στις ηρωϊκές παραδόσεις ελληνικό στρατό.

Αυτή την Ελλάδα πρέπει να τη χτίσουμε εμείς οι δημοκράτες -όλοι οι δημοκράτες- της χώρας. Να ανασκουμπωθούμε και να δουλέψουμε. Απ' αυτό το καθήκον κανένας δεν μπορεί να μας απαλλάξει, στο καθήκον αυτό κανένας δεν μπορεί να μας αντικαταστήσει. Αν εμείς αποτύχουμε, η Ελλάδα θα καταστραφεί. Και γι' αυτό δεν μπορούμε να αποτύχουμε και ας κοστίσει όσους κόπους και θυσίες θέλει.

Η συμφωνία της Βάρκιζας να εκτελεστεί γρήγορα και 100%. Αν κάποιος μέσα απ' τις γραμμές μας, στις πόλεις είτε στα βουνά, αντιδρά ακόμα, εμείς θα τον χτυπήσουμε ανοιχτά και θα τον διώξουμε. Μα η συμφωνία πρέπει να εκτελεστεί και από την άλλη μεριά. Εγγύηση γι' αυτό είναι οι τρεις Μεγάλοι μας Σύμμαχοι. Και να εκτελεστεί στο κύριο και βασικό της σημείο πρώτα απ' όλα: Μέσα σε 3-4 μήνες να γίνουν εκλογές για Συντακτική Συνέλευση. Στο λεύτερο πεδίο των εκλογών η Ελλάδα του Ε.Α.Μ., η Δημοκρατία θα σαρώσει την αντίδραση. Ποιος μπορεί να νικήσει -θα σκεφτεί να νικήσει- ένα κίνημα παλλαϊκό, που με αίμα δημιούργησε τις πιο ηρωϊκές λαϊκές επαναστατικές παραδόσεις; Αυτό είναι πια Ιστορία-Δημιουργία και αυτό δεν μπορεί κανένας να το σβήσει.

Ο Νίκος Ζαχαριάδης πιστός στο σύντροφο Στάλιν.

Και μετά: Θα αρχίσει η νεοελληνική δημοκρατική ανοικοδόμηση. Τότε θα δείξουμε -λεύτεροι Έλληνες δημοκράτες- ότι μπορούμε να φτάσουμε και να ξεπεράσουμε τον Παρθενώνα. Δως μου τέτοιο λαό και δημιουργώ ότι θέλεις. Λαός τίμιος, εργατικός, έξυπνος, ικανός ο ελληνικός λαός μπορεί και θα κατακτήσει μια από τις πρώτες θέσεις στην ευρωπαϊκή οικογένεια των λαών. Δεν θα ζούμε μονάχα με τους τόκους της Ακρόπολης και του χρυσού αιώνα του Περικλή, μα θα φτιάσουμε ένα καινούργιο με τα μπράτσα του Έλληνα δουλευτή του χεριού και του μυαλού.

Στον αγώνα της δουλειάς και της δημιουργίας δε φοβόμαστε κανένα, γιατί κανένας δεν μπορεί να μας παραβγεί».

Αυτό ήταν το πρώτο "μανιφέστο" του αρχηγού του Κ.Κ.Ε. Νίκου Ζαχαριάδη, αμέσως με την επάνοδό του από το Νταχάου!

Η δημοκρατία του Κ.Κ.Ε. ξεχειλίζει. Τόση πια αδυναμία του κομμουνισμού στη δημοκρατία; Να ξεπεράσουμε Παρθενώνες, λέει ο Ζαχαριάδης! Αλήθεια πόσο ωραίο θα ήταν, αν ήταν αλήθεια!

Έντεχνα δοσμένα λόγια και υποσχέσεις, καθαρός λαϊκισμός του Κ.Κ.Ε. σμιλεμένος από τον σπουδασμένο προπαγανδιστή - καθοδηγητή. Στη συμφωνία της Γιάλτας, εκεί που μοιράστηκε ο κόσμος, ο Ζαχαριάδης έβαλε στο κάδρο και τη Σοβιετική Ένωση, ενώ ήταν γνωστό ότι μετά τη λήξη του πολέμου, έπαψε να υπάρχει συμμαχία Σοβιετικής Ένωσης και Δυτικών. Παραπέτασμα υψώθηκε από τη Σοβιετική Ένωση, αλλά ο Ζαχαριάδης πιστός στο σύντροφο Στάλιν, "τον πατερούλη Στάλιν" δεν θα τον εγκατέλειπε. Είχε συνδέσει τη ζωή του μαζί του και η μοίρα του θα ήταν δεμένη με τις προσταγές της μεγάλης μάνας Ρωσίας.

Ο Ζαχαριάδης έπρεπε να αναδιοργανώσει το Κ.Κ.Ε. με τα νέα δεδομένα, με την ισχύουσα συμφωνίαν της Γιάλτας και της εντάξεως της Ελλάδος εις την σφαίραν επιρροής των Δυτικών Συμμάχων (Αγγλία - Αμερική), προετοιμάζων την νέαν ευκαιρίαν καταλήψεως της εξουσίας, αφού οι πρώτος και δεύτερος γύροι είχαν αποτύχει. Η ήττα του Κ.Κ.Ε. τον Δεκέμβριον του 1944 δεν ήταν

μόνο ήττα στρατιωτική, αλλά ήταν και ήττα ιδεολογική και πολιτική με πολύ μεγάλες συνέπειες και επί της οργανώσεως του Κ.Κ.Ε. και του Ε.Α.Μ. Επειδή, όμως, η νικήτρια των Δεκεμβριανών Ελλάς, εις ουδεμίαν εκμετάλλευσιν της νίκης της προέβη, ώστε να επιφέρει την τελειωτικήν διάλυσιν ιδεολογικήν και πολιτικήν του Κ.Κ.Ε., ο Ζαχαριάδης, δοκιμασμένος ηγέτης στα δύσκολα, ξεκίνησε αυτός την ιδεολογικήν ανασύνταξη του Κόμματός του.

Εκμεταλλευόμενος την ανοχή των κυβερνήσεων που ακολούθησαν αμέσως μετά την απελευθέρωση και ήσαν πολλές, εναλλασσόμενες κατά συχνά χρονικά διαστήματα, έδωσε εντολή ν' αρχίσει έντονη εκδοτική προσπάθεια με χαρτί της "Ούνρα" και τα βιβλιοπωλεία, της Αθήνας κυρίως, αλλά και των άλλων ελληνικών πόλεων να πλημμυρίσουν με κομμουνιστικά προπαγανδιστικά βιβλία.

Χωρίς αντίπαλο, το Κ.Κ.Ε. άρχισε πάλι να κάνει αισθητή την παρουσία του σε όλες τις μαζικές εκδηλώσεις. Πέρα από αυτό, ο Ζαχαριάδης στην πρώτη συνέλευση της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. μετά την άφιξή του, πήρε την απόφαση και διέγραψε από το Κόμμα τον Αρχικαπετάνιο του Ε.Λ.Α.Σ. Άρη Βελουχιώτη και ο "Ριζοσπάστης" ανεκοίνωσε την καταδίκη και απομόνωση του Άρη γράφοντας την 12η Ιουνίου 1945:

«Ο σ. Ζαχαριάδης μας ανεκοίνωσε ότι η Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε., αφού συζήτησε πάνω σε εκθέσεις που ήλθαν από διάφορες κομματικές οργανώσεις, αποφάσισε να καταγγείλει ανοιχτά την ύποπτη και τυχοδιωκτική δράση του Άρη Βελουχιώτη, ή Θανάση Κλάρα, ή Μιζέρια».

Το Κ.Κ.Ε., ως άλλος Κρόνος, έτρωγε τα παιδιά του, βρίσκοντας κάθε φορά και καινούρια δικαιολογία, αλλά δεν το ενοχλούσε καθόλου να επαναλαμβάνει και την ίδια δικαιολογία.

Παράλληλα με την αποκήρυξη του Άρη Βελουχιώτη, ο Ζαχαριάδης δήλωσε στις 31 Μαΐου ότι *«η συμφωνία της Βαρκίζης έπρεπε να εκτελεσθεί κατά γράμμα»* και μια εβδομάδα αργότερα δήλωσε ότι *«είμαι έτοιμος για τη Δημοκρατία, να πολεμήσω σαν*

απλός στρατιώτης κάτω από τις διαταγές του στρατηγού Πλαστήρα». Ακόμη δήλωσε ότι *«σε περίπτωση που η δημοκρατική πλειοψηφία* (γινόταν δημοψήφισμα για το Βορειοηπειρωτικό), *αποφάσιζε την ένοπλη κατάληψη της Βόρειας Ηπείρου το κόμμα, παρά τις διαφωνίες του, θα υποτασσόταν στην πλειοψηφία».*

Προπαγανδιστικές, ωραίες τοποθετήσεις, πράγματι, του αρχηγού του Κ.Κ.Ε. για να τον αφήσουν ήσυχο να συνεχίσει το αναδιοργανωτικό του έργο, προβάλλοντας ταυτόχρονα το πατριωτικό πρόσωπο που ήθελε να δημιουργήσει για το Κ.Κ.Ε. και να ξεφύγει από το αποτρόπαιο πρόσωπο που προέβαλε το Κ.Κ.Ε. τον τελευταίο χρόνο και κυρίως με τα "Δεκεμβριανά".

Η αλήθεια είναι ότι με τις πιο πάνω δηλώσεις του, ο Ζαχαριάδης ξάφνιασε τα μέλη του Κ.Κ.Ε. που είχαν γαλουχηθεί με διεθνιστικές ιδέες και καθόλου δεν ενοχλούσε τους κομμουνιστές ο ακρωτηριασμός του εθνικού χώρου της Ελλάδος, αρκεί όλος ο χώρος να βρισκόταν κάτω από την Σοβιετική Σοσιαλιστική Δημοκρατία είτε ως μέλος της, είτε ως δουλοπαροικία της.

Ακόμη ο Ζαχαριάδης διατύπωσε τη θεωρία των δύο πόλων, λέγοντας ότι η Ελλάδα, λόγω της γεωγραφικής θέσεως βρίσκεται μεταξύ της σφαίρας επιρροής της θαλασσοκρατείρας Μεγάλης Βρετανίας και της Σοβιετικής Ένωσης, οπότε είναι υποχρεωμένη να τηρεί ίσες αποστάσεις από τις δύο αυτές μεγάλες δυνάμεις!

Εδώ φαίνεται καθαρά η προσπάθεια του Ζαχαριάδη να δημιουργήσει το προφίλ ενός νέου ηγήτορα, "ρυθμιστού", μεταξύ των δύο κόσμων του Δυτικού και του Ανατολικού μπλοκ, ώστε να διεκδικεί πρωταγωνιστικό ρόλο στη διαμάχη Ανατολής - Δύσης. Γι' αυτή του ακριβώς τη θέση κατηγορήθηκε, αργότερα, από τους επικριτές του ότι εξομοίωνε την "ιμπεριαλιστική" πολιτική της Μεγάλης Βρετανίας με την "ειρηνοποιό" δράση της Σοβιετικής Ένωσης.

Ήδη όμως οι συμφωνίες Τεχεράνης και Γιάλτας είχαν επισημοποιηθεί και ο κόσμος είχε διανεμηθεί μεταξύ των δύο μεγάλων Συνασπισμών.

Ο χάρτης της Ευρώπης είχε διαμορφωθεί με πλήρη κυριαρχία της Σοβιετικής Ενώσεως κατά το μεγαλύτερο μέρος και την Ελλάδα να πιέζεται αφόρητα από τα κράτη των Βαλκανίων που ήδη είχαν ταχθεί με το μέρος της Ε.Σ.Σ.Δ. και το Κ.Κ.Ε. να αγωνίζεται να προσθέσει και αυτήν στο άρμα του κομμουνιστικού παραδείσου της Σοβιετίας, παρά την κατηγορηματική θέση, που είχε επισημοποιηθεί στις συμφωνίες Τεχεράνης και Γιάλτας.

Για να μπορέσει το Κ.Κ.Ε. να επιτύχει στην προσπάθειά του να σύρει την Ελλάδα στον παράδεισο του Παραπετάσματος έπρεπε ο αρχηγός του να βρει τρόπους για να το επιτύχει και πρώτα απ' όλα να δημιουργήσει τις συνθήκες εκείνες που θα τον αναδείκνυαν σε αναμφισβήτητο ηγέτη και καθοδηγητή, ώστε να επιβάλλει τις δικές του θέσεις και δοξασίες.

Στην 1η Ιουνίου 1945 ο Ζαχαριάδης έδωσε στα γραφεία του Ε.Α.Μ. συνέντευξη στους αντιπροσώπους του αθηναϊκού και ξένου Τύπου, που δημοσιεύτηκε στο ''Ριζοσπάστη'' της 2 Ιουνίου 1945 και μεταξύ άλλων ο Ζαχαριάδης τόνισε και τα εξής για το θέμα των εθνικών διεκδικήσεων:

«... Για μένα σήμερα δεν μπαίνει αυτό το ζήτημα. Για μένα την πρώτη θέση έχει το ελληνικό εσωτερικό πρόβλημα. Γιατί χωρίς μια Ελλάδα δημοκρατική, στο ζήτημα των εθνικών διεκδικήσεων μόνο τυχοδιωκτισμούς θα κάναμε...».

Για το Βορειοηπειρωτικό ο Ζαχαριάδης αναφέρθηκε στην απόφαση του Πολιτικού Γραφείου της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. όπου τονίζεται ότι *«Το Κ.Κ.Ε. αποκρούει μιαν άμεση βίαιη κατάληψη της Βορείου Ηπείρου από τον Ελληνικό στρατό, δηλώνει όμως ότι είναι έτοιμο για να εξασφαλίσει τη δημοκρατική ενότητα, να δεχθεί και να πραγματοποιήσει πάνω στο βορειοηπειρωτικό ζήτημα, την άποψη εκείνη του δημοκρατικού κόσμου που θα εκφράσει στην πλειοψηφία του, αφού διατυπώσει τις αντιρρήσεις του...».*

Για το θέμα της ασφαλίσεως των συνόρων, ο Ζαχαριάδης απάντησε ότι:

«Πρέπει να σύνορά μας να εξασφαλιστούν και να διαρρυθμι-

στούν κατά τρόπο που να ασφαλίζεται η χώρα, αλλά εξαρτάται με ποια μέσα θα το επιτύχουμε καλλίτερα. Μέσα σε 24 ώρες μια δημοκρατική Ελλάδα και μια δημοκρατική Βουλγαρία μπορούν να λύσουν το ζήτημα, χωρίς να χυθεί ούτε μια σταγόνα αίμα. Γι' αυτό το πρόβλημα δεν είναι στρατιωτικό. Είναι κυρίως πολιτικό. Ο Κλάουζεβιτς έλεγε: "Ο πόλεμος είναι η συνέχεια της πολιτικής με άλλα μέσα". Εγώ πιστεύω ότι ο πόλεμος είναι συνέχιση της ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ πολιτικής με άλλα μέσα. Και σαν παράδειγμα σας αναφέρω τη Γερμανία. Όσο υφίστατο η Δημοκρατία της Βαϊμάρης κίνδυνος πολέμου από τη Γερμανία δεν υπήρχε. Μόλις πήραν την εξουσία οι χιτλερικοί, δηλαδή, μόλις άλλαξε η εσωτερική πολιτική της Γερμανίας, αμέσως δημιουργήθηκε και ο κίνδυνος του πολέμου».

Ωραίες απαντήσεις έδωσε ο Ζαχαριάδης στην ερώτηση αν το Κ.Κ.Ε. είναι κόμμα κοινωνικής επανάστασης και αν επιδιώκει τη δικτατορία του προλεταριάτου και την βίαια κατάληψη της εξουσίας. Μόνο που αυτά που είπε, ήσαν πέρα από κάθε πραγματικότητα. Άλλα έκαναν και άλλα διεκήρυσσαν.

Οι ψεύτικες δηλώσεις έλεγαν:

«Ποτέ το Κ.Κ.Ε. δεν ήταν υπέρ της κοινωνικής επανάστασης για την κοινωνική επανάσταση. Το Κ.Κ.Ε. αγωνίστηκε πάντα και αγωνίζεται και σήμερα για την κατάχτηση της πλειοψηφίας του λαού.

Ποτέ το Κ.Κ.Ε. δεν έβαλε ζήτημα κατάληψης της εξουσίας εναντίον της πλειοψηφίας του λαού. Μόνον ορισμένοι τροτσκιστές, αναρχικοί και ανόητοι έλεγαν, ότι θα καταλάβουν την εξουσία με τη βία και παρά τη θέληση του λαού. Άλλωστε και στην 6η Ολομέλεια του Κ.Κ.Ε. το 1934 είχε καθοριστεί, ότι η επερχόμενη επανάσταση έχει χαρακτήρα αστικοδημοκρατικό με κινητήριες δυνάμεις τους αγρότες, τους εργάτες και γενικά τη μεγάλη πλειοψηφία του εργαζόμενου λαού».

Για το κίνημα του Δεκεμβρίου η απάντηση του Ζαχαριάδη εκπλήσσει και τον πιο αφελή Έλληνα. Το κίνημα του Δεκεμβρίου 1944, δεν το έκανε το Κ.Κ.Ε.!

«Εμείς το Δεκέμβρη δεν κάναμε κανένα κίνημα. Οι δυνάμεις

του Ε.Α.Μ. και του Ε.Λ.Α.Σ. όπως και όλο το κίνημα της αντίστασης -όταν ο Κόκκινος στρατός κατέβηκε στα Βαλκάνια και ανάγκασε τους Γερμανούς να τα εγκαταλείψουν- έδιωξε τους κατακτητές. Πήρε τότε το ΕΑΜ και ο ΕΛΑΣ την εξουσία. Ήρθαν όμως οι άλλοι απ' έξω και πήγαν να διώξουν με τη βία το ΕΑΜ. Το κατορθώσανε. Και γι' αυτό έχουμε τη σημερινή ανωμαλία. Ώστε οι άλλοι έκαμαν το κίνημα».

Για τις βιαιότητες των Δεκεμβριανών ο Ζαχαριάδης είπε:

«Καταδικάζω απόλυτα και ανεπιφύλακτα τις εκτελέσεις αθώων. Αλλά είναι μοιραίο να χάνονται και αθώοι μέσα στη δίνη. Το ίδιο έγινε στη γαλλική επανάσταση του 1789, το ίδιο το 1821, το ίδιο γίνεται σε κάθε λαϊκή εξέγερση. Αλλά το πράγμα είναι πολύ διαφορετικό, όταν ληστές σαν τον Σούρλα ή τον Τσαούς Αντών, που συνεργάστηκε με τους Βουλγάρους σφάζοντας Έλληνες εαμίτες και κομμουνιστές, παριστάνουν σήμερα τους εθνοπατέρες και βρίζουν ''προδότες'' τα θύματα της προδοσίας τους.».

Και ο Σιάντος προσθέτει τα εξής:

«Κατά τα γεγονότα του Δεκέμβρη καμιά εκτέλεση δεν έγινε από κομμουνιστές. Ο κόσμος, που είχε υποστεί τα πάνδεινα από τους προδότες τον καιρό της κατοχής, ο κόσμος που είδε ότι μετά την απελευθέρωση κανείς προδότης δε τιμωρήθηκε, ήταν μοιραίο να εκτραπεί από ένα αυθόρμητο ξέσπασμα αγανάκτησης σε πράξεις αυτοδικίας με αποτέλεσμα να χαθούν και αθώοι. Στα χέρια μας είχαμε τον Παπαδήμα, την κυρία Μεταξά και πολλούς ''εκλεκτούς'' προδότες! Αν ήταν γραμμή μας να τους εκτελέσουμε, θα το είχαμε κάνει».

Σ' ερώτηση δημοσιογράφου, αν το Κ.Κ.Ε. θα δεχόταν να πάρει μέρος σε αντιπροσωπευτική Κυβέρνηση ο σ. Ζαχαριάδης απάντησε:

«Θα μπούμε σε αντιπροσωπευτική Κυβέρνηση που θάχει για πρόγραμμά της τη διεξαγωγή ελεύθερων εκλογών μέσα σε τρεις ή τέσσερις το πολύ μήνες. Δεχόμαστε ν' αντιπροσωπευθούμε ακόμη και με ένα και με μισό υπουργό. Νομίζουμε, ότι πρέπει να γίνουν

εκλογές Συντακτικής που θα λύσουν ταυτόχρονα και το πολιτειακό και το κυβερνητικό ζήτημα. Αν ήθελε προταχθεί το Δημοψήφισμα, τότε θα λυνόταν μεν το Πολιτειακό, θα έμενε όμως άλυτο το κυβερνητικό. Και θα εξακολουθούσε η σημερινή κατάσταση. Δεν αποκλείεται όμως μετά τη Συντακτική, αν κριθεί απαραίτητο να γίνει σε συντομότατο χρονικό διάστημα και Δημοψήφισμα».

Ποια θάνει η στάση σας, αν ο λαός εκφραστεί υπέρ της Βασιλείας;

«Θα σεβαστούμε τη λαϊκή θέληση.».

Με τις θέσεις του αυτές ο Ζαχαριάδης θέλησε να δώσει το στίγμα του ως αρχηγός του Κ.Κ.Ε. και να ρίξει γέφυρες προς τα λεγόμενα "δημοκρατικά" κόμματα. Ξεκίνησε το παιχνίδι του κοινοβουλευτισμού, για να αποκοιμίσει ίσως τα αστικά κόμματα και να επιτύχει την άλωση της εξουσίας, διά του κοινοβουλευτισμού. Ίσως είχε παρασυρθεί από την επικράτηση του Κ.Κ.Ε. πριν από την ήττα των Δεκεμβριανών, όταν είχε, δια της βίας και της τρομοκρατίας κατορθώσει να ελέγχει ολόκληρη την ύπαιθρο Χώρα.

Στις αρχές του πολέμου σκεπτόταν για τον εαυτό του την περίπτωση «Ντοριοποιήσεώς» του με τη δημιουργία νέου εθνικοσοσιαλιστικού μετασχηματισμού του κομμουνιστικού κόμματος, ώστε να είναι έτοιμος στην περίπτωση επικρατήσεως του Χίτλερ, αλλά ακόμη και για την περίπτωση επικρατήσεως των Δυτικών με τον Στάλιν, ώστε να μπορεί να παίξει το δικό του πρωταγωνιστικό ρόλο. Ικανότατος ηγέτης ο Νίκος Ζαχαριάδης, μετρούσε το ανάστημα των δορυφορικών, στην Ε.Σ.Σ.Δ., δικτατορίσκων των κρατών των Βαλκανίων και πίστευε ότι ο ίδιος θα μπορούσε να τους ξεπεράσει, κόντρα σε όλους και σε όλα.

Άρχισε, λοιπόν, αμέσως με την άφιξή του και την ανάληψη και πάλι της ηγεσίας του Κ.Κ.Ε. να κάνει συνεχόμενες προτάσεις για πραγματοποίηση Δημοκρατικού Μετώπου με τα κόμματα του κέντρου. Και τότε υπήρχε αυτή η κατηγοριοποίηση του πολιτικού κόσμου. Υπήρχε η ρευστότητα του κέντρου, που είναι σαν τα υγρά που έχουν μεν όγκο και πολλές φορές αρκετά μεγάλο, αλ-

λά δεν έχουν σχήμα και παίρνουν το σχήμα του δοχείου στο οποίο περιέχονται. Έτσι λοιπόν και ο Ζαχαριάδης επεχείρησε να αλώσει το Κέντρο, υπό τον Σοφούλη.

Επρότεινε στον Σοφούλη, που ήταν αρχηγός του κόμματος των Φιλελευθέρων, απομεινάρι του πάλαι ποτέ κραταιού κόμματος του Βενιζέλου, την κατανομή των 50% των βουλευτικών εδρών μεταξύ ΕΑΜ και του κόμματος των Φιλελευθέρων και σε περίπτωση νίκης, την πρωθυπουργοποίηση του Σοφούλη και εκλογή καθαρά υπουργικού συμβουλίου της αρεσκείας του, με δέσμευση για στήριξη 4 ετών.

Το Κ.Κ.Ε., μαζί με άλλα κόμματα του Κέν-τρου, δεν έλαβε μέρος τελικά στις εκλογές της 31ης Μαρτίου 1946. Ήταν ένας τακτικός ελιγμός διά να έχει ελεύθερο πεδίο δράσης, χωρίς κοινοβουλευτικές δεσμεύσεις.

Ο Νίκος Ζαχαριάδης, ως ικανός ηγέτης του Κ.Κ.Ε., είχε διαπιστώσει, ότι παρά την πλημμυρίδα της κομμουνιστικής εκδοτικής προσπαθείας με έντονη προπαγάνδα, δεν είχε τα αναμενόμενα αποτελέσματα στον ελληνικό λαό και ενώ η δύναμη του κόμματος μειωνόταν συνεχώς, απεφάσισε ν' αλλάξει τακτική.

Για το λόγο αυτό, τις παραμονές των εκλογών του Μαρτίου του 1946, έφυγε από την Αθήνα και πήγε στη Θεσσαλονίκη. Από τη Θεσσαλονίκη έδωσε, όπως πολλοί υποστηρίζουν, την εντολή για τη γνωστή δυναμική ενέργεια στο Λιτόχωρο Πιερίας.

Στη Βόρειο Ελλάδα ο Νίκος Ζαχαριάδης και στην Πελοπόννησο ο Ιωάνννης Ζέβγος άρχισαν να οργανώνουν απεργίες, προκλήσεις πάσης φύσεως, ακόμη και αιματηρά επεισόδια. Επιπλέον εκδηλώθηκαν δράσεις αυτονομιστικών ομάδων, που αποτελούνταν από άνδρες του Ε.Λ.Α.Σ. και Σλάβους των βορείων γειτόνων της Ελλάδος. Η νέα τακτική έμπαινε σε εφαρμογή. Δημιουργία αναταραχής και στρατολόγηση διά της βίας.

Δύο ήσαν οι κύριοι παράγοντες που έπαιξαν ρόλο στη νέα αυτή δραστηριοποίηση του Κ.Κ.Ε. Ο ένας ήταν η αδράνεια των Αγγλικών δυνάμεων που βρισκόντουσαν στην Ελλάδα και προε-

τοιμάζονταν για την αναχώρησή τους και ο άλλος ήταν η ανυπαρξία ισχυράς Ελληνικής Κυβερνήσεως ώστε να επιβάλει την έννομη τάξη. Κι έτσι τη λύση την αναζητούσε η Ελληνική κοινωνία με προσφυγή σε εκλογές. Κάθε λίγο και εκλογές. Έπεφτε ο ένας, ανέβαινε ο άλλος. Αποτέλεσμα μηδενικό, όσον αφορά στην πρόοδο και τη δημιουργία και η δράση του Κ.Κ.Ε. συνεχιζόταν αδιατάρακτη, δημιουργώντας συνεχώς και νέα προβλήματα.

Κατόπιν, ο Ζαχαριάδης, ανεχώρησε για μια περιοδεία στις γειτονικές κομμουνιστικοποιημένες χώρες, με τελικό προορισμό τη Μόσχα. Από εκεί, με τη συγκατάθεση όλων των βορείων γειτόνων, αλλά και της Μόσχας, άρχισε να οργανώνει τη βιαία κατάληψη της εξουσίας στην Ελλάδα. Όμως χρειαζόταν στρατό οργανωμένο και πλήρως εξοπλισμένο για να υλοποιήσει αυτή την ενέργεια. Κι επειδή η προπαγάνδα δεν έπειθε πλέον, άρχισε να εφαρμόζει την βιαία στρατολόγηση προσωπικού, την εκπαίδευση και οργάνωσή του στις βόρειες γειτονικές χώρες, οργανώνοντας κέντρα συγκεντρώσεως όπως το **Ρουμπίκ** εις την Αλβανίαν, το **Τέτοβο** και το **Κουμάνοβο** στη Γιουγκοσλαβία, καθώς και το περίφημο **Μπούλκες** της Βοϊβοντίνας, όπου λειτουργούσε από το Μάιο 1946, η μεγάλη Στρατιωτική Σχολή, μαζί με Αλβανούς, Γιουγκοσλάβους και Βουλγάρους. Εκεί οι εκπαιδευόμενοι συγκροτούσαν οργανωμένες μονάδες και προετοιμαζόταν η εναντίον της Ελλάδος επίθεση.

Η δύναμη που συγκροτήθηκε στα Κέντρα αυτά, υπολογίστηκε σε 20-25 χιλιάδες άνδρες. Η πρώτη σχολή δημιουργήθηκε στο Ρουμπίκ της Αλβανίας όπου συντάχθηκε το εγχειρίδιο συμμοριτικού πολεμικού αγώνα και το οποίο βρέθηκε σε συλληφθέντα Συμμορίτη και περιελήφθει στις "**Λευκές Βίβλους**" που συνέταξε η Υπηρεσία Αλλοδαπών της Ελλάδος και παραδόθηκαν στη Βαλκανική Επιτροπή, που συγκροτήθηκε από τον Ο.Η.Ε., για να εξετάσει τη σχετική προσφυγή της Ελλάδος εναντίον των βορείων γειτόνων της.

Στη Βουλγαρία ιδρύθηκαν ανάλογα στρατόπεδα συγκεντρώ-

σεως και οργανώσεως στο **Ορτάκιοϊ** αμέσως βορείως των ελληνοβουλγαρικών συνόρων και στη **Μπερκοβίτσα** βορείως της Σόφιας.

Ο Νίκος Ζαχαριάδης εγκαταστάθηκε στη Βόρειο Ελλάδα για να βρίσκεται σε άμεση επαφή με τις Σλαβομακεδονικές οργανώσεις "ΟΡΧΑΝΑ" και "Ν.Ο.Φ." και δημιουργούσε ταραχές στη Θεσσαλονίκη, την Καβάλα και το Βόλο, ταυτόχρονα με ταραχές στην Πελοπόννησο και ιδιαίτερα στην Καλαμάτα.

Όλες αυτές τις σκόρπιες αντάρτικες ομάδες, που δρούσαν ασυντόνιστα, ανέλαβε να τις οργανώσει σε ενιαίο φορέα ο **Μάρκος Βαφειάδης** ή Καπετάν Μάρκος. Θεωρούμε αναγκαίο να παρουσιάσουμε την προσωπικότητα του Μάρκου Βαφειάδη, γιατί έπαιξε σημαντικό και πρωτεύοντα ρόλο στην πορεία του Κ.Κ.Ε.

Ο Μάρκος Βαφειάδης γεννήθηκε το 1906 στο Τοσσκ του Πόντου και ήλθε στην Ελλάδα μετά τη Μικρασιατική καταστροφή, εγκατασταθείς στη Θεσσαλονίκη και κατόπιν στην Καβάλα, εργαζόμενος ως καπνεργάτης. Προσχώρησε στον κομμουνισμό και κατέλαβε διάφορες θέσεις στο κόμμα κι έδρασε κυρίως ως οργανωτής απεργιών. Επί δικτατορικού καθεστώτος Μεταξά, εξορίστηκε στη Γαύδο από την οποία δραπέτευσε το 1941 με την είσοδο των Γερμανοϊταλών.

Αμέσως με την ίδρυση του ΕΑΜ εντάχθηκε σ' αυτό και αργότερα ανέλαβε πολιτικός καθοδηγητής - Καπετάνιος στη 10η Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ. και της ομάδος Μεραρχιών Μακεδονίας. Το 1944 ήταν μέλος του λεγομένου "Εθνικού Συμβουλίου" για την περιφέρεια Θεσσαλονίκης και μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε. Το 1946 ανέλαβε την αρχηγία των ανταρικών ομάδων συμμοριτών, οι οποίες αργότερα ονομάστηκαν "Δημοκρατικός Στρατός Ελλάδας", (Δ.Σ.Ε.) και ο Βαφειάδης ανακηρύχθηκε γενικός αρχηγός, ως "Στρατηγός Μάρκος". Στις 24 Δεκεμβρίου του 1947, σχηματίστηκε η λεγομένη "Κυβέρνηση του Βουνού" γιατί δεν είχε έδρα σε κάποια πόλη της Ελλάδος (αργότερα προσπάθησε να καταλάβει κάποια πόλη, όπως Κόνιτσα αρχικά και μετά Φλώρινα),

στην οποία κυβέρνηση αυτή ο Βαφειάδης ανέλαβε "Πρωθυπουργός" και "Υπουργός Στρατιωτικών". Την αρχηγία αυτή διετήρησε μέχρι την πρώτη μάχη του Γράμμου το 1948, κατά την οποία ηττήθηκε ο Δ.Σ.Ε. με τις δυνάμεις του να διαρρεύσουν στο Βίτσι.

Μετά από την ήττα αυτή, το Κ.Κ.Ε. την χρέωσε απολύτως στον Βαφειάδη και στο τέλος Ιανουαρίου του 1949, η συνεδρίαση της 5ης Ολομελείας της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. υπό την Προεδρία του Νίκου Ζαχαριάδη, απεφάσισε την απομάκρυνση του Μάρκου Βαφειάδη από τη διοίκηση του Δ.Σ.Ε. την οποία ο ίδιος ο Βαφειάδης γνωστοποίησε με προκήρυξή του προς τον Ελληνικό λαό και τις Συμμοριτικές δυνάμεις, επικαλούμενος λόγους υγείας.

Κατά παγία τακτική του Κ.Κ.Ε., ο λιβανωτός στους ηγήτορές του ήταν χωρίς όριο όταν ήταν στην εξουσία και όταν απεμακρύνοντο, τότε ανεκάλυπτε όλα τα ελαττώματα και τις αδυναμίες τους. Για το Μάρκο Βαφειάδη, στις δόξες του, έλεγαν τα στελέχη του Κ.Κ.Ε., (Κ. Πλεύρης "Ο ΛΑΟΣ ΞΕΧΝΑ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΑΡΙΣΤΕΡΑ" εκδ. ΗΛΕΚΤΡΟΝ 2013, σελ. 266-267):

«... Μα έχουμε το στρατό μας, που παλεύει ηρωικά με επικεφαλής το στρατηγό Μάρκο, τον Αρχηγό μας, που τάβγαλε παλληκαρίσια πέρα και που έχουμε υποχρέωση να βοηθάμε...».

«... Οι ηρωικοί αγώνες του Μάρκου για την ευημερία του Ελληνικού λαού» (Άρθρον εις "Ριζοσπάστην" 27-2-1947)...».

«... Στις πιο δύσκολες στιγμές ο Μάρκος στάθηκε ο ατράνταχτος βράχος, που πάνω του τσακίζονταν τα μανιασμένα κύματα της μοναρχοφασιστικής αντίδρασης... (Άρθρον Ζωγράφου Ζήση εις "Δημ. Στρατόν" Αύγουστος 1948)».

Αργότερα, όταν τα εναπομείναντα στελέχη του Κ.Κ.Ε., μετά την ήττα του Δ.Σ.Ε. σε Γράμμο - Βίτσι, προσπαθώντας να δικαιολογήσουν το αποτέλεσμα του Τρίτου γύρου του Κ.Κ.Ε. έγραφαν για τον Μάρκο:

«... Ο Μάρκος είναι ένα ρεμάλι, ο Μάρκος δεν ήταν ποτέ κομμουνιστής. Ο Μάρκος δεν είχε ποτέ κομματικότητα. Από το Μάρκο όλα έπρεπε να τα περιμένουμε», (Από το λόγο του οργανωτικού

γραμματέα του Κ.Κ.Ε. εις 3η Συνδιάσκεψη του Κ.Κ.Ε. Οκτώβριος 1950)».

«Ο Βαφειάδης είναι στρατιωτικά τενεκές», (Βλαντάς, μέλος του Π.Γ. της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. στο βιβλίο του "Τριάμιση Χρόνια πάλης του Δ.Σ.Ε." σελ. 101).

«Ο Βαφειάδης σερνόταν σαν το σκουλήκι και μέσα στην αγωνία του πανικού του, ασχολούνταν με προστυχιές» (Β. Μπαρτζώτας στη μελέτη του "Η πολιτική των στελεχών μας στο Κ.Κ.Ε. τα τελευταία δέκα χρόνια" σελ. 32).

Στην περιοδεία που έκανε ο Νίκος Ζαχαριάδης στις κομμουνιστικές χώρες, 1946-1947, και στη Μόσχα, κατέληξε στην απόφαση να ξεκινήσει ένοπλο αγώνα για την κατάληψη της εξουσίας. Από τη Μόσχα, είναι αλήθεια, δέχτηκε δριμεία κριτική για την αποχή του Κ.Κ.Ε. από τις εκλογές, ενώ ο ηγέτης της Γιουγκοσλαβίας Τίτο, ήταν πολύ ενθαρρυντικός για τη δημιουργία ενόπλου δράσεως.

Παρά την αρχική αμφιταλάντευση, στον τρόπο καταλήψεως της εξουσίας, ο Ζαχαριάδης, με τον έντονο χαρακτήρα του, της Λενινιστικής επαναστατικής προσεγγίσεως του θέματος αυτού, κατέληξε στην απόφαση της ενόπλου δράσεως.

Έτσι ο Ζαχαριάδης, στις αρχές Απριλίου του 1947, πήγε μυστικά στη Γιουγκοσλαβία από όπου διακήρυξε τη γενίκευση των πολεμικών επιχειρήσεων με το σχέδιο "**Λίμνες**". Λίγους μήνες αργότερα, επέστρεψε στην Ελλάδα, εγκαταστάθηκε στον ορεινό όγκο της βόρειας Πίνδου και συμμετείχε στη διεύθυνση του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας, (Δ.Σ.Ε.) με αρχηγό τον Μάρκο Βαφειάδη.

Μέχρι τον Ιανουάριο του 1949, ο "Δ.Σ.Ε." ακολουθούσε τακτική ανταρτοπολέμου. Επέλεγε ένα στόχο, συνεκέντρωνε δυνάμεις που θεωρούσε απαραίτητες, προέβαινε σε απομόνωση του στόχου και στη συνέχεια επετίθετο προς κυρίευσή του. Όταν το Δεκέμβριο του 1947 συγκροτήθηκε η "Κυβέρνηση του Βουνού" με

πρώτο πρόεδρο τον Μάρκο Βαφειάδη, άρχισε η προσπάθεια καταλήψεως μιας πόλεως για να εγκατασταθεί η κυβέρνηση αυτή, την οποία ήσαν έτοιμοι οι βόρειοι γείτονες της Ελλάδος να αναγνωρίσουν αμέσως. Η πρώτη προσπάθεια έγινε προς κατάληψη της πόλεως **Κονίτσης** του Νομού Ιωαννίνων. Η επιλογή αυτή έγινε διότι η πόλη αυτή ήταν κοντά στα βόρεια σύνορα και η επικοινωνία με τους γείτονες θα ήταν εύκολη και άμεση και αφ' έτερου, θα μπορούσε να απομονωθεί από τον κορμό της Ελλάδος και να αποτελέσει έδρα της συγκροτηθείσης κυβερνήσεως του Βουνού.

Όμως ο Δ.Σ.Ε., παρά την λυσσώδη προσπάθειά του, δεν κατόρθωσε να καταλάβει την πόλη, κυρίως χάρη στον ηρωισμό των εθνικών δυνάμεων που την υπερασπίστηκαν. Κατόπιν της αποτυχούσης αυτής προσπαθείας, ο "Δ.Σ.Ε." αποπειράθηκε να καταλάβει τη **Φλώρινα**, πάλι για τους ίδιους λόγους που η πόλη αυτή εξασφάλιζε στο Κ.Κ.Ε. Αλλά και εκεί απέτυχε και μέχρι τότε η έδρα της "Κυβερνήσεως του Βουνού" είχε εγκατασταθεί στο Γράμμο. (Χρήστος Π. Κοσσιώρης "ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΑΕΤΙΑΣ 1946-1966" εκδ. ΗΛΕΚΤΡΟΝ 1917).

Καθοριστικό ρόλο στη μη αναγνώριση της κυβερνήσεως αυτής, από τους βορείους γείτονες της Ελλάδος, έπαιξε η αυστηρή προειδοποίηση της Βαλκανικής Επιτροπής του Ο.Η.Ε. που είχε συσταθεί για να εξετάσει την όλη κατάσταση που επικρατούσε στα βόρεια σύνορα της Ελλάδος, κατόπιν προσφυγής της Ελλάδος στα Ηνωμένα Έθνη, όπου διεξαγόταν παράλληλος διπλωματικός αγώνας Ανατολής και Δύσεως.

Ακόμη σημαντικό ρόλο έπαιξε και η μη εξασφάλιση έδρας της κυβερνήσεως.

Το φθινόπωρο του 1948, ο Μάρκος Βαφειάδης απευθύνθηκε με δύο επιστολές του προς το Κ.Κ.Σ.Ε. για να εκφράσει τη διαφωνία του με την πολιτική του Κ.Κ.Ε. Η πρώτη επιστολή του περιελάμβανε μια κριτική στη γενικότερη πολιτική του Κ.Κ.Ε. που ασκήθηκε, όπως η ανυπαρξία εσωκομματικής δημοκρατίας, η καθυστέρηση του ένοπλου αγώνα, η αποχή από τις εκλογές του

Μαρτίου του 1946 και η συμμετοχή του κομμουνιστικού κόμματος στο δημοψήφισμα για την επάνοδο του Βασιλέως Γεωργίου Β', που θεωρήθηκε ως νομιμοποιητική διαδικασία εκ μέρους του Κ.Κ.Ε. η συμμετοχή του.

Η επιστολή αυτή του Βαφειάδη θεωρήθηκε από το Κ.Κ.Ε. ως "οπορτουνιστική πλατφόρμα του Βαφειάδη". Ακόμη στην ίδια επιστολή, ο Βαφειάδης επέμενε στη διαμόρφωση της δράσεως του στρατού με τη μορφή ανταρτοπολέμου και όχι του τακτικού αγώνα εκ παρατάξεως. Πίστευε στον ανταρτοπόλεμο και στην "παρτιζάνικη" δράση του "Δ.Σ.Ε.".

Στη 2η επιστολή, που δεν δημοσιεύθηκε από το Κ.Κ.Ε., αλλά αναφέρθηκε από τον ίδιο το 1950, είπε, χαρακτηρίζοντας τον Ζαχαριάδη, ότι ήταν *«πράκτορας του εχθρού μέσα στις γραμμές του Κ.Κ.Ε.»*.

Μετά απ' αυτό, η 5η Ολομέλεια της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε., που συνήλθε στις 30-31 Ιανουαρίου 1949, αποφάσισε την καθαίρεση του Μάρκου Βαφειάδη από Αρχηγό του "Δ.Σ.Ε." και τη διαγραφή του από το Κόμμα, χαρακτηρίζοντάς τον με τα γνωστά επίθετα που ήδη έχομε αναφέρει. Επίσης η 5η Ολομέλεια αποφάσισε την αλλαγή του χαρακτήρα της επαναστάσεως σε σοσιαλιστική επανάσταση (όπως είχε αποφασίσει από πριν τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ο Ζαχαριάδης), καθώς και την "πλήρη εθνική αποκατάσταση των Σλαυομακεδόνων". Παράλληλα ψηφίστηκε η εισήγηση του Ζαχαριάδη για την ένταση της προσπάθειας του "Δ. Σ.Ε.", μέχρι την τελική νίκη. Ο Νίκος Ζαχαριάδης, ανέλαβε αρχηγός του "Δ.Σ.Ε." μετά την απομάκρυνση του Μάρκου Βαφειάδη και σε ομιλία του τόνισε ότι *«ο μοναρχοφασισμός παραδέρνει μέσα σε ολόπλευρη κρίση και θα συντριβεί, οπότε το κόμμα θ' αρχίσει χωρίς καθυστέρηση τη σοσιαλιστική οικοδόμηση της Χώρας»*.

Βεβαίως η πρόβλεψη αυτή του Νίκου Ζαχαριάδη δεν επαληθεύτηκε, αφού τον Αύγουστο του 1949 ο "Δ.Σ.Ε." ηττήθηκε ολοκληρωτικά στο Γράμμο και στο Βίτσι, εγκαταλείποντας την Ελλάδα με κύρια κατεύθυνση την Αλβανία.

7. ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΤΟΥ ΥΠΑΡΚΤΟΥ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΥ

Μετά την ήττα στο Γράμμο και στο Βίτσι, τα υπολείμματα του "Δ.Σ.Ε." σέρνοντας μαζί τους, τα παιδιά του εγκλήματος του παιδομαζώματος, καθώς και τους αιχμαλώτους που είχαν συλλάβει στις μάχες που έγιναν, πέρασαν στην Αλβανία αρχικά και από εκεί διασκορπίστηκαν στις Χώρες της Ανατολικής Ευρώπης με τον κύριο όγκο στη Σοβιετική Ένωση. Εκεί έφθασε μετά από απίστευτες περιπέτειες το μεγαλύτερο μέρος, 20.000 περίπου άτομα, στην Τασκένδη, την πρωτεύουσα της σοβιετικής δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν, όπου είχε ορισθεί ως τόπος διαμονής. Ο τόπος αυτός ήταν προσωπική επιλογή του Ιωσήφ Στάλιν, γιατί εκεί, όπως έλεγε, δεν είχε φθάσει η χιτλεροφασιστική μπότα, τα στεγαστικά προβλήματα ήσαν λιγότερα και οι κλιματολογικές συνθήκες έμοιαζαν και λίγο με τις ελληνικές.

Γράφει ο Πέτρος Τουλούδης στο βιβλίο του "ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ, ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΕΞΟΡΙΑΣ" (εκδ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ 1991, σελ. 19, δημοσιευθέν στην εφημερίδα "ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ"):

«... Σύμφωνα με τα εργοστασιακά συγκροτήματα της Τασκένδης και της πόλης Τσιρτσίκ τα αρμόδια τοπικά όργανα του Ουζμπεκιστάν, ετοίμασαν δεκατρία οικιστικά συγκροτήματα - πολιτείες στην Τασκένδη και δύο στο Τσιρτσίκ. Κάθε πολιτεία είχε το δικό της εστιατόριο, τη λέσχη της, τον κινηματογράφο της. Οι Σοβιετικοί υποδέχθηκαν τους μαχητές του Δ.Σ.Ε. με αγάπη και στοργή...».

Εδώ, θα ήθελα να επικαλεσθώ τη ζωντανή μαρτυρία του ιατρού **Χαραλάμπους Πετρούλια** από το Λεοντάριο Θεσπιών, όπως ο ίδιος μου περιέγραψε και τα έχει καταχωρήσει στο βιβλίο που εξέδωσε το 2012 με τίτλο **"Η αιχμαλωσία μου και η ζωή των πολιτικών προσφύγων στην Τασκένδη 1949-1956"**. Ο Χαράλαμπος Πετρούλιας υπηρέτησε στον Εθνικό Ελληνικό Στρατό, ως έφεδρος Ανθυπολοχαγός στο Συμμοριτοπόλεμο και συνελήφθη στον Πύργο της Στράτσιανης το 1949 αιχμάλωτος των Συμμοριτών του "Δ.Σ.Ε.". Από εκεί κι έπειτα η μοίρα του συνδέθηκε με τα πεπραγμένα του Δ.Σ.Ε., που τον υποχρέωνε να ακολουθεί, δεμένος, την πορεία του.

Μετά την ήττα στο Γράμμο και Βίτσι του Δ.Σ.Ε., τα υπολείμματά του έφυγαν στην Αλβανία, γιατί ο Τίτο είχε κλείσει τα σύνορα στους κομμουνιστές του Δ.Σ.Ε. Είναι ενδιαφέρον να ακούσουμε από τον Ιατρό Πετρούλια, πώς περιγράφει την πορεία του Δ.Σ.Ε. από την Αλβανία στον παράδεισο της Ε.Σ.Σ.Δ.

«... Τα ρωσικά πλοία αγκυροβολημένα στο λιμάνι (στο Δυρράχιο), μας περιμένανε. Ήτανε εμπορικά πλοία, τύπου Λίμπερτυ. Αυτοί που φύγανε *για την Πολωνία, ταξιδέψανε μάλλον με πολωνικά εμπορικά πλοία. Στα πλοία με τα οποία ταξιδέψαμε για την Σοβιετική Ένωση, μέσα στα αμπάρια είχανε φτιάξει σε ύψος ενός μέτρου από το δάπεδο του πλοίου πατάρια στις τρεις πλευρές του αμπαριού, ώστε οι μισοί να κοιμηθούνε από κάτω και οι άλλοι μισοί στα πατάρια... Το άνοιγμα του αμπαριού στο κατάστρωμα ήταν 1x1 μέτρο και κρεμόταν μια σχοινένια σκάλα... Στη μέση του αμπαριού είχανε δύο Βούτες (ξύλινοι μεγάλοι κάδοι). Η μία είχε λίγο νερό και ήταν για τουαλέτα και η άλλη ήταν γεμάτη με μια κουτάλα κρεμασμένη στο πλάι για να πίνει όποιος δίψαγε... Οι μεγάλοι καθοδηγητές ήσαν στο κατάστρωμα και οι συναγωνιστές σχολίαζαν μεταξύ τους "αυτοί θα είναι σε καμπίνες και θα έχουν και ρωσικά διαβατήρια" και έβλεπες την απογοήτευση και την κατάθλιψη στα πρόσωπα όλων... Κάτι που δεν είναι για γράψιμο, αλλά μας έσπασε τη μουγκαμάρα κι έδιωξε λίγο την*

απελπισία μας. Σηκώθηκε ένας ψηλός, πήγε στη βούτα που ήταν για κατούρημα και τσουρρρρ. Του φωνάζανε, κατούρα στα τοιχώματα του κάδου, να μην κάνει θόρυβο, αλλ' αυτός αδιάφορος μέχρι που τελείωσε και στο τέλος άφησε και μια ομοβροντία αερίων μπααααμμμμ...

Ταξιδέψαμε τέσσερα μερόνυχτα κλεισμένοι στα αμπάρια από την Αλβανία - Ιόνιο Πέλαγος, κάτω από την Κρήτη, Αιγαίο Πέλαγος, Βόσπορος, Μαύρη Θάλασσα. Εκεί μάθαμε ή μάλλον μαντέψαμε ότι πάμε για τη Ρωσία... Βουρκώσανε τα μάτια μας, αλλά όχι μόνο τα δικά μας των δύο αιχμαλώτων, μα και των ανταρτών που λέγανε "φύγαμε από την Ελλάδα, ποιος ξέρει πού θ' αφήσουμε τα κόκκαλά μας"... Μετά από επτά ημερόνυχτα ταξίδι στο αμπάρι (τέσσερις μέρες στη Μεσόγειο και τρεις στη Μαύρη Θάλασσα), φθάσαμε σ' ένα λιμάνι στον Καύκασο στο Πότι... Από εκεί μπήκαμε στο τρένο και φθάσαμε στην Τασκένδη... Εγώ τοποθετήθηκα στη 12η Πολιτεία (Γκοροντόκ) που λεγόταν Γιαλαγκάτς και μας άλλαξαν την ονομασία. Μας είπανε ότι δεν είμαστε (οι αντάρτες) αιχμάλωτοι, αλλά πολιτικοί πρόσφυγες. Στην πολιτεία αυτή είμαστε πάνω από 3.000 άτομα. Είχαμε μεγάλη τραπεζαρία (σταλόβαγια), με τραπέζια και καρέκλες. Μπροστά στο μαγειρείο, ένα μεγάλο τραπέζι με πιάτα τσίγκινα και ποτήρια τσίγκινα μεγάλα και στην αρχή είχαμε Ρωσίδες σερβιτόρες... Οι πρώτες εντυπώσεις, καλές. Έπειτα από 14 ημέρες ταξίδι, 7 με καράβι και 7 με τρένο, μας έκανε ευχάριστη εντύπωση...

Ο Ζαχαριάδης, ο Έλληνας Στάλιν (Γκρέτσεσκι Στάλιν), έτσι τον έλεγαν οι Ρώσοι, είπε: «Θα καθήσουμε καραντίνα σαράντα μέρες και μετά όλοι στη δουλειά. Εδώ που ήρθαμε στην αγκαλιά της Μεγάλης μας Πατρίδος της Σοβιετικής Ένωσης πρέπει όλοι να δουλέψουμε να βοηθήσουμε για το κτίσιμο του σοσιαλισμού. Εμείς είμαστε με το όπλο παρά πόδα, θα κατακτήσουμε τα κάστρα της επιστήμης, της τέχνης και του πολιτισμού και θα πάμε να απελευθερώσουμε την πατρίδα μας από το μοναρχοφασισμό»...

Πολλοί από τους αντάρτες, μετά από αυτά που άκουσαν σχολιάζανε: Τι παραμύθια είναι αυτά που μας λέει ο αρχηγός. Είμαστε εκεί και δεν την απελευθερώσαμε, τώρα χαιρετίσματα...».

Αν και ο "Δ.Σ.Ε." ουσιαστικά έπαυσε να υπάρχει στην Ελλάδα, εκτός από τους αιχμαλώτους που είχαν συλληφθεί από τον Εθνικό Στρατό και είχαν μεταφερθεί στη Μακρόνησο, ο Ζαχαριάδης δεν ήθελε να αποδεχθεί την ολοκληρωτική ήττα και προσπαθούσε να κρατήσει τους μαχητές του Δ.Σ.Ε. που είχαν ήδη εγκατασταθεί στις κομμουνιστικές χώρες σε εγρήγορση στρατιωτική, με το "όπλο παρά πόδα".

Στο εσωτερικό της Ελλάδος η πολιτική του Κ.Κ.Ε. ουδέποτε σταμάτησε να ραδιουργεί. Καίτοι οι συνθήκες που είχαν δημιουργηθεί, μετά την ήττα του 1949, ήταν πολύ δυσμενείς, εν τούτοις άρχισε η δημιουργία αριστερών μετώπων, με πολιτικές δράσεις πλέον, διότι το Κ.Κ.Ε. ως πολιτικό κόμμα είχε τεθεί εκτός νόμου. Δημιουργήθηκαν δύο παράνομοι μηχανισμοί του Κ.Κ.Ε., που στον έναν υπεύθυνος ήταν ο κομμουνιστής **Νίκος Πλουμπίδης** και στον άλλο το στέλεχος της ΕΠΟΝ **Σταύρος Κασσιμάτης**. Όμως στην Αθήνα η Ασφάλεια συνεχώς προέβαινε σε συλλήψεις και προσαγωγές σε στρατοδικεία και οι καταδικαστικές αποφάσεις, πολλές από τις οποίες προέβλεπαν θάνατο, εκτελούντο όπως προβλεπόταν από τους νόμους του Ελληνικού κράτους.

Οι δύο αυτοί παράνομοι μηχανισμοί του Κ.Κ.Ε. δρούσαν στην Ελλάδα, ανεξάρτητα ο ένας από τον άλλον και πολλές φορές ο ένας κατηγορούσε τον άλλον, συνηθισμένο άλλωστε φαινόμενο στη λειτουργία του Κ.Κ.Ε.

Από τον υπεύθυνο των ασυρμάτων Νίκο Βαβούδη, εστέλνοντο πολλές φορές αντιτιθέμενες αναφορές και ο ένας μηχανισμός φόρτωνε στον άλλο "χαφιεδικές ενέργειες", αφού η Ασφάλεια εξακολουθούσε να ανακαλύπτει και να συλλαμβάνει παρανόμως δρώντα στελέχη του Κ.Κ.Ε. Μετά τη σύλληψη του Μπελογιάννη, ο μηχανισμός του Κασσιμάτη (ο δεύτερος μηχανισμός),

καθώς και ο Βαβούδης, διατυπώσανε υποψίες περί προδοσίας του Πλουμπίδη. Τελικώς ο Πλουμπίδης καταγγέλθηκε από τον Ζαχαριάδη ως "χαφιές" κι ενώ εκτελέστηκε, διατυπώθηκε η θέση ότι έφυγε στο εξωτερικό "με τα αργύρια της προδοσίας"...

Η υπόθεση Πλουμπίδη, έπαιξε το βασικότερο ρόλο στην αποαγιοποίηση του Νίκου Ζαχαριάδη στην ηγεσία του Κ.Κ.Ε. Και τούτο γιατί έχει αναφερθεί ότι έγινε η όλη "χαφιεδολογία" εναντίον του Πλουμπίδη για πολιτικούς και προσωπικούς λόγους. Ο Πλουμπίδης ήταν αντίθετος με τη συμμετοχή του Κ.Κ.Ε. στον πόλεμο του 1940 και είχε καταγγείλει το πρώτο "ανοιχτό γράμμα" του Ζαχαριάδη ως πλαστό. Ήταν αντίθετος με την υποχωρητικότητα του Κ.Κ.Ε. προς τους Βρεταννούς την περίοδο της Κατοχής με την "συμφωνία της Καζέρτας". Ήταν αντίθετος με τη μη γενίκευση των μαχών στα "Δεκεμβριανά" σε όλη την Ελλάδα και όχι μόνο στην Αθήνα. Δεν συμφώνησε με την αποχή από τις εκλογές του 1946 και με την πορεία του κόμματος προς τον ένοπλο συμμοριτικό αγώνα. Εκείνο όμως που ήταν το πλέον επιβαρυντικό για τον Ζαχαριάδη, ήταν ότι εζήτησε από αυτόν, μετά την επιστροφή του από το Νταχάου, τα **"πεπραγμένα"** του στο Γερμανικό Στρατόπεδο και τις Γερμανικές Φυλακές.

Όλα αυτά είχαν γίνει γνωστά στο Κ.Κ.Σ.Ε. και μετά το θάνατο του Στάλιν και την έναρξη της αποσταλινοποιήσεως στη Σοβιετική Ένωση από το Χρουστσωφικό καθεστώς, πολλά κομμουνιστικά στελέχη στην Ελλάδα και στις κομμουνιστικές Χώρες κατηγόρησαν τον Ζαχαριάδη ότι χρειαζόταν ν' αναδείξει έναν μάρτυρα (τον εαυτόν του) και έναν προδότη (τον Πλουμπίδη) για "χαφιεδισμό". Οι επικρίσεις και οι κατηγορίες εναντίον του Ζαχαριάδη άρχισαν να πληθαίνουν από πολλά στελέχη του Κ.Κ.Ε., επιρρίπτοντα σ' αυτόν την αιτία της ήττας του Δ.Σ.Ε. Από το άλλο μέρος ο Ζαχαριάδης εδικαιολόγησε την ήττα "στο πισώπλατο μαχαίρωμα» του Τίτο, ο οποίος, μετά την αποστασιοποίησή του από το Σταλινικό καθεστώς, έκλεισε τα σύνορά του στους αντάρτες του Δ.Σ.Ε. και έτσι ο Δ.Σ.Ε. στερήθηκε του βασικού μέ-

σου ανεφοδιασμού του και της δυνατότητας χρησιμοποιήσεως του Γιουγκοσλαβικού εδάφους για τους ελιγμούς του.

Λογική δικαιολογία του Ζαχαριάδη, αλλ' ανεπαρκής για όσους ήδη είχαν αρχίσει να αμφισβητούν την ικανότητά του ως αρχηγού, να διαχειριστεί την όλη πορεία του Κ.Κ.Ε. Έτσι φθάσαμε στα γεγονότα της 10-11 Σεπτεμβρίου του 1955 στην Τασκένδη. Αλλά ας αφήσουμε τον αυτόπτη μάρτυρα των γεγονότων αυτών, τον ιατρό Χαράλαμπο Πετρούλια, που τα περιγράφει στο βιβλίο του, που ήδη έχουμε αναφέρει (σελ. 224-230).

«... Τα γεγονότα συνέβησαν στην 7η Πολιτεία, όπου είχα μετατεθεί κι εγώ κι έβλεπα όλες τις κινήσεις και των δύο παρατάξεων, Ζαχαριαδικών και Αντιζαχαριαδικών ή Χρουτστωφικών. ΟΙ Αντιζαχαριαδικοί οργανώνανε την κατάληψη των γραφείων της καθοδήγησης, που την είχαν οι οπαδοί του Ζαχαριάδη. Τελευταία στην 7η Πολιτεία ερχόντουσαν από τις άλλες πολιτείες παρέες - παρέες 20-30 ατόμων αντιζαχαριαδικών και συγκεντρώνονταν πότε στην αυλή και πότε σε άλλα σημεία. Στην αυλή ήταν και ομάδες ζαχαριαδικών... Οι συζητήσεις στην αρχή ήσαν ήσυχες, αλλά σιγά-σιγά ήσαν έτοιμοι να αρπαχτούνε στα χέρια, ενώ οι ψυχραιμότεροι τους καθησύχαζαν... Αυτές οι συγκεντρώσεις συνεχιζόντουσαν όλο το καλοκαίρι του 1955 και κυρίως τα Σαββατοκύριακα και κουβεντιάζανε για την κατάντια που φθάσανε. Πότε για τον αγώνα που χάσανε, πότε για τη ζωή που ζούσανε εδώ στην Τασκένδη, το φαγητό, τα χρήματα που δεν φθάνανε να ζήσουνε καλύτερα, γιατί τους κουβαλήσανε εδώ στην Κεντρική Ασία και άλλα. Η αλήθεια ήταν ότι η ζωή ήταν δύσκολη, η διατροφή άσχημη, ο ρουχισμός της φτώχειας, η ελευθερία περιορισμένη, ζούσαμε στρατιωτική ζωή με θαλαμοφύλακες στους θαλάμους και σκοπούς στην Πύλη της εισόδου της Πολιτείας και οι επαγρυπνητές οι μισοί παρακολουθούσαν τους άλλους μισούς.

*Η κατάσταση όλο και χειροτέρευε μεταξύ των δύο παρα*τάξεων *και πράγματι το βράδυ της 10ης Σεπτεμβρίου οι αντιζαχαριαδικοί είχανε σχεδιάσει να επιτεθούν στα γραφεία της*

καθοδήγησης... Με τη δύση του ηλίου, στείλανε έναν σύντροφο οι αντιζαχαριαδικοί να ρωτήσει στο γραφείο αν είναι εκεί ο Ζαχαριάδης. Ο αγγελιαφόρος που πήγε και ρώτησε, δεν κατάλαβε και είπε, ναι, εδώ είναι... Στα γραφεία υπήρχανε καμμιά τριανταριά ζαχαριαδικοί και όταν επιτεθήκανε οι αντιζαχαριαδικοί αυτοί αμυνθήκανε και ήρθανε στα χέρια. Οι αντιζαχαριαδικοί είχανε πέτρες, ξύλα, σανίδια από μια λίμνη που ήταν στην αυλή, τα ξηλώσανε μαζί με τα καρφιά και έγινε πολεμική σύγκρουση. Οι ζαχαριαδικοί φωνάζανε "κινδυνεύει ο αρχηγός" και αμέσως τρέξανε σύνδεσμοι σε όλες τις Πολιτείες.

Σε λίγο φθάσανε άλλοι πεζοί και άλλοι με αυτοκίνητα να σώσουν τον αρχηγό... Δίπλα σε μια γωνία, μια ομάδα αντιζαχαριαδικών μαζί με τον Ρώσο επίτροπο Σολάκοφ ήσαν κρυμμένοι περιμένοντας τ' αποτελέσματα. Εν τω μεταξύ έφθασε ένας λόχος Ρώσων στρατιωτών και περικυκλώσανε όλο το χώρο που γινόντουσαν οι φασαρίες... Οι Ουζμπέκοι ακούσανε τις φωνές και ρωτούσανε τι συμβαίνει. Οι αντιζαχαριαδικοί ρίξανε το σύνθημα ότι οι Έλληνες κάνανε επανάσταση και θέλουνε να πάνε στην Ελλάδα. Οι Ουζμπέκοι λέγανε: "σαμπάκοι= σκυλιά, που ήρθανε εδώ μας φάγανε το ψωμί και δεν τους αρέσει"... Οι αντιζαχαριαδιακοί βάζανε σκάλες ν' ανεβούνε από το διπλανό σπίτι για κατάληψη, οι ζαχαριαδικοί τους ρίχνανε κάτω μαζί με τις σκάλες. Από μέσα από τα γραφεία οι ζαχαριαδικοί δεν είχανε πολεμοφόδια και γκρεμίσανε την πέτσκα=σόμπα κτισμένη με τούβλα και με αυτά αντιμετωπίζανε τους επιτιθέμενους. Ένας οπαδός του Ζαχαριάδη, δάγκωσε το αυτί του αντιζαχαριαδικού Πάνου Δημητρίου και του το έκοψε. Μάθαμε αργότερα ότι το μαζέψανε και του το ξανακολλήσανε στο νοσοκομείο. Ο Ζαχαριάδης δεν ήτανε στα γραφεία. Οι ζαχαριαδικοί οργανώσανε ομάδες και πήγανε μέσα στην Πολιτεία από θάλαμο σε θάλαμο και όσοι ήσαν αντίθετοι τους ξυλοφορτώσανε για καλά. Έγιναν φοβερά πράγματα. Είχαμε 150 τραυματίες, τα ασθενοφόρα κουβαλάγανε όλη τη νύχτα. Ένας συμφοιτητής μου Ρώσος στην Ιατρική Σχολή που φοιτούσα, μου είπε: "Χά-

ρη, τέτοιο καυγά δεν είχα ξαναδεί". Μου λέει: "πήγαμε με εντολή να πάρουμε κάποιο στέλεχος αντιζαχαριαδικό, μπήκαμε μέσα στην Πολιτεία και πήγαμε στον θάλαμο, τον βρήκαμε και τον πασαλείψαμε με ιώδιο, του δέσαμε το πρόσωπο, ότι ήταν τραυματίας, τον βάλαμε στο ασθενοφόρο για να φύγουμε. Στην πύλη εξόδου μια ομάδα αντιπάλων, ανέβηκε πάνω στο αυτοκίνητο, του βγάλανε τους επιδέσμους και μας τον πήρανε"...

Την άλλη μέρα οι ζαχαριαδικοί ήσαν περισσότεροι και πηγαίνανε ομάδες-ομάδες στην πόλη και όπου βρίσκανε αντιθέτους τους ξυλοφορτώνανε... Επί ένα μήνα συνεχίστηκε αυτό το σκηνικό οι μεν να ξυλοφορτώνουν τους δε...».

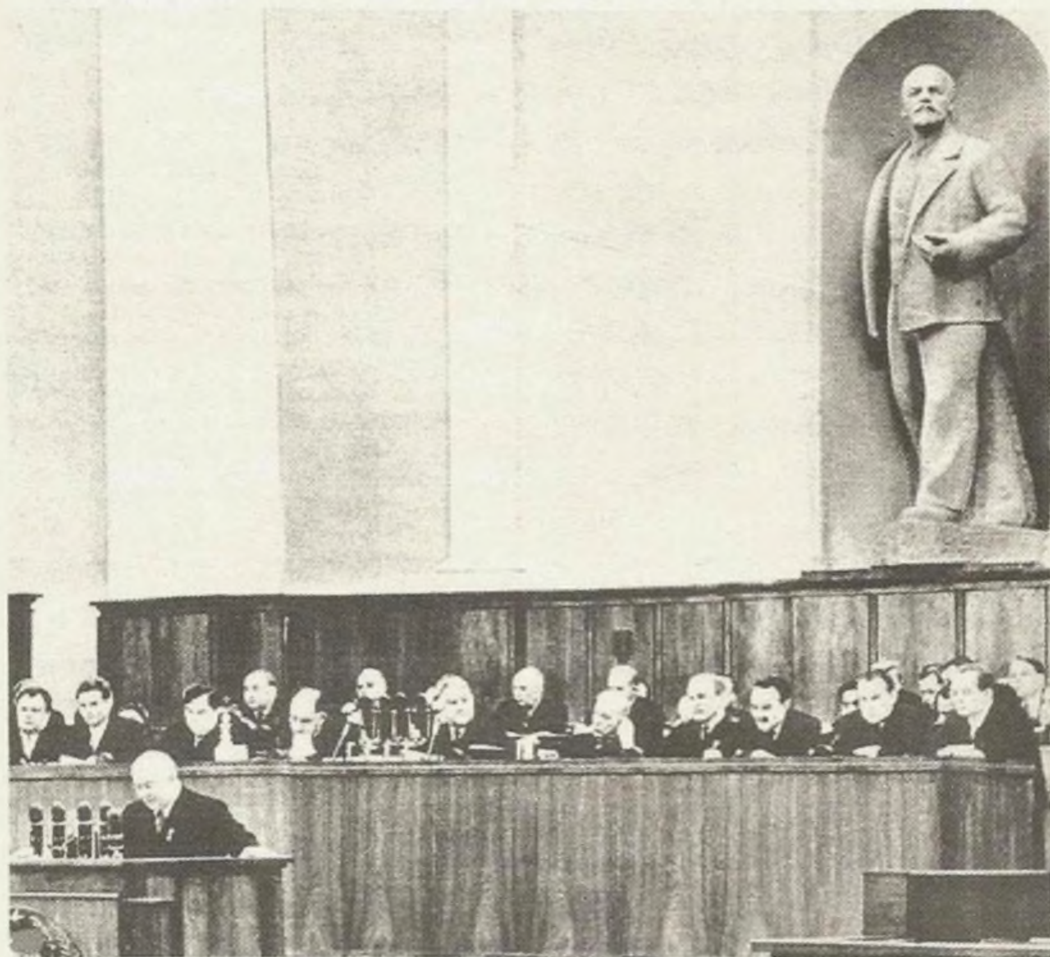
Αυτά ήσαν τα αιματηρά γεγονότα της Τασκένδης το 1955, παρουσιασθέντα από ουδέτερο αυτόπτη μάρτυρα.

Είναι γεγονός ότι η αντίστροφη μέτρηση για το τέλος της ηγεμονίας Ζαχαριάδη είχε ήδη ξεκινήσει. Από τη στιγμή που ο Ζαχαριάδης έμεινε πιστός στο Σταλινικό καθεστώς, ενώ στην ΕΣΣΔ είχε ήδη τεθεί σε εφαρμογή η αποσταλινοποίηση από το Χρουστσωφικό πλέον καθεστώς, επόμενο ήταν η αναμέτρηση του νέου με το παλαιό καθεστώς να αποβεί υπέρ του νέου.

Γράφει ο Πέτρος Τουλούδης στο βιβλίο του "ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ" (εκδ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ 1991, σελ. 20-23).

«... Το 1953 πέθανε ο Ιωσήφ Στάλιν και έξι μήνες μετά το θάνατό του, την εξουσία την πήρε ο Χρουσώφ, μέχρι τότε γραμματέας της Κ.Ε. του Κ.Κ.Σ.Ε. Η κυριαρχία των Χρουσωφικών στο Κ.Κ.Σ.Ε. δημιούργησε μια νέα κατάσταση στο παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα και στο σοσιαλιστικό στρατόπεδο. Έτσι άρχισε η εποχή του Χρουσωφισμού με κύριο σύνθημά της, δήθεν ανανέωση, την πάλη ενάντια στην προσωπολατρεία και τον εκδημοκρατισμό... Ένα από τα κομμουνιστικά κόμματα που ο Χρουσώφ ήθελε να επιβάλει την πολιτική του γραμμή ήταν το Κ.Κ.Ε. Έχοντας στα χέρια του τους 20.000 μαχητές του Δ.Σ.Ε., από τους οποίους 7.500 ήσαν μέλη του Κ.Κ.Ε., άρχισε οργανωμένη φραξιονιστική διαβρωτική δουλειά... η δια-

στρέβλωση δεν είχε όρια και τα γραφεία του Κ.Κ. του Ουζμπεκιστάν έγιναν κέντρα προσπάθειας να στρέψουν τα μέλη του Κ.Κ.Ε. ενάντια στην καθοδήγηση του κόμματος (Ζαχαριάδη), τάζοντάς τους λαγούς με πετραχήλια...

Ο Νικήτα Χρουστσώφ στον εναρκτήριο λόγο του, αμέσως μόλις ανεδείχθη στην ηγεσία του Κ.Κ.Σ.Ε.

Οι στρατηγοί **Ρόσιος (Υψηλάντης), Χείμμαρος, Λασάνης, Βαλαχάς**, κυκλοφόρησαν πολυσέλιδα γράμματα με απόψεις τους και τάσσονταν ανοιχτά ενάντια στην καθοδήγηση του Κ.Κ.Ε. Χαρακτηριστικό είναι το γράμμα που στάλθηκε από 304 μέλη και στελέχη της οργάνωσης προς τον Χρουσώφ, που ζητούσαν να

επέμβει αποφασιστικά και να απομακρύνει τον Νίκο Ζαχαριάδη γιατί αποτελούσε "δημόσιο κίνδυνο"...

Το Νοέμβριο του 1955 συνήλθε η 5η Ολομέλεια της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. με γραμματέα τον σ. Νίκο Ζαχαριάδη και καταδίκασε τους τυχοδιώκτες φραξιονιστές, διασπαστές και επέρριψε ευθύνες και σε τοπικά σοβιετικά στελέχη... Το Φεβρουάριο του 1956 πραγματοποιήθηκε το 20ο συνέδριο του κόμματος της Σοβιετικής Ένωσης. Στο συνέδριο αυτό πήρε μέρος και αντιπροσωπεία του Κ.Κ.Ε. με επικεφαλής τον σ. Νίκο Ζαχαριάδη. Τότε τον κάλεσε ο Σουσλώφ και του ανακοίνωσε ότι συγκροτήθηκε επιτροπή από έξι αδελφά κόμματα με επικεφαλής το Σοβιετικό ***Κοσίνιν*** *και εισηγητή το Ρουμάνο* ***Γεώργιον Ντεζ*** *να οργανώσουν ολομέλεια της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. για να εξετάσουν την πολιτική του κόμματος, την οποία ο Σουσλώφ χαρακτήρισε "λαθεμένη"... Ένα μήνα μετά, το Μάρτιο του '56 συνήλθε στο Βουκουρέστι η 6η Ολομέλεια, πίσω από τις πλάτες του Π.Γ. και της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε....».*

Ο Νίκος Ζαχαριάδης είχε έρθει σε αντίθεση με την πολιτική του Χρουστσώφ, αλλά δεν ήταν ποτέ αντισοβιετικός. Το αντίθετο μάλιστα. Συνιστούσε πάντοτε πίστη και αφοσίωση στη Σοβιετική Ένωση.

Μετά τα γεγονότα της Τασκένδης και το 20ό συνέδριο του Κ.Κ.Σ.Ε., με πρωτοβουλία του Κ.Κ.Σ.Ε. συγκροτήθηκε επιτροπή από το Κ.Κ.Σ.Ε., το Κ.Κ. Βουλγαρίας, το Εργατικό Κόμμα Ρουμανίας, το Κ.Κ. Τσεχοσλοβακίας, το Κόμμα Εργασίας της Ουγγαρίας και το Κόμμα Εργασίας της Πολωνίας. Αντιπροσωπεία αυτών των κομμάτων ανέλαβε προσωρινά την ηγεσία του Κ.Κ.Ε. και συγκάλεσε στο Βουκουρέστι, τον Μάιο του 1956 την 6η Πλατειά Ολομέλεια της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. Ο Νίκος Ζαχαριάδης αρνήθηκε να πάρει μέρος σε ολομέλεια που την καλούν ξένα κόμματα. Την εισήγηση στην Ολομέλεια αυτή, έκανε από μέρους των 6 κομμάτων που καλούσαν την Ολομέλεια ο Γιώργης Γεωργίου Ντεζ, γραμματέας του Εργατικού Κόμματος Ρουμανίας. Στην κριτική αναδρομή που έγινε για την πολιτική του κόμματος εκ μέρους

του Ζαχαριάδη, υιοθετήθηκαν όλες οι κατηγορίες που είχε καταγγείλει με επιστολή του στο Κ.Κ.Σ.Ε. ο Παρτσαλίδης. Δηλαδή, ότι ήταν λάθος του Ζαχαριάδη για την πρώτη επιστολή που στήριζε τον Μεταξά στον πόλεμο του 1940, λάθος η θέση του να θέσει σε ίση μοίρα τη Σοβιετική Ένωση και την Αγγλία, σωβινιστική ήταν η θέση του σχετικά με τη Βόρειο Ήπειρο, λάθος η αποχή του κόμματος από τις εκλογές του 1946, λάθος η διεξαγωγή του αγώνα 1946-1949 και γενικώς, θεωρήθηκαν λάθος όλες οι επιλογές του Νίκου Ζαχαριάδη.

Μετά απ' αυτά η "6η Ολομέλεια" καθαιρεί τον Νίκο Ζαχαριάδη από Γενικό Γραμματέα του Κ.Κ.Ε. και από το Π.Γ. καθώς και τον Μπαρτζώτα τον καθαίρεσε από Γραμματέα της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. και από το Π.Γ. Αποκατέστησε σαν μέλος της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. τον Παρτσαλίδη καθώς και τους Μαυρομάτη, Ζωγράφο, Βαλουσιανό, Βέτα και Τσάντη. Επίσης αποκατέστησε στο Κ.Κ.Ε. τον Μάρκο Βαφειάδη. Γενικός Γραμματέας του Κ.Κ.Ε. ανέλαβε ο Κολιγιάννης. Έτσι, όταν ο Ζαχαριάδης ήταν Γενικός Γραμματέας διέγραφε τους αντιζαχαριαδικούς, όταν ήταν ο Κολιγάννης διέγραφε τους ζαχαριαδικούς. **Και το Κ.Κ.Ε., το κόμμα-Κρόνος, έτρωγε τα παιδιά του,** κατά παγία τακτική.

Γράφει ο Πέτρος Τουλούδης στο βιβλίο του, που έχουμε αναφέρει, σελ. 23-24:

««Η 6η Ολομέλεια θα μείνει στην ιστορία του κομμουνιστικού κινήματος της Χώρας μας σαν ένα προϊόν εξωελληνικό που συντελέστηκε σε μία περίοδο που το κίνημα είχε σοβαρή άνοδο. Αυτό δηλαδή που δεν μπορούσε να πετύχει η αντίδραση, να χτυπήσει το κίνημα, το πέτυχε σε όλη του τη μεγαλοπρέπεια η Χρουσωφική ηγεσία και οι οπαδοί τους Κολιγιάννης, Παρτσαλίδης, Βαφειάδης, Δημητρίου και Τσολάκης. Μετά την Ολομέλεια αυτή, το κουκουέδικο στοιχείο στην Ελλάδα μπήκε σε μια περίοδο μαρασμού και ο λαός έχασε τον μπροστάρη στους αγώνες του...».

Αυτός ο χαρακτηρισμός για την 6η Ολομέλεια ότι ήταν προϊόν εξωελληνικό, δεν πρέπει να μας ξενίζει, γιατί το Κ.Κ.Ε. ξενό-

φερτο ήταν, από εξωελληνικά κέντρα κατευθυνόταν, ξένα συμφέροντα εξυπηρετούσε, εκτός Ελλάδος οι αρχηγοί του εσχεδίαζαν και οργάνωναν τις επιχειρήσεις τους, από εκεί ενισχυόταν και εκεί λογοδοτούσε. Διεθνιστικό κίνημα ήταν.

8. Η ΑΠΟΠΟΜΠΗ ΚΑΙ Η ΕΞΟΡΙΑ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ

Η 7η Ολομέλεια το 1957, της διορισμένης από την 6η Ολομέλεια το 1956, Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε. και με την ευλογία πλέον του Χρουστσωφικού Κ.Κ.Σ.Ε. και του αντιπροσώπου του Κοουσίνεν, διέγραψε τον Νίκο Ζαχαριάδη από μέλος του Κόμματος ως στοιχείο αντικομματικό, φραξιονιστικό, αντιδιεθνιστικό και εχθρικό, με τις κατηγορίες του προβοκάτορα, του πράκτορα, του δογματιστή, του σεχταριστή και του τυχοδιώκτη. Και όλα αυτά μετά από 25 χρόνια αρχηγίας του Κ.Κ.Ε.!

Αμέσως μετά, από την Τασκένδη τον εξόρισαν, μαζί με το μικρό γιο του Σήφη (Ιωσήφ προς τιμήν του Στάλιν), μόλις 7 ετών στο **Μπόροβιτς** 200 χιλιόμετρα βόρεια της Μόσχας. Το Μπόροβιτς ήταν μια περιοχή που αποτελούσε τόπο απομονώσεως των ανεπιθυμήτων. Εκεί ο Ζαχαριάδης, μέχρι το 1962 εργάστηκε σε δασική επιχείρηση, συνεχίζοντας βέβαια την πολιτική του δραστηριότητα, με επιστολές και με επαφές με τα διαγραμμένα μέλη του Κ.Κ.Ε.

Το Φεβρουάριο του 1962 ο Νίκος Ζαχαριάδης έστειλε ένα γράμμα, από το Μπόροβιτς ταχυδρομικώς στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών, μέσω της Ελληνικής Πρεσβείας στη Μόσχα, αλλά το γράμμα αυτό αντί για τον Εισαγγελέα, έφθασε στα χέρια του Π.Γ. της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε.

Στις 3 Μαρτίου ο Νίκος Ζαχαριάδης επεκοινώνησε με την Ελληνική Πρεσβεία για να μάθει για την τύχη της επιστολής του και η Πρεσβεία του απήντησε ότι δεν έλαβε κανένα γράμμα. Αμέσως, στις 8 Μαρτίου, κατέβηκε στη Μόσχα και παρέδωσε στην

Πρεσβεία αντίγραφο της επιστολής του και ταυτόχρονα έστειλε άλλο γράμμα στο δημοσιογράφο Ορφέα Οικονομίδη της εφημερίδος "Τα Νέα".

Στην Πρεσβεία της Ελλάδος στη Μόσχα εζήτησε να γυρίσει στην Ελλάδα και να δικασθεί αναλαμβάνοντας την πλήρη ευθύνη της πολιτικής του Κ.Κ.Ε. κατά τη διάρκεια της αρχηγίας του. Το ίδιο ζητούσε και με την επιστολή του στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών. Η Ελληνική Πρεσβεία στη Μόσχα είπε στο Ζαχαριάδη ότι ο Εισαγγελέας δεν δέχτηκε την επιστολή του και του την επέστρεψε. Όμως στις 3 Απριλίου 1962, το γράμμα του Ζαχαριάδη δημοσιεύτηκε στα "Νέα" και ταυτόχρονα η ομάδα του Κολιγιάννη από το ραδιοφωνικό σταθμό "Η φωνή της Αλήθειας" εκτόξευε συκοφαντική εκστρατεία κατά του Ζαχαριάδη.

Κατά τη διάρκεια της παραμονής του στο Μπόροβιτς, ο Ζαχαριάδης δεν είχε καμμιά επαφή με τους κουκουέδες της Τασκένδης ούτε προσωπική, ούτε με αλληλογραφία. Η κίνηση που έκανε ο Ζαχαριάδης προς την Ελληνική Πρεσβεία της Μόσχας έγινε γνωστή στο Κ.Κ.Σ.Ε. και για τιμωρία του τον εξόρισαν στο **Σοργκούτ της Σιβηρίας**, όπου η θερμοκρασία τον χειμώνα φθάνει στους -60° Κελσίου σε πλήρη απομόνωση. Εκεί, στο Σοργκούτ του άλλαξαν και το όνομα με το ψευδώνυμο **Νικολάι Νικολάγιεβιτς Νικολάγιεφ** και ήταν σε 24ωρη επιτήρηση.

Μαζί με τον Ζαχαριάδη εξορίστηκαν και πολλά άλλα στελέχη προσκείμενα στο Ζαχαριάδη, σε διάφορα μέρη της Σοβιετικής Ενώσεως, όπως στην Καρακαλπακία.

Στο βιβλίο του Πέτρου Τουλούδη "ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ, ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΕΞΟΡΙΑΣ (εκδ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ 1991)" περιλαμβάνονται όλα τα γράμματα που έστειλε ο Νίκος Ζαχαριάδης είτε προς όλους τους Έλληνες, είτε ονομαστικά σε πρόσωπα και ηγεσίες. Σ' αυτά τα γράμματα ο Ζαχαριάδης αφήνει το παράπονό του να ξεχειλίζει για τη συμπεριφορά του κόμματός του και του Κ.Κ.Σ.Ε. απέναντί του, για την εξορία του στη Σιβηρία, στον παγωμένο τάφο που τον καταδίκασαν αυτοί που τους λάτρεψε

Фамилия НИКОЛАЕВ
Имя Николай
Отчество Николаевич
Год и место рожд. 1903г. г.Бруса /Турция/
Национальность грек
Профессия лесничий
Партийность б/партийный
Цель прибытия в СССР политэмигрант
Род занятий в СССР гл. лесничий
Семейное положение вдов
1. с.Сургут, Тюменской области

Национальный паспорт

1956 Одесса

Η ταυτότητά του Νίκου Ζαχαριάδη ως Νικολάι Νικολάγιεβιτς Νικολάγιεφ.

και τους υπηρέτησε πιστά. Από τις επιστολές αυτές θα δανεισθούμε ορισμένα στοιχεία για να στοιχειοθετήσουμε την άποψη ότι ο Ζαχαριάδης ποτέ δεν έπαψε να νοιώθει αρχηγός του Κ.Κ.Ε. και να προσπαθεί να κατευθύνει τις πολιτικές του και τις πράξεις του.

Στην επιστολή του (ανοιχτό γράμμα), που απηύθυνε στην 1η Μαΐου 1968 από το Σοργκούτ, προς όλους τους Έλληνες και Ελληνίδες, προς όλους τους πατριώτες και δημοκράτες αγωνιστές, προς όλους τους συναγωνιστές και όλους τους κουκουέδες, αφού κάνει μια ιστορική αναδρομή της ιστορίας του Κ.Κ.Ε. και κυρίως από το 1931 κι έπειτα, στέκεται ιδιαίτερα στο 1949 για να δικαιολογήσει την ήττα του Δ.Σ.Ε. λέγοντας:

«... Όμως το 1949, από λόγους που δεν έχουν καμιά σχέση με την Ελλάδα και τον αγώνα του Δ.Σ.Ε., ανατράπηκαν ορισμένες απ' τις αναγκαίες εξωτερικές προϋποθέσεις που ήταν απαραίτη-

τες για την ανάπτυξη του αγώνα αφτού. Όταν στα 1946 το λαϊκό μας κίνημα, απαντώντας στο μονόπλευρο εμφύλιο πόλεμο που η εσωτερική αντίδραση με την τρομοκρατία εφάρμοζαν σε βάρος του λαού, κάτω απ' την καθοδήγηση στην αρχή των Εγγλέζων και, ύστερα απ' την αποτυχία αφτών, απ' τα 1947 και πέρα, των Αμερικάνων, ***αναγκάστηκα να ξαναπάρω τα όπλα, η γραμμή αφτή συμφωνήθηκε με όλα τα αδελφά κόμματα στα Βαλκάνια και την Ανατολική Ευρώπη που μας υποσχέθηκαν την ολόπλευρη συμπαράστασή τους****...».*

Κατά τα άλλα, ο πόλεμος 1946-1949, ήταν κατά την μεταπολίτευση, "εμφύλιος" με συμπαραστάτη όλα τα κράτη της Βαλκανικής και της Ανατολικής Ευρώπης (!), κατά την ομολογία του ιδίου του αρχηγού του Κ.Κ.Ε. Νίκου Ζαχαριάδη. Ξενοκίνητος Συμμοριτοπόλεμος ήταν, όπως τον χαρακτήρισε η Βαλκανική Επιτροπή του Ο.Η.Ε., που είχε συσταθεί, κατόπιν προσφυγής της Ελλάδος προς την Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε., ασχέτως αν ο Κωνσταντίνος Καραμανλής ενομιμοποίησεν το Κ.Κ.Ε. ως πολιτικό Κόμμα, ο Ανδρέας Παπανδρέου ονόμασε εκείνο τον πόλεμο "εμφύλιο" και ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, στηρίζων την κυβέρνηση Τζανετάκη, εψήφισε το νόμο περί άρσεως των συνεπειών του "εμφυλίου"!

Στην ίδια επιστολή, ο Νίκος Ζαχαριάδης καταγράφει δέκα προϋποθέσεις για να ξαναβρεί το δρόμο του το Κ.Κ.Ε. όπως:

I. Πρέπει να καταδικαστεί απόλυτα η επέμβαση του 1956 και τα αδελφά κόμματα ΕΣΣΔ, Βουλγαρίας, Ρουμανίας, Ουγγαρίας, Τσεχοσλοβακίας και Πολωνίας πρέπει ανοιχτά ν' αναγνωρίσουν το λάθος εκείνο που είχε σαν συνέπεια να χτυπηθεί κατάκαρδα το Κ.Κ.Ε.

II. Μέσα στο Κ.Κ.Ε. πρέπει να γίνει μια πλατειά ανοιχτή, γόνιμη, ολόπλευρη, δημοκρατική συζήτηση για την πολιτική και δράση του κόμματος από το 1931 και δω.

III. Το Κ.Κ.Ε. είναι το κόμμα του μαρξ-λενινισμού και του προλεταριακού διεθνισμού στη χώρα μας.

IV. Το Κ.Κ.Ε. ξεκινά από την ατράνταχτη πεποίθηση ότι ο μαρξ-λενινισμός αποτελεί τη μοναδική επιστημονική θεωρία που απαντά εξαντλητικά στα προβλήματα που βάζει μπροστά μας η εποχή μας.

V. Βασικό γνώρισμα της εποχής μας αποτελεί η ανειρήνευτη αντιπαράταξη, η σύγκρουση καπιταλισμού - σοσιαλισμού.

VI. Ο μαοϊσμός στη θεωρία και στην πράξη αποτελεί αντιλενινισμό και γι' αυτό σαν πολιτική ιδεολογία, οργάνωση και δράση είναι εχθρικός προς το σύγχρονο παγκόσμιο επαναστατικό και προοδεφτικό κίνημα.

VII. Το Κ.Κ.Ε. για να ξαναβρεί τον εαυτό του και για να ανταποκριθεί στην ιστορική αποστολή του, πρέπει να διεξάγει αδιάκοπη και ανειρήνευτη ιδεολογική πολιτική.

VIII. Η τελική επιδίωξη του Κ.Κ.Ε. για την ανοικοδόμηση λέφτερης, ειρηνικής, ανεξάρτητης, δημοκρατικής, οικονομικά ακμαίας Ελλάδας, (σ.σ. πράγματι πολύ ωραία επίθετα), *είναι η εγκαθίδρυση καθεστώτος λαϊκής δημοκρατίας, η επικράτηση του σοσιαλιστικού κοινωνικού συστήματος.* (σ.σ. Εδώ ο Ζαχαριάδης αποκαλύπτει τον εαυτό του, που προσπάθησε να μεταλλάξει το Κ.Κ.Ε. σε εθνικοσοσιαλιστικό κόμμα).

IX. Κύρια και βασική επιδίωξη στον πολιτικό στίβο της Ελλάδας σήμερα, είναι η ανατροπή της Χούντας, η αποκατάσταση των δημοκρατικών ελεφθεριών, ο σχηματισμός μεταβατικής κυβέρνησης για τη διεξαγωγή λέφτερων εκλογών. (σ.σ. Αυτά πράγματι κάποιοι τα άκουσαν και τα υλοποίησαν κατά γράμμα και αυτοί δεν ήσαν κομμουνιστές!).

X. Εξαιρετική Σημασία για το λαϊκό δημοκρατικό κίνημα στη Χώρα μας, έχει ο ακριβής καθορισμός της εθνικής εξωτερικής μας πολιτικής, το νόημα, η ουσία της πολιτικής αυτής πρέπει να ξεκινά απ' το σωστό υπολογισμό των εθνικών συμφερόντων σε σχέση προς τη γεωγραφική θέση της Χώρας μας...».

Παρατηρούμε στις επιστολές και στα γραπτά κείμενα του Νίκου Ζαχαριάδη, που έγραψε στοχαζόμενος στην απομόνω-

ση του Σοργκούτ, μια κριτική με όριο το 1956, ημερομηνία κατά την οποία αποκαθηλώθηκε από την ηγεσία του Κ.Κ.Ε. Παρουσιάζει την πολιτική του Κ.Κ.Ε. σχεδόν αλάνθαστη κατά το διάστημα που αυτός ήταν Γενικός Γραμματέας του, μέχρι το 1956 και σχεδόν όλα λάθος από το 1956 κι έπειτα.

Αυτό, βεβαίως, έχει τη λογική της πικρίας που αισθανόταν για την προς αυτόν συμπεριφορά και του Κ.Κ.Ε. αλλά περισσότερο του Χρουσωφικού Κ.Κ.Σ.Ε.

Ο Νίκος Ζαχαριάδης, φεύγοντας με τα υπολείμματα του Δ. Σ.Ε. στην Αλβανία, μετά την ήττα τους στο Γράμμο και το Βίτσι τον Αύγουστο του 1949, ήρθε σε σύγκρουση με το Χότζα στην Αλβανία, ο οποίος ήθελε να κρατήσει εκεί το σύνολο σχεδόν των οπλιτών του Δ.Σ.Ε. για να δουλέψουν στην οδοποιΐα και στην ανάπτυξη γενικώς της Αλβανίας.

Αυτό δεν το δέχτηκε ο Ζαχαριάδης γι' αυτό δεν έμεινε κανείς από τους Συμμορίτες του Δ.Σ.Ε. στην Αλβανία και ο Ζαχαριάδης απέκτησε ακόμη έναν εχθρό από τα αδελφά κομμουνιστικά κόμματα στη Βαλκανική, πράγμα που φάνηκε ξεκάθαρα στην 6η Πλατειά Ολομέλεια του 1956, που την συγκάλεσαν τα αδελφά κομμουνιστικά κόμματα της Βαλκανικής και της Ανατολικής Ευρώπης.

Ένα σημαντικό ανοιχτό γράμμα προς τους Σοβιετικούς ηγέτες, έστειλε ο Νίκος Ζαχαριάδης τον Αύγουστο του 1967, παραπονούμενος για την κακομεταχείρησή του στη Σοβιετική Ένωση και την απομόνωσή του στο Σοργκούτ της Σιβηρίας. Αυτό το ανοιχτό γράμμα έχει ως εξής:

«Προς τους Σοβιετικούς ηγέτες Μπρέζνιεφ, Σουσλώφ, Αντρόποφ. Αναγκάζομαι για τρίτη φορά όπως πέρσι και φέτος να απεφθυνθώ σε σας για το ίδιο ζήτημα. Σας έγραψα τις παραμονές του XXIII συνεδρίου του Κ.Κ.Σ.Ε. και στις αρχές του 1967 και παρά του ότι ύστερα από παζαρέματα και δύο απεργίες πείνας το Μάιο του 1966 επί 18 μέρες και Μάη του 1967 επί 27 ημέρες μου δόθηκαν υποσχέσεις και διαβεβαιώσεις από αντιπροσώπους της

διορισμένης καθοδήγησης του Κ.Κ.Ε. (Ζωγράφος - Ζάχος - Υφαντής - Δημητρίου) και από εκπροσώπους του μηχανισμού της Κ.Ε. του Κ.Κ.Σ.Ε. ότι θα σταματήσουν τα εναντίον μου μέτρα βίας και εξόντωσης ύστερα από 12 χρόνια φυλακή και στρατόπεδα συγκέντρωσης στη μοναρχοφασιστική Ελλάδα, στη χιτλερική Γερμανία, άλλα 12 χρόνια για την ώρα κατατρεγμών και εξορία στη Σιβηρία περνώ τώρα στη Σοβιετική Ένωση, καμιά αλλαγή στο καθεστώς κράτησής μου δεν έγινε.

Παρά τις υποσχέσεις, ψεύτικες και απατηλές, δεν μου δόθηκε ταφτότητα πολιτικού μετανάστη για να μπορέσω να μετακινηθώ λεύτερα και να πραγματοποιήσω αυτό που σκέφτηκα ότι πέτυχα με δύο απεργίες πείνας. Όταν στα εδώ όργανα μελίτσιας είπα ότι σκοπέβω να ταξιδέψω η προφορική απάντηση που πήρα ήταν τούτη δω: πρέπει να υποβάλεις αίτηση στην αστυνομική διέφθυνση Τιούμεν, όπου να απαριθμώ όλα τα μέρη που θέλω να πάω, πόσες μέρες θα μείνω στο καθένα και σε ποιες διεφθύνσεις θα ζήσω και μονάχα ύστερα από έγκρισή της θα μπορέσω να ταξιδέψω!!!

Έτσι στην πράξη αποδείχτηκε ότι όλες οι υποσχέσεις κ.τ.λ. δεν ήταν παρά γυφτοπάζαρο όπου ο πιο καπάτσος ξεγελά τον εφκολόπιστο. Ξέρω ότι οι μέρες που περνάμε είναι πολύ δύσκολες και ότι βαρειές σκοτούρες και μπελάδες σας απασχολούν. Πρόθεσή μου δεν είναι να προσθέσω και την παραμικρή έγνοια και δυσκολία στη δουλειά σας. Όμως πιστέβω και αφτό νομίζω ότι θα το καταλαβαίνετε και σεις ότι πρέπει κάποτε να σταματήσει ο αγριανθρωπισμός απέναντί μου, συμπεριφορά που δεν έχει καμιά πολιτική - κομματική υπόσταση και δικαιολογία, καμιά νόμιμη βάση και μοιάζει όλο και πιο πολύ με εμπάθεια και επιδίωξη προσωπικής εκδίκησης.

Δεν νομίζω ότι σκοπός σας είναι να με εξαναγκάσετε να καταφύγω για τρίτη φορά στα ίδια μέσα με τις δύο προηγούμενες. Η υγεία μου βρίσκεται σε τέτοια χάλια που ζήτημα είναι αν θα μπορέσω να ξαναρχίσω.

Απαιτώ όπως και πριν: ελεφθερία μετακίνησης και δυνατότητα να φύγω για την Ελλάδα.

Σοργκούτ
17 Αυγούστου 1967
Με σεβασμό
Ν. Ζαχαριάδης

Στερνόγραφο 1ο: Αν ανάμεσα στους παραλήπτες ανάφερα την μία τον Σεμεντσιασκίν και τώρα τον Αντρόπωφ είναι γιατί το είδος της απασχόλησής τους έχει άμεση σχέση με τα εναντίον μου μέτρα.

2ο: Παρά τις επανειλημένες υποσχέσεις της η διορισμένη καθοδήγηση του Κ.Κ.Ε. και πάλι δεν μου ανακοίνωσε την απόφασή της στο ζήτημά μου. Ο εμπαιγμός και ο μύλος συνεχίζονται.

Ν.Ζ.».

(Το γράμμα αυτό στάλθηκε συστημένο στις 27-8-67 στο διεθνές τμήμα της Κ.Ε. του Κ.Κ.Σ.Ε.).

Αντιλαμβάνεται κάποιος το δικαιολογημένο παράπονο που εκφράζει ο Νίκος Ζαχαριάδης στο γράμμα του αυτό. Ο άνθρωπος που πίστεψε και εξακολουθεί να πιστεύει στην ουτοπία του κομμουνιστικού παραδείσου, ο άνθρωπος που έκανε τόσα και τόσα για να ικανοποιήσει τις επιδιώξεις και τα κελεύσματα των ηγετών του Κ.Κ.Σ.Ε., ο άνθρωπος που δεν δίστασε να στραφεί κατά της πατρίδας του για να προσθέσει ακόμη ένα πετράδι (την Ελλάδα), στο περιδέραιο της Σοβιετικής Ενώσεως, να υφίσταται από αυτούς για τους οποίους αφιέρωσε τη δράση και τη ζωή του, του στέρησαν ακόμη και τη στοιχειώδη ελευθερία.

Η συμπεριφορά του Κ.Κ.Ε. απέναντι στον Ζαχαριάδη ακόμη σκληρότερη. Θεία δίκη; Ίσως. Χρεώθηκε ένα αιματοκύλισμα της Πατρίδος του, γιατί; Για την ουτοπία του νεοϊδεατισμού του Κ.Κ.Ε., για τη λαοκρατία, για το διεθνισμό, για τον ακρωτηριασμό της Ελλάδος, για το διχασμό των Ελλήνων που ακόμη και σήμερα ταλανίζει την πατρίδα μας.

Κάθε Έλληνας, που η Μοίρα, η Φύση, ο Θεός, του έταξε να παίξει κάποιο ρόλο στην Ιστορία, εκτελώντας τη θητεία του στη ράτσα, ένα και μοναδικό κριτήριο πρέπει να υπάρχει για να κριθεί από τους επιγιγνομένους. Και αυτό δεν μπορεί να είναι άλλο από το **αν ωφέλησε ή έβλαψε την Ελλάδα και τους Έλληνες**. Είναι το κυρίαρχο κριτήριο για κάθε Έλληνα, που φιλοδοξεί να προσφέρει στη δημιουργία, ή μάλλον έχει υποχρέωση να προσφέρει. Μ' αυτή την οπτική ο αναγνώστης ας βγάλει τα δικά του συμπεράσματα και ας προβάλει τις δικές του κρίσεις για κάθε μικρό ή μεγάλο ιστορικό πρόσωπο.

Αλλ' ας επανέλθουμε στο Νίκο Ζαχαριάδη και σ' αυτό που εκφράζει σε ακόμη ένα γράμμα του στο Κ.Κ.Σ.Ε. τον Ιανουάριο του 1972.

«Προς την Κ.Ε. του Κ.Κ.Σ.Ε. Ανοιχτό Γράμμα.

Σύντροφοι

Τον Ιούνη 1972 κλείνουν δέκα χρόνια της εξορίας μου στη Σιβηρία (Σοργκούτ) και 16 χρόνια χρόνια της απομόνωσής μου στην Ε.Σ.Σ.Δ. Πριν επεκταθώ στο ζήτημα αυτό θέλω να σταθώ σε δύο άλλα σημεία.

1. Η στάση μου παραμένει αμετάβλητη σε σχέση με την εγκληματική επέμβαση της επιτροπής Κουσίνιν - Ντεζ στα εσωτερικά του Κ.Κ.Ε. στα 1956. (Αναφέρεται πάλι στην 6η Ολομέλεια του Κ.Κ.Ε. που συνεκλήθη με την πρωτοβουλία των έξι αδελφών κομμουνιστικών κομμάτων στο Βουκουρέστι και καθήρεσε τον Νίκο Ζαχαριάδη από Γενικό Γραμματέα του Κ.Κ.Ε.).

Δεν θ' άξιζε τον κόπο ν' απασχοληθεί κανένας με το θέμα αυτό αν επρόκειτο μονάχα για την απομάκρυνση του Ζαχαριάδη. Ο κόμπος βρίσκεται αλλού. Η επέμβαση εκείνη αντιλενινιστική στα κατάβαθά της προκάλεσε θεμελιακή αλλαγή στην ομαλή ανάπτυξη στην εσωκομματική ζωή και στην πολιτική του Κ.Κ.Ε., βρώμισμα και κατασπίλωση της ιστορίας και των επαναστατικών παραδόσεών του, μάλιστα σε μια στιγμή που το λαϊκό, δημοκρατικό, αντιιμπεριαλιστικό κίνημα στην Ελλάδα βρισκότανε σε ακμαί-

α άνοδο και στις βουλεφτικές που γίνανε τις μέρες ακριβώς όταν οι Κουσίνιν - Ντεζ και συντροφιά πραγματοποιούσαν το πλιάτσικό τους, ο συνασπισμός των δημοκρατικών δυνάμεων με πρωτοστάτη το Κ.Κ.Ε. κέρδιζε με το μέρος του την απόλυτη πλειοψηφία των εκλογών της Χώρας.

Κανένας μέχρι τότε δεν μπόρεσε να καταφέρει τέτοιο χτύπημα κατά του Κ.Κ.Ε. Τέτοιες αφθαιρεσίες όταν κάποιου του κατεβαίνει στο κεφάλι, ότι αφταρχικά και ετσιθελικά μπορεί να παρέμβει και να αλλάξει τους νόμους και τις νόρμες πορείας και ανάπτυξης στην κοινωνική ζωή, στην οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας, είτε στην πορεία ενός επαναστατικού εργατικού κόμματος, δεν περνάν τζάμπα και ατιμώρητα, δυστυχώς κατά κανόνα για το θύμα.

Οι Κουσίνιν - Ντεζ και Σία επέβαλλαν στο Κ.Κ.Ε. ένα δίχως αρχές συνονθύλεβμα, όπου μαζέφτηκαν κάθε καρυδιάς καρύδια και μαγκουροφόροι. Η επέμβαση εκείνη αποτέλεσε την αρχή και την αιτία της τραγωδίας, που από τότες δέρνει το Κ.Κ.Ε. του κατήφορου, που από τότε ακολουθεί την κατάπτωσή του. Η τέτοια κατάσταση στο Κ.Κ.Ε. συντέλεσε κατά βασικό και κύριο λόγο στην εξέλιξη στην Ελλάδα, που οδήγησε νομοτελειακά στο στρατιωτικό πραξικόπημα του Απρίλη του 1967, στην εγκαθίδρυση της στρατοκρατικής φασιστικής δικτατορίας.

Η επέμβαση εκείνη προκάλεσε συμφόρηση και παράλυση στο Κ.Κ.Ε. Από τότε ο ρόλος του στην πολιτική ζωή και πάλι όλο μικραίνει. Η πρωτοβουλία στον αγώνα του λαού μας και στην πορεία της χώρας, που το Κ.Κ.Ε. απ' τα 1940, στέρεα και αποφασιστικά κρατούσε στα χέρια του ξέφυγε τελειωτικά...

Μπορούμε δίχως υπερβολή να πούμε: Αν η πρωτάκουστη και ακατανόμαστη εκείνη επέμβαση δεν ξεχαρβάλωνε το Κ.Κ.Ε. ο λαός της Ελλάδας δεν θα επέτρεπε την αντίδραση και την αμερικανοκρατία να αλωνίζουν ξετσίπωτα την πατρίδα μας. Τα δεκάξη χρόνια που πέρασαν δείξανε τετραγωνικά την πλέρια χρεοκοπία των διορισμένων. Γελάστηκε απόλυτα όποιος πίστε-

ψε, όπως οι Κουσίνιν - Ντεζ και Σία πως με τις πορδές βάφονται αβγά. Η κατάσταση μπορεί να διορθωθεί αν γίνει η απαραίτητη αρχή: Να αναγνωρισθεί ανοιχτά ότι στα 1956 η επιτροπή Κουσίνιν - Ντεζ και Σία έκανε ασυγχώρητο λάθος.

2. Σχετικά με τη σύσκεψη των Κ.Κ. στα 1969 και την όλη πολιτική του Κ.Κ.Σ.Ε. δεν είχα ούτε έχω διαφωνία ή διαφορά. Ορισμένες αποχρώσεις σε κατά μέρος εκτιμήσεις εδώ δεν παίζουν ρόλο.

Περνώ τώρα στο προσωπικό μου ζήτημα. Η αλλαγή στο Κ.Κ.Ε. στο 1956 "στηρίχτηκε" κατά σοβαρό μέρος στην κατηγορία που πρόβαλαν και η επιτροπή Κουσίνιν - Ντεζ και Σία ότι ο Ζαχαριάδης είναι ύποπτος και προβοκάτορας. Χρειάστηκαν πάνω από δέκα χρόνια και μονάχα ύστερα από δύο απεργίες πείνας (1966, 1967) για να θυμηθούν οι διορισμένοι την υπόσχεση που έδωσαν στον λαό και στο κόμμα, να εξετάσουν και ξεκαθαρίσουν το ζήτημα Ζαχαριάδη. Η 11η Ολομέλεια των διορισμένων υποχρεώθηκε ανοιχτά, όμως μεσοβέζικα και με πολιτική ασυνέπεια, να υπαναχωρήσει και ν' αναγνωρίσει ότι οι προσωπικές κατηγορίες κατά του Ζαχαριάδη είσαν αβάσιμες και συκοφαντικές.

Έτσι έπεφταν και οι λόγοι για τις πολιτικές διώξεις, τους προσωπικούς περιορισμούς και τα διοικητικά (χωρίς δικαστική απόφαση, ούτε καν απόφαση διοικητικών οργάνων) μέτρα εναντίον μου. Όμως οι αφθαιρεσίες και ο στραγγαλισμός των προσωπικών δικαιωμάτων μου και του καθεστώτος του πολιτικού μετανάστη συνεχίζονται και επεχτείνονται (έλεγχος και κατασχέσεις αλληλογραφίας και γραφτών μου κ.τ.λ. κ.τ.λ.). Δεν βοήθησαν κι εδώ οι καινούργιες απεργίες πείνας (συνολικά στα χρόνια 1966, 1967, 1968 και 1969-70 πάνω από πεντακόσιες μέρες). Επανειλημμένα απεφθύνθηκα και σε σας όμως δίχως κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα.

Τον Ιούνη του 1972, όπως γράφω και στην αρχή, κλείνουν δέκα χρόνια της εξορίας μου στη Σιβηρία (Σοργκούτ) και 16 χρόνια των περιορισμών ενάντιά μου. Αν μέχρι τότε δεν αρθούν τα μέτρα σε βάρος μου και δεν μου παρασχεθεί πλέρια ελεφθερία κί-

νησης και μετακίνησης τότε την 1η Ιούνη 1972 θ' αρχίσω καινούργια απεργία πείνας.

Με Σεβασμό Ν. Ζαχαριάδης
Σοργκούτ
1 Γενάρη 1972».

Αλλά το Σεπτέμβριο του 1972, κατά τη διάρκεια μιας πολυημέρου απεργίας πείνας βεβαίωνε σε νέο γραπτό του μήνυμα:

«... Τίποτε, απόλυτα τίποτε δεν μπορεί να κλονίσει την πίστη μου στον κομμουνισμό, στην Ε.Σ.Σ.Δ. σαν το πιο φωτεινό άσβεστο φάρο του, στο Κουκουέ σαν την πιο ζωοφόρα ελπίδα για την Ελλάδα και το λαό της».

Καημένε Ζαχαριάδη! Πίστεψες σε μια ουτοπία με φανατισμό και αγωνίστηκες για το τίποτα! Πίστεψες ότι το φως θα έλθει από το σκοτάδι! Πίστεψες ότι θα δαμάσεις το κομμουνιστικό κόμμα, το Κόμμα - Κρόνος. Τι περίμενες; Να σου αναγνωρίσει τους αγώνες σου; Να πέσει στα πόδια σου και να σε παρακαλεί να το συγχωρήσεις; Αλήθεια, πόσο μακρυά νυχτωμένος βρέθηκες!

9. Η ΔΙΑΘΗΚΗ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ

Έγραψε στο ημερολόγιό του, όπως το παρουσιάζει ο Πέτρος Τουλούδης στο βιβλίο του "ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ, ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΕΞΟΡΙΑΣ" (εκδ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ, σελ. 103) τα ακόλουθα:

«Σήμερα 23/5/68 ήρθαν τρεις από το Τιουμέν. Ο αναπληρωτής του προέδρου της εχτελεστικής επιτροπής του Σοβιέτ της περιοχής Τιουμέν, ο διεφθύνων το οργανωτικό τμήμα της εχτελ. επιτροπής και ο διεφθυντής του τμήματος διαβατηρίων της περιοχής Τιουμέν. Του πρώτου το επίθετο είναι Κουζνέτσωφ. Μου είπαν τούτα δω:

1. Για να πάρω ταφτότητα πολιτικού μετανάστη πρέπει να αποτανθώ στους μπαζιμπουζούκους της Τασκένδης.

2. Μπορώ να πάω να ζήσω στην πόλη Μπαλάσωφ του Σαρατώφ, όπου μου εξασφαλίζεται κατοικία και ιατρική περίθαλψη.

3. Οι προτάσεις αφτές είναι τελεφταίες. Όλες οι συνέπειες μιας άρνησης θα πέσουν απάνω μου.

***Απάντησα:** 1. Προς τους μπαζιμπουζούκους δεν πρόκειται ν' αποτανθώ, γιατί το ζήτημα αφτό δεν είναι της αρμοδιότητάς τους και το ζήτημα αυτό πρέπει να το λύσει η Κ.Ε. του Κ.Κ.Σ.Ε.*

2. Δεν βρίσκω κανένα λόγο ν' αλλάξω το Σοργκούτ με το Μπαλασώφ. Έγραψαν πρωτόκολλο με τις πιο πάνω τρεις προτάσεις τους και το υπέγραψαν.

Κάτω από το πρωτόκολλο εγώ πρόσθεσα: Όλη την εφθύνη

για τις συνέπειες των πράξεών μου τις περνώ απάνω μου.

23-5-68

Ν. Ζαχαριάδης.

Στερνόγραφο: Στην πορεία της συζήτησης τους τόνισα ότι η άρνησή τους να μου δώσουν ταφτότητα πολιτικού μετανάστη είναι παράνομη και από άποψη του σοβιετικού νόμου αβάσιμη και ισοδυναμεί με καταδίκη σε θάνατο.

Σήμερα περνώ την 23η μέρα της τρίτης απεργίας πείνας. Όλες αφτές τις μέρες δεν ήλθε κανείς να με δει.

Ν.Ζ.

Σήμερα έκανα τη διαθήκη μου. Όλα τα πράματά μου εδώ στο Σοργκούτ τα πέρνει ο Σηφάκος. Όλα μου τα χαρτιά μου, όπου κι αν βρίσκονται, τ' αφήνω στους Κουκουέδες της Τασκένδης.

Ν.Ζ.

Έτσι έγινε ολοφάνερα: Η απόφαση βγήκε καταδικαστική σε θάνατο! Αφτό σημαίνει ο ερχομός της τριάδας Κουζνέτσωφ. Στην Κ.Ε. του Κ.Κ.Σ.Ε. ξέρουν ότι δεν θα αποταθώ ποτέ στους διορισμένους της Τασκένδης. Και ποτέ δεν ζήτησα μετακίνηση από το Σοργκούτ. Εκείνο που ζήτησα είνε ελεφθερία μετακίνησης όπου θέλω και όταν θέλω, κυρίως για να πάω στη Μόσχα και να κανονίσω εκεί το ζήτημα της αναχώρησής μου από την Ε.Σ.Σ.Δ.

Χαρακτηριστική είνε και η προειδοποίηση: Αφτή η επαφή είνε η τελεφταία. Μετά κάνε ό,τι θέλεις. Το ζήτημα χωρίς γαρνιτούρα στέκει έτσι: Ή ταφτότητα πολιτικού μετανάστη ή θάνατος! Τερατόδικο μα αληθινό! Τέτοια ταφτότητα».

Η απόφαση για το Ζαχαριάδη είχε ληφθεί από πολύ πιο πριν από την επίσκεψη της ομάδας Κουζνέτσωφ, από την Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. και από την Κ.Ε. του Κ.Κ.Σ.Ε., συμφωνούντων και των υπολοίπων αδελφών κομμουνιστικών κομμάτων. Η απόφαση ήταν θανάτωση Ζαχαριάδη στην εξορία, αλλά με επιλογή του τρόπου θανατώσεως του ιδίου, που θα ανελάμβανε και την ευθύνη. Όχι πως θα στοίχιζε και τίποτε στο Κ.Κ.Ε. και το Κ.Κ.Σ.Ε., αν εκτελού-

σαν εν ψυχρώ το Ζαχαριάδη. Ένα παραπάνω θύμα, ήταν σταγόνα στον ωκεανό των θυμάτων που πλήρωσαν για τον νεοϊδεατισμό του κομμουνισμού. Αλλά ήθελαν να επιδείξουν "μεγαλοψυχία" στην περίπτωση του Νίκου Ζαχαριάδη, ώστε και να την καρπωθούν και να μη δημιουργήσουν κάποιον ήρωα σε ορισμένους, τουλάχιστον, φανατικούς οπαδούς του.

Το αντελήφθει κάπως αργά ο Ζαχαριάδης και προσπάθησε να εκβιάσει με τις αλλεπάλληλες απεργίες πείνης, αλλά μάταιος ο κόπος.

Ο μεγάλος ηττημένος του Συμμοριτοπόλεμου 1946-1949, Νίκος Ζαχαριάδης, ηττήθηκε για άλλη μια φορά από τους συντρόφους και πάτρονές του, οι οποίοι επέλεξαν τον τρόπο της εξορίας και της φθοράς του ανθρώπου που πίστευαν ότι θα τους δημιουργούσε προβλήματα η παρουσία του στην κοινωνία και στη ζωή.

Έτσι σε μια επιστολή του την 26η Ιουνίου 1973, ο Νίκος Ζαχαριάδης, έγραφε στους υπευθύνους του Κ.Κ.Σ.Ε.:

«Σήμερα, ύστερα απόλα αφτά, δηλώνω ότι αν δεν αρθούν ΟΛΑ τα μέτρα περιορισμού, εξορίας, στέρησης ελευθερίας μετακίνησης και αναχώρησης απ τη Σοβιετική Ένωση κ.τ.λ. κ.τ.λ. που εφαρμόζονται ενάντιά μου, ***τότε την 1η Αυγούστου 1973, σαν έκφραση εσχάτης ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ, θ' αφτοκτονήσω.*** *Αν υπάρξει απάντησή σας να μου μεταβιβαστεί μονάχα με το γιο μου Σηφάκο (Αλέξη)».*

Μάταια όμως ανέμενε κάποια απάντηση από μέρους του Κ.Κ.Σ.Ε. ο Νίκος Ζαχαριάδης. Το ήξερε βέβαια από το 1968, όταν απέρριψε τις προσχηματικές προτάσεις της επιτροπής Κουζνέτσωφ. Αλλά όφειλε να δώσει άλλη μια ευκαιρία στον κομμουνισμό να ξεφύγει από τον κανόνα του κόμματος - Κρόνου (που τρώει τα παιδιά του), μήπως και καταφέρει να γίνει ο ίδιος Δίας που θα ανέτρεπε τον Κρόνο. Όνειρο μια τέτοια ελπίδα, απραγματοποίητο για τα δεδομένα του κομμουνισμού. Γι' αυτό και ο Ζαχαριάδης, πιστός στα πιστεύω του μέχρι τέλους, που είναι ένα από τα χαρακτηριστικά των μεγάλων ηγετών, πραγματοποί-

ησε την απειλή του και την 1η Αυγούστου του 1973 αυτοκτόνησε στο σπίτι που έμενε στο Σοργκούτ με απαγχονισμό, μόνος και έρημος, παρέα με την πίστη του στην ουτοπία του κομμουνισμού.

Ο θάνατος του Ζαχαριάδη ανακοινώθηκε στα μέσα Αυγούστου 1973 από τις σοβιετικές Αρχές και τη νέα ηγεσία του Κ.Κ.Ε. του Χαρίλαου Φλωράκη, ότι προήλθε από καρδιακή προσβολή. 18 χρόνια αργότερα ο αντισυνταγματάρχης της K.G.B. Αλεξάνδρ. Πετρούσιν διέψευσε την εκδοχή της "καρδιακής προσβολής" και ανεκοίνωσε μια δεύτερη εκδοχή "αυτοκτονία δι' απαγχονισμού" (Ριζοσπάστης 9/12/1990). Και οι δύο εκδοχές αφήνουν στο απυρόβλητο τις ευθύνες του Φλωρακικού Κ.Κ.Ε. και του Μπρεζνιεφικού Κ.Κ.Σ.Ε. η μεν πρώτη εκδοχή επικαλείται φυσικά αίτια (καρδιακή προσβολή), η δε δευτέρα καθαρά προσωπική του επιλογή (απαγχονισμός).

Ο απαγχονισμός φαίνεται πλέον πιθανός και από όσα είπε σε συνέντευξή του ο Σήφης Ζαχαριάδης, γιος του Νίκου Ζαχαριάδη, που δημοσιεύεται στο διαδίκτυο και είναι ο τελευταίος που είδε τον Ζαχαριάδη ζώντα. Ήταν η 7η Ιουλίου 1973, 24 ημέρες πριν την 1η Αυγούστου 1973. Λέγει ο Σήφης Ζαχαριάδης:

«... Όπως συνέβαινε πάντα σ' αυτές τις περιπτώσεις αποχαιρετιστήκαμε μέσα στο σπίτι. Βγήκα έξω και μπήκα στο ταξί. Δεν μου πέρασε απ' το μυαλό ότι θα έβγαινε να με αποχαιρετίσει. Ποτέ δεν το έκανε αυτό. Κι όπως κοίταξα από το αυτοκίνητο τον είδα να στέκεται στο κατώφλι. Όταν συνάντησε το βλέμμα μου σήκωσε και μου κούνησε το χέρι.

Ποτέ δεν θα ξεχάσω πόσο πολύ σφίχτηκε η καρδιά μου. Για μια στιγμή μου πέρασε η σκέψη ότι τον βλέπω για τελευταία φορά. Ήθελα να σταματήσω το αυτοκίνητο, να κατέβω και να πάω κοντά του. Γνώριζα όμως ότι δεν του άρεσαν παρόμοιες αδυναμίες. Αυτός ήξερε ότι μάλλον δεν θα ξαναβρεθούμε. Γι' αυτό και βγήκε να με χαιρετήσει...».

Ο Νίκος Ζαχαριάδης είχε δώσει στο γιο του Σήφη, την τελευταία φορά που τον είδε, ένα γράμμα για τη Μητέρα του, τη Ρούλα Κουκούλου, με την εντολή να της το δώσει μετά την 1η Αυγούστου 1973. Αυτό σημαίνει ότι η ημερομηνία 1η Αυγούστου ήταν ορόσημο για τον Νίκο Ζαχαριάδη, που συνδυαζόμενο με την επιστολή που είχε στείλει στην ηγεσία του Κ.Κ.Σ.Ε., που έδινε όριο άρσεως όλων των περιοριστικών μέτρων που του είχαν επιβάλει την ημερομηνία αυτή, οδηγείται κάποιος στο συμπέρασμα ότι αυτό ήταν το όριο που είχε αποφασίσει ο ίδιος, να χαρίσει στον εαυτό του την ελευθερία που τόσο αποζητούσε, με τον θάνατό του.

Ο Σήφης Ζαχαριάδης λέγει σχετικώς στη συνέντευξή του, που ήδη έχουμε μνημονεύσει, σε σχετική ερώτηση για την εν λόγω επιστολή:

«Με την μητέρα μου συναντηθήκαμε στη Μόσχα. Στις 25 Ιουλίου 1973 φύγαμε για τη Βουλγαρία. Αυτή είχε και κομματική

δουλειά εκεί. Τώρα που σκέφτομαι τα πράγματα εκ των υστέρων, υποθέτω πολλά για κείνο το ταξείδι. Παράδειγμα, το δικό μου διαβατήριο βγήκε μόλις σε δύο ώρες. Πράγμα πρωτοφανές για τα τότε δεδομένα της Σοβιετικής Ένωσης. Μου δημιουργείται, λοιπόν, η εντύπωση ότι οι Σοβιετικοί που γνώριζαν την απειλή του Ζαχαριάδη να αυτοκτονήσει και ήξεραν ότι ο Λουλές (απεσταλμένος από το Φλωρακικό Κ.Κ.Ε. να συναντήσει το Ζαχαριάδη στο Σοργκούτ), θα πήγαινε να τον δει γι' αυτό το θέμα, δεν ήθελαν εμένα και την μητέρα μου στη Μόσχα...

Αν συναντούσαμε τον Λουλέ και μας έλεγε για τον Νίκο, αν εγώ έδινα το γράμμα στη μάνα μου νωρίτερα από την 1η Αυγούστου, αν εκείνη επιχειρούσε να πάει να τον δει... Υπάρχουν πολλά που θα μπορούσαν να συμβούν, τα οποία περιέπλεκαν την κατάσταση.

Κι είμαι βέβαιος πως κάποιοι από τη σοβιετική κομματική γραφειοκρατία είχαν αποφασίσει πως τίποτα δεν έπρεπε να εμποδίσει τον Ζαχαριάδη να πραγματοποιήσει την απειλή του εφόσον το ήθελε.

Ο αιχμάλωτος του Σοργκούτ έπρεπε να φύγει από τη μέση εφόσον αυτή ήταν η απόφασή του. Εκείνοι πάντως δεν θα τον εμπόδιζαν...

Στη μητέρα μου έδωσα το γράμμα, όπως μου το είχε ζητήσει ο πατέρας, μετά την 1η Αυγούστου 1973. Εκείνη το διάβασε και μου είπε πως είχε δύο μέρη: ένα κομματικό κι ένα οικογενειακό. Το οικογενειακό μου το διάβασε. Για το κομματικό δεν ξέρω. Η ίδια έχει πει πως το κομματικό ήταν περίπου το ίδιο με το περιεχόμενο των γραμμάτων που είχε στείλει στο κόμμα».

Όμως ακόμη ο φάκελος του θανάτου του Νίκου Ζαχαριάδη παραμένει κλειστός και είναι άγνωστο αν ποτέ μάθουμε τις λεπτομέρειες του θανάτου του. Και μέχρι τότε κάποιες δοξασίες θα πλανώνται στον αέρα για το θάνατό του και ο Νίκος Ζαχαριάδης θα απουσιάζει για να τις επιβεβαιώσει ή να τις απορρίψει.

10. Η ΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Με την Πανελλαδική Συνδιάσκεψη του Κ.Κ.Ε., στις 16 Ιουλίου 2011, ο ιστορικός Γραμματέας του Κ.Κ.Ε., αποκαταστάθηκε και επίσημα. Η απόφαση της Πανελλαδικής αυτής Συνδιασκέψεως ακυρώνει όλες τις αποφάσεις της 6ης και της 7ης Ολομέλειας (1956 και 1957), σε βάρος του Νίκου Ζαχαριάδη, που τον διέγραψαν με τους χαρακτηρισμούς “πράκτορας του ταξικού εχθρού”, “εχθρός του κόμματος και του λαού”.

Ουσιαστικώς ο Νίκος Ζαχαριάδης είχε αποκατασταθεί σιωπηρώς από το 1991, που πραγματοποιήθηκε η μεταφορά και ταφή της σορού του στο Α' Νεκροταφείο με πρωτοβουλία της οικογένειάς του και της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε.

Την Κυριακή 2 Οκτωβρίου 2011, στις 11.30 το πρωί στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών έγινε πανηγυρική εκδήλωση για την παρουσίαση της αποφάσεως της Πανελλαδικής Συνδιασκέψεως της 16ης Ιουλίου 2011, για την κομματική αποκατάσταση του Νίκου Ζαχαριάδη που έγινε 54 χρόνια μετά τη διαγραφή του!

11. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Προσπαθήσαμε να σκιαγραφήσουμε την προσωπικότητα του Νίκου Ζαχαριάδη, του εμβληματικού και μακροβιοτέρου αρχηγού του Κ.Κ.Ε. 27 χρόνια αδιαμφισβήτητος ηγέτης του Κ.Κ.Ε. και κατέληξε, ουσιαστικώς, να τον "δολοφονήσει" το ίδιο του το κόμμα.

Αλήθεια, ποιος ήταν ο Νίκος Ζαχαριάδης; **Ήταν κομμουνιστής;** Οπωσδήποτε ΝΑΙ, αν και σε κάποια φάση της αρχηγίας του προσπάθησε να μετασχηματίσει το Κ.Κ.Ε. σε Εθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα, κατά το πρότυπο του Γάλλου "Ντοριό".

Υπήρξε Πατριώτης; Μπορεί σε κάποιες περιπτώσεις να ήταν. Αλλά κομμουνιστής και πατριώτης είναι έννοιες που δεν ταυτίζονται, αφού ο κομμουνισμός είναι διεθνιστικό κίνημα και ο πατριωτισμός είναι καθαρά εθνικιστική προσήλωση.

Ωφέλησε την Ελλάδα; Αναμφισβήτητα ΟΧΙ. Το αντίθετο μάλιστα. Στην προσπάθειά του να κατακτήσει βιαίως την εξουσία (και χρεώνεται κυρίως την περίοδο 1946-1949 που ήταν ελεύθερος), εδημιούργησε τόσα θύματα και τόσες καταστροφές, που υπερβαίνουν κατά πολύ τα θύματα και τις καταστροφές του πολέμου 1940-1941 και της τετράχρονης Κατοχής.

Ωφέλησε το Κ.Κ.Ε.; Εδώ οι γνώμες είναι μοιρασμένες. Αν κρίνουμε, όμως, από το τραγικό του τέλος, αποδεικνύεται ότι οι επικρατήσαντες είχαν την πεποίθηση ότι ήταν ο κύριος υπεύθυνος της ήττας του Δ.Σ.Ε. στην τρίτη προσπάθεια του Κ.Κ.Ε. (τρίτος Γύρος), να κατακτήσει την εξουσία.

Το ότι ο Ζαχαριάδης επέρριψε τις ευθύνες της αποτυχίας σε εξωελληνικούς παράγοντες, δεν είναι λόγος ισχυρός για δι-

καιολογία, διότι το Κ.Κ.Ε. πάντα σε εξωελληνικά στοιχεία στηρίχτηκε.

Πλέον αυτού, ο Ζαχαριάδης βαρύνεται με το **απεχθές έγκλημα του "παιδομαζώματος"**. Η αρπαγή Ελληνοπαίδων από τις οικογένειές τους, για να γίνουν Γενίτσαροι και δολιοφθορείς της Ελληνικής Νεολαίας, ασχέτως αν με τα ίδια του τα χέρια ο αρχηγός άρπαξε ή όχι, και έσυρε στο Παραπέτασμα Ελληνόπουλα, είναι έγκλημα γενοκτονίας, που στιγματίζει τον αρχηγό, πέρα από τα πρωτοπαλίκαρά του που εκτελούσαν πειθήνια τις εντολές του.

Το "παιδομάζωμα" είναι ένα ιδιάζον έγκλημα του Κ.Κ.Ε., που βαρύνει αυτούς που το σχεδίασαν και αυτούς που το εξετέλεσαν. Και ο Νίκος Ζαχαριάδης, ως αρχηγός του Κ.Κ.Ε. έχει ακεραία την ευθύνη και του σχεδιασμού και της εκτελέσεως. Το παιδομάζωμα, από μόνο του, είναι υπεραρκετό για να αποτελέσει την αιώνια καταδίκη του Κ.Κ.Ε., γιατί είναι το ειδεχθέστερο των εγκλημάτων.

Βεβαίως η περιπέτεια της δεκαεπτάχρονης εξορίας του στη Σιβηρία, σε απομόνωση, μακριά από δικούς του ανθρώπους, με πολυήμερες κατ' επανάληψη απεργίες πείνης, κινητοποιεί ευαίσθητες χορδές της ανθρωπίνης υποστάσεως και προκαλεί το αίσθημα της συμπόνιας. Όμως δεν είναι αρκετό για να μικρύνει το μέγεθος του κακού που προξένησε στην Ελλάδα και τους Έλληνες, η όλη θητεία του. Αγωνίστηκε και πέθανε για μια ουτοπία, χωρίς να μετρήσει το κακό που προξένησε στην Ελλάδα και τους Έλληνες, αλλ' αυτό δεν συγκινεί τους κομμουνιστές. Αυτοί αγωνίζονται για το Κόμμα - Κρόνος, την ουτοπία αυτή του 20ου αιώνα, αλλ' οπωσδήποτε, αυτή είναι η μοίρα της πορείας της ιστορίας και θα βρεθεί ο Δίας, που θα εκθρονίσει μια για πάντα τον Κρόνο από το θρόνο του.

Ο Νίκος Ζαχαριάδης υπήρξε ο μοιραίος αρχηγός του Κ.Κ.Ε.

12. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. **ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΣΤΡΑΤΟΥ** / Δ.Ι.Σ. "Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ" (Ιούλιος 1944 - Δεκέμβριος 1945).
2. **ΒΟΒΟΛΙΝΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ**: 97 συνεχή άρθρα δημοσιευθέντα στην Εφημερίδα "ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ" με τίτλο "ΠΩΣ ΕΦΘΑΣΑΜΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΡΑΓΩΔΙΑΝ ΤΟΥ 1944".
3. **ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ**: "ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ".
4. **ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ "ΗΛΙΟΣ"** : (τόμος "ΕΛΛΑΣ", ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ).
5. **ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ**: "ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ" 1939-1944 ("ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΑ, Αθήνα 1964).
6. **ΚΑΡΑΜΟΥΖΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ**: "ΠΑΤΡΙΩΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΔΟΤΕΣ ΣΤΟ ΜΩΡΗΑ" (εκδ. ΑΘΗΝΑ, 1950).
7. **ΚΟΣΙΩΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ**: "ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΉΣΟΥ 1941-1945" (Αθήναι, Δεκ. 1992).
8. **ΚΟΣΣΙΩΡΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ**: "ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΑΕΤΙΑΣ 1946-1966" (εκδ. ΗΛΕΚΤΡΟΝ, 2017).
9. **ΚΟΣΣΙΩΡΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ**: "Η ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΤΑΧΝΙΑ 1941-1944" (εκδ. ΗΛΕΚΤΡΟΝ, 2016).
10. **ΛΑΔΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ**: «ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΤΑΡΣΙΑΣ 1941-1949" (εκδ. ΗΛΕΚΤΡΟΝ, 2006).
11. **ΜΑΡΓΑΡΗΣ Ν. ΙΩΑΝΝΗΣ**: "Η ΕΠΟΠΟΪΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ 1941-1944 (ΕΛΛΗΝΟΕΚΔΟΤΙΚΗ).
12. **ΜΠΟΥΓΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ**: "ΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΜΝΗΜΕΣ 1940-1945" (εκδ. ΠΕΛΑΣΓΟΣ, 2009).
13. **ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΡΥΦΩΝ**: "Η ΜΑΥΡΗ ΒΙΒΛΟΣ ΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΑΜ" (ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΙΣ, Ιούλιος 2011, Ανατύπωσις εκδ. 1946).
14. **ΠΕΤΡΟΥΛΙΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ**: "Η ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ ΜΟΥ ΚΑΙ Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΤΗΝ ΤΑΣΚΕΝΔΗ 1949-1956" (Αθήναι, 2012).

15. **ΠΛΕΥΡΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ**: "Ο ΛΑΟΣ ΞΕΧΝΑ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΑΡΙΣΤΕΡΑ" (εκδ. ΗΛΕΚΤΡΟΝ, 2013).
16. **ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ**: "ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ Κ.Κ.Ε." (εκδ. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΙΣ, ανατύπωσις 2008).
17. **ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ**: (Αριθ. 1 Η "ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ" ΓΕΣ, Διεύθυνσις Ηθικής Αγωγής 1952).
18. **ΤΟΥΛΟΥΔΗΣ ΠΕΤΡΟΣ**: "ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ, ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΕΞΟΡΙΑΣ" (εκδ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ, 1991).
19. **ΤΣΑΤΣΟΣ Θ.**: "Ο ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1944" (εκδ. Α. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, 1945).
20. **ΧΑΤΖΑΡΑΣ ΣΠΥΡΟΣ**: "ΕΑΜ ΕΛΑΣ ΜΕΛΙΓΑΛΑΣ" (εκδ. ΛΟΓΧΗ 2015).
21. **ΧΡΥΣΟΧΟΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ**: "Η ΚΑΤΟΧΗ ΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ Κ.Κ.Ε. (εκδ. ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔ. ΣΠΟΥΔΩΝ, Θες/νίκη, 1949).

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝ
Σκουφᾶ 81, 106 80 ΑΘΗΝΑΙ
Τηλ. & Τηλεαντιγραφικόν: 210 3605305